

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni

- (1.) Prostornim planom Požeško-slavonske županije razrađuju se načela prostornog uređenja i utvrđuju ciljevi prostornog razvoja, organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora Županije.
- (2.) Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora prikazani u grafičkom dijelu Prostornog plana Požeško-slavonske županije, a s obzirom na karakter plana i mjerilo (1:100.000) razgraničeni su načelno.

Prostori za razvitak naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, čija je površina veća od 25 ha, određeni su načelno površinom za razvoj naselja.

Prostori ostalih naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, čija je površina manja od 25 ha, predstavljeni su kružnim simbolima.

Od prostora infrastrukturnih sustava izvan naselja, na karti namjene površina prikazane su trase cestovnog i željezničkog sustava. Svi planirani koridori su usmjeravajući što znači da su za njihovo konačno utvrđivanje potrebna dodatna istraživanja i izrada odgovarajuće dokumentacije, a što se posebno odnosi na prostore infrastrukturnih sustava od interesa za Državu i Županiju.

- (3.) Detaljnije razgraničenje utvrditi će se prostornim planovima uređenja općina i gradova (PPUO/G), drugim prostornim planovima, odlukama, rješenjima i drugim aktima o proglašenju zaštitnih šuma i šuma posebne namjene, zaštićenih dijelova prirode i kulturne baštine, zaštite izvorišta, područja i dijelova ugroženog okoliša, a temeljem smjernica i kriterija ovog Plana.

Građevine od važnosti za Državu, čiji su prostori utvrđeni ovim Planom, moraju se prije ishođenja dozvola izraditi na stručnim podlogama.

- (4.) U cilju zaštite i očuvanja prostora, razvoj u prostoru potrebno je provoditi na načelima razboritog gospodarenja.

1.1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju

- (4.) Prema obilježjima određena su područja Požeško-slavonske županije koja po svojim osobitostima čine prepoznatljive cjeline, a obuhvaćaju dijelove jedne ili više općina /gradova.

Županija se sastoji iz tri osnovne prostorne cjeline i to:

- ravničarskog dijela Požeške kotline okruženog gorskim masivima,
- brdskog pojasa slavonskog gorja - Papuk, Psunj, Požeška gora, Dilj gora i Krndija,
- Pakračko - Lipičkog područja koje se sastoji od šumovitih padina Psunja, pobrđa presječenih dolinom rijeke Pakre i ravničarskog dijela na zapadu.

- (6.) Za provedbu PPŽ koristi se podjela Županije na gradove i općine, razgraničenje kojih se utvrđuje Zakonom i neposredno primjenjuje u Planu.

1.2. Uvjeti razgraničenja prostora prema korištenju

- (7.) Osnovni kriterij za razgraničenje prostora prema načinu korištenja uvjetovan je kategorijom zaštite prostora.

Način korištenja prostora za određenu namjenu utvrđuje se prema vrsti i opsegu propisane zaštite i očuvanja prostora:

- zaštita prirodnih predjela, odnosno prirodnih resursa: vode, šume, biljni i životinjski svijet, krajobraz, biološka raznolikost i dr. u cilju zadržavanja prevladavajuće biofizičke strukture i daljnog razvoja relativno stabilnih ekosustava,
- zaštita kultiviranih predjela u cilju racionalnog korištenja i zauzimanja prostora i očuvanja identiteta ruralnog krajolika,
- zaštita okoliša unutar izgrađenih (urbanih) područja u cilju zaštite zdravlja i unapređenja života ljudi (tlo, voda, zrak, buka, otpad i dr.).

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (8.) Podjela prostora prema načinu korištenja:
- a) zaštićena kulturno povijesna baština,
  - b) zaštićene prirodne vrijednosti
  - c) poljoprivredna i šumska zemljišta,
  - d) zaštita izvorišta voda,
  - e) zaštitu područja i dijelova ugroženog okoliša.

Prema načinu korištenja razgraničenje prostora obavlja se prostornim planom uređenja općine i grada, aktima o proglašenju zaštićenih prirodnih vrijednosti, određivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta vode, određivanjem bonitetnih klasa zemljišta i određivanjem kategorije kulturnog dobra.

Razgraničenje površina prema načinu korištenja prikazano je u grafičkom prikazu broj 3 pod nazivom "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora".

a) Zaštićene prirodne vrijednosti

- (9.) Razgraničenje površina zaštićenih prirodnih vrijednosti prema načinu korištenja, te sukladno zakonskim odrednicama, određuju se aktima o proglašenju zaštićenih područja.

U Požeško-slavonskoj županiji zaštićene prirodne vrijednosti, temeljem Zakona o zaštiti prirode, su: Park prirode Papuk, značajni krajobraz Sovsko jezero, spomenici parkovne arhitekture - parkovi u Lipiku, Trenkovu i Kutjevu te spomenik prirode – stanište Tise i područje predviđeno za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode - posebni (floristički) rezervat Turjak-Mališćak-Pliš-Lapjak unutar Parka prirode te pojedine zaštićene svoje.

Prirodne vrijednosti na području županije za koje je utvrđeno da imaju svojstva zaštićenog područja i/ili je pokrenut postupak radi njihovog stavljanja pod zaštitu utvrđeni su rješenjima o preventivnoj zaštiti - značajni krajobraz "Požeška gora".

- (10.) Na području Županije nalaze se i dijelovi prirode koje je zbog posebnog vrijednosti, a obzirom na njihove bitne značajke potrebno zaštititi po različitim osnovama.

Tako su brojna osobito vrijedna područja predviđena za zaštitu sustavom prostorno planskih mjera, a neka od njih se ovim Planom karakteriziraju i kao potencijalna područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode – špilja "Trbušnjak" i "Rastik" te Park u Biškupcima.

Odredbama ovog Plana osigurava se i zaštita svih šumskih predjela i površina koje su, temeljem Zakona o šumama i Pravilnika o uređenju šuma, zaštićene i evidentirane, kao i onih za čijom će se zaštitom u budućnosti pojaviti potreba.

- (11.) U ovim dijelovima prostora dopuštene su one radnje ili aktivnosti kojima se prirodno okruženje koristi bez trajnih promjena stanja s mogućnošću ograničenog i kontroliranog iskorištavanja prirodnih resursa, u cilju zaštite i očuvanja relativno slabijih ekosustava.

b) Zaštićena kulturno-povijesna baština

- (12.) Razgraničenje površine zaštićene kulturno-povijesne baštine obavlja se određivanjem granice putem rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra. Detaljno razgraničenje provodi se na načelima očuvanja specifičnih ambijentalnih karakteristika prostora i njegovih elemenata, te kulturnog krajobraza nastalog ljudskim radom vezano uz tradiciju i konzervatorsku ocjenu.

Zaštićena kulturno povijesna baština su urbane i ruralne cjeline, arheološke i etno zone te pojedinačne građevine.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Površine i lokaliteti prikazani su u kartografskom prikazu br. 3 "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora".

c) Zaštićeno poljoprivredno i šumsko zemljište

(13.) Razgraničenje površina zaštićenog poljoprivrednog zemljišta provodi se određivanjem njihovih granica prema kategorijama i bonitetnim klasama poljoprivrednog zemljišta iz članka 28. ovih Odredbi za provođenje.

Razgraničenje zaštićenih šumskih površina provodi se prema kriterijima iz članka 29. ovih Odredbi za provođenje.

Kategorije zaštite poljoprivrednog zemljišta prikazane su u grafičkom prilogu br. 1 "Zaštita poljoprivrednog zemljišta" (šumskog).

d) Zaštita izvorišta voda

(14.) Razgraničenje površina zaštite izvorišta voda za piće obavlja se određivanjem granica zona sanitarne zaštite izvorišta, crpilišta i zahvata podzemnih voda, s ciljem osiguranja prirodne kvalitete vode.

U okviru provođenja općih zaštitnih mjera za osiguranje higijenski ispravne vode za piće i zaštite od namjernog ili slučajnog zagađenja, te drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvorišta za javnu vodoopskrbu kao i otklanjanje vanjskih čimbenika, koji mogu utjecati na fizikalne, kemijske i bakteriološke osobine vode, Odlukom Skupštine Požeško-slavonske županije utvrđeni su kriteriji za određivanje zona kako slijedi:

- I. Zona – područje izvorišta, crpilišta ili zahvata vode,
- II. Zona – uže vodozaštitno područje,
- III.A Zona – unutrašnji dio šireg zaštitnoga područja,
- III.B Zona – vanjski dio šireg zaštitnoga područja.

Granica područja I. Zone mora biti:

- udaljena najmanje 50 m od mjesta zahvata ili crpljenja vode,
- za manja izvorišta–crpilišta gdje se zahvaća do 5,0 l/s, udaljenost mora biti min. 10 m,
- za akumulaciona jezera i zahvate površinskih voda, obalni pojas jezera i pritoka širine najmanje 100 m horizontalne projekcije.
-

Granica područja II. Zone obuhvaća područje od granice I. Zone do linije od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje 50 dana do ulaska u objekte zahvata vode.

Granica područja III.A Zone obuhvaća zemljište i prostor na udaljenosti 2 km kružno oko vodozahvata.

Granica obuhvata III.B Zone obuhvaća zemljište i prostor od vanjske granice III.A Zone do granice priljevnog područja.

(15.) Svaka djelatnost na području vodozaštitnih zona neophodna za normalan pogon, mora se provoditi tako da ne djeluje štetno na kapacitet i prirodnu kvalitetu zahvaćenih voda.

Sve mjere zaštite područja vodozaštitnih zona moraju su provoditi na temelju propisane Odluke o vodozaštitnim područjima, izvorišta voda za piće.

Jezera i akumulacije koje se koriste za javnu vodoopskrbu i ona koja su potencijalna izvorišta vode za piće pripadaju prvim zonom zaštite. Stoga se na njihovom vodenom dijelu i u obalnom području mora se zabraniti, odnosno kontrolirati, sve aktivnosti koje nisu u funkciji očuvanja kakvoće vode.

Korisnik izvorišta, druga poduzeća, individualni poljoprivrednici i drugi građani, korisnici i vlasnici zemljišta i objekata u zaštitnim zonoma, dužni su koristiti svoje zemljište i objekte, te vršiti radnje na način da ne ugroze kvalitetu vode crpilišta, izvorišta i zahvata, u skladu sa zakonom, posebnim

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

propisima i Odlukom o vodozaštitnim područjima izvorišta vode za piće, odnosno o zonama sanitарне zaštite izvorišta s kojima moraju biti uskladjeni i svi zahvati u prostoru na predmetnom području, pri čemu se dopustivom gradnjom smatra samo ona koja nije u suprotnosti s navedenim dokumentima i propisima.

Sve donesene Odluke o vodozaštitnim područjima izvorišta vode za piće, odnosno Odluke o zonama sanitарне zaštite izvorišta potrebno je što hitnije uskladiti s trenutno važećim posebnim propisima o utvrđivanju zona sanitарne zaštite izvorišta, a same granice obuhvata revidirati sukladno tim propisima te novonastalim saznanjima i promjenama u načinu korištenja pojedinih izvorišta/crpilišta. Prostor koji, sukladno novim, odnosno revidiranim Odlukama, više neće ulaziti u zone sanitарne zaštite izvorišta moći će se koristiti bez ograničenja iz tog segmenta koja je imao ranije.

Površine zaštite izvorišta za piće prikazane su u grafičkom prikazu br. 3.

e) Područja i dijelovi ugroženog okoliša

- (16.) Određivanjem granice područja vodotoka, tla, šuma i zraka koja su posebno ugrožena obavlja se razgraničenje površina ugroženog okoliša.

Obzirom na podobnost i osjetljivost prostora, te njegovu primjenjivost za određene aktivnosti glede prirodnih obilježja i sustava moguće je utvrditi tri razine dopustivosti, odnosno tri kategorije zaštite:

- **I razina** (kategorija) – područje zabrane, odnosi se na dijelove prostora u kojima je zabranjena svaka gradnja ili rekonstrukcija:
  - I i II zaštitna zona vodocrpilišta
  - poljoprivredno zemljište I i II bonitetne klase,
  - prostore prirodnih inundacijskih područja, odnosno 20 m od nožice nasipa.
- Iznimno, zabrana se ne odnosi na infrastrukturu, ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite i to samo u slučaju ako je zamjensko rješenje neopravdano skupo.
- **II razina** – područje ograničene gradnje i regulative, odnosi se na dijelove prostora u kojima se dopušta gradnja uvažavajući posebne zaštitne mjere i uvjete uređenja prostora:
  - područje parka prirode Papuk do izrade PPPPO,
  - ostale zaštićene prirodne vrijednosti: značajni krajobraz Sovsko jezero, spomenici parkovne arhitekture - parkovi u Lipiku, Trenkovu i Kutjevu, spomenik prirode – stanište Tise unutar Parka prirode Papuk i područje predviđeno za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode - posebni (floristički) rezervat Turjak-Mališćak-Pliš-Lapjak unutar Parka prirode te područje pojedinih zaštićenih svojstava.
  - III A i B zaštitne zone vodocrpilišta,
  - poljoprivredna zemljišta III do V bonitetne klase,
  - predjeli planirani za stavljanje pod zaštitu prema Zakonu o zaštiti prirode i predjeli definirani u PPŽ kao osobito vrijedan krajobraz,
  - pojas do 50 m od ruba šume.
- **III razina** - ostalo područje, odnosi se na one dijelove prostora u kojima je planirana gradnja bez posebnih ograničenja.

1.3. Uvjeti razgraničenja prostora prema namjeni

- (17.) Prostor prema namjeni dijeli se na:

- površine naselja (izgrađeni i neizgrađeni dio)
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- poljoprivredne površine,
- šumske prostore, i
- vodne površine.

Razgraničenje prostora prema namjeni, određivanje veličine, položaja i oblika prostora pojedine namjene provodi se prostornim planom uređenja općine i grada.

- (18.) Površine za razvoj i uređenje prostora smještaju se unutar i izvan građevinskog područja na način da se razgraničenjem određuju:
a) građevinska područja za:
  - površine naselja

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- površine izvan naselja za izdvojene namjene.
- b) područja i građevine izvan građevinskog područja za izgradnju građevina infrastrukture (komunalne, prometne, energetske i dr.), građevina sporta, rekreacije, zdravstva i obrane, građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije, manje vjerske građevine (raspela, poklonci, kapelice) i spomenobilježja, građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma te stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, ako su u funkciji poljoprivrednih djelatnosti.

Prikaz prostora dat je u kartografskom prikazu "Korištenje i namjena prostora".

- (19.) Uvjeti za izgradnju objekata izvan građevinskih područja temelje se na sljedećim smjernicama i isti se moraju uvrstiti u prostorno plansku dokumentaciju općina i gradova:

- ◆ Objekti koji se grade izvan građevinskog područja moraju se locirati, projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumarsku proizvodnju, te korištenje drugih objekata i sadržaja, kao i da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine i okoliša,
- ◆ Potrebno je utvrditi koje se vrste objekata i sadržaja mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu (ovisno o pojedinim bonitetnim klasama), i u šumama i šumskom zemljištu (ovisno o namjeni šuma i šumskog zemljišta)
- ◆ Potrebno je utvrditi takve uvjete kojima će se onemogućiti neprikladna izgradnja na:
  - kontaktu šume i nižih brežuljaka,
  - krajobrazno istaknutim područjima,
  - u blizini vodotoka i vodenih površina i sl.,
- ◆ Za sve vrste građevina koje se grade izvan građevinskog područja obvezna je izrada stručne podloge za izdavanje dozvole, osim za manje pojedinačne pomoćne zgrade (vinogradarske kućice u vinogradima, spremišta voća u voćnjacima, spremišta alata, staklenike, plastenike i sl. zgrade),
- ◆ Osobitu pažnju potrebno je pokloniti utvrđivanju uvjeta za izgradnju u vinogradima i voćnjacima koji su najviše napadnuti izgradnjom objekata neodgovarajuće namjene, oblika i veličine. Etažna visina objekata u vinogradima i voćnjacima ne može biti veća od prizemlja (bez mogućnosti izvedbe potkovrila) uz mogućnost izvedbe podruma.

- (20.) Sanacija bespravne gradnje mora biti provedena uz uvažavanja svih zakona i posebnih propisa, ali i svih predviđenih prometnih i infrastrukturnih koridora kao i građevina od važnosti za državu i županiju.

1.3.1. Površine naselja i površine izvan naselja za izdvojene namjene

- (21.) Naselja se mogu izgrađivati samo u građevinskom području.

Utvrđivanjem granica građevinskog područja razgraničene su površine naselja, a prema kriterijima iz ovih Odredbi za provođenje.

Površine predviđene za izdvojene namjene izvan naselja (izdvojena građevinska područja izvan naselja) su izgrađene/i ili neizgrađene prostorne cjeline isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja te groblja.

Izdvojeni dio građevinskog područja naselja je odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja.

U građevinskom području zadovoljavaju se funkcije stanovanja i svih drugih spojivih funkcija sukladnih važnosti i značenju naselja kao što su: javna i društvena namjena, gospodarska (proizvodna, poslovna, ugostiteljska i turistička, i sl.) športsko-rekreacijska, površine infrastrukturnih sustava, javne zelene površine, površine posebnih namjena (obrane), groblja i dr.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja utvrđuje se prostornim planom uređenja grada ili općine, a čini ga izgrađena i/ili neizgrađena prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja (proizvodnja, ugostiteljstvo i turizam, sport) i groblja.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (22.) Izdvojene namjene se kao izuzeci planiraju kao izdvojena zasebna građevinska područja, a prema pojedinim namjenama. Na površinama izvan naselja predviđenim za izdvojene namjene ne može se planirati stanovanje.

Razgraničenje površina izvan naselja za izdvojene namjene obavlja se određivanjem granica građevinskih područja. Razgraničenje se obavlja određivanjem granica u PPUO/G sukladno ovim Odredbama te drugim kriterijima, uvjetima i smjernicama ovog Plana.

- (23.) Obavezno je obaviti daljnje, detaljnije razgraničenje građevinskih područja, razradom kriterija za osnovno razgraničenje, te ostalim odredbama Odluke i to za:

- proizvodnu, poslovnu i/ili poljoprivrednu namjenu,
- ugostiteljsku - turističku namjenu,
- sportsku namjenu,
- građevine prometa i infrastrukture (ceste, elektronička komunikacija, energetika, vodopskrba, odvodnja i dr.)
- groblja

- (24.) Površine predviđene za izgradnju infrastrukture potrebito je razgraničiti na:

- površine predviđene za izgradnju građevina prometa, veza, te zračnih građevina,
- površine predviđene za izgradnju javne vodoopskrbe i odvodnje,
- površine predviđene za izgradnju elektroenergetskih građevina za proizvodnju, prijenos i transformaciju energenata (električna energija, plin, nafta i dr.).

- (25.) Površine predviđene za izgradnju infrastrukture dijele se na:

- infrastrukturne koridore i
- infrastrukturne građevine,

a prikazane su u grafičkim prilozima "Korištenje i namjena prostora", "Energetski sustav", "Pošta i Elektroničke komunikacije, Vodno gospodarski sustav".

Kod određivanja površina za izgradnju infrastrukture potrebito je uvažavati:

- uvjete utvrđivanja infrastrukturnih sustava,
- vrednovanje prostora za građenje,
- mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti,
- mjere zaštite prirodnih vrijednosti,
- mjere zaštite kulturno povijesnih naslijeđa,
- mjere sprečavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš.

- (26.) Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj infrastrukturnih građevina i instalacija, a nalazi se unutar i van granica građevinskog područja.

- (27.) Površine za infrastrukturne građevine određuju prostor za smještaj uređaja, instalacija i građevina, a razgraničuju se na sljedeće namjene:

1. prometni sustav (kopnene površine, zračne luke),
2. elektroenergetski sustav (proizvodni i transformacijski uređaji),
3. vodno gospodarski sustav (javna vodoopskrba, odvodnja i korištenje voda).

1.3.2. Poljoprivredne površine

- (28.) Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavlja se određivanjem granica u prostornom planu uređenja općine i grada, a na temelju vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija.

Poljoprivredno zemljište isključivo osnovne namjene dijeli se na:

- osobito vrijedno obradivo zemljište,
- vrijedno obradivo zemljište i
- ostalo obradivo zemljište.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Kriteriji razgraničenja poljoprivrednog zemljišta prikazani su u grafičkom prikazu "Korištenje i namjena prostora".

1.3.3. Šumske površine

(29.) Razgraničenje šumskih površina obavlja se određivanjem granica u prostornom planu uređenja općine i grada, a temeljem kriterija o zaštitnoj funkciji šuma i njihovo ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno–zdravstvenih i rekreativskih zona i trajne zaštite tla.

Šumske površine osnovne namjene razgraničavaju se na:

- Gospodarske šume uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija koriste se za proizvodnju šumskih proizvoda.
- Zaštitne šume prvenstveno služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine.
- Šume s posebnom namjenom jesu:
  - šume i dijelovi šuma registrirani za proizvodnju šumskoga sjemena,
  - šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju propisa o zaštiti prirode,
  - šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, potrebama obrane Republike Hrvatske te potrebama utvrđenim posebnim propisima.

Kriteriji razgraničenja šumskog zemljišta prikazani su u grafičkom prikazu "Korištenje i namjena prostora".

1.3.4. Ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište

(29a.) Ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište obuhvaćaju livade i pašnjake isprepletene šumarcima i šikarama, a nazanačeni su na kartografskom prikazu "Korištenje i namjena prostora".

1.3.5. Vodne površine

(30.) **Vodne površine se prema namjeni razgraničuju na:**

- vodotoke,
- jezera,
- kanali,
- ribnjaci,
- akumulacije,
- retencije.

Prostorni položaj, oblik i granice vodnih površina su orientacijski i usmjeravajući, a za njihovo precizno utvrđivanje nužna su dodatna istraživanja i izrada odgovarajuće projektne dokumentacije kojom će se iste u potpunosti odrediti i konačno definirati, a time i njihov stvarni utjecaj na sastavnice okoliša i prirode.

Sve planirane akumulacije mogu se graditi kao retencije ako se za tim pokaže opravdanost i potreba. Kako bi se izbjegle promjene na prirodnim tokovima vodotoka i negativan utjecaj na bioraznolikost vodenih ekosustava, potrebno je ribnjake planirati uz vodotoke, a ne na njima. To se osobito odnosi na rijeku Bijelu i ribnjake Kukunjevac navedene u Strateškoj studiji o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije kako se ne bi ugrožavale ciljne vrste na području ekološke mreže.

(31.) Do trenutka privođenja prostora planiranih akumulacija i retencija te ostalih vodnih površina konačnoj namjeni, moguće je njihovo korištenje, sukladno utvrđenim namjenama, uz zabranu izgradnje čvrstih zgrada na prostoru koji bi bio poplavljen izgradnjom navedenih građevina.

Mogući načini korištenja voda utvrđeni su Zakonom o vodama, a za akumulacije utvrđuje se Županijskim planom, da je osim osnovnih načina korištenja, zbog kojih su izgrađene ili planirane (zaštita od erozije, bujica i poplava, navodnjavanje i sl.) moguće i njihovo korištenje u rekreativske i druge svrhe, ako je to spojivo s osnovnim načinima korištenja.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju

- (32.) Uvjeti određivanja prostora za građevine od važnosti za Državu i Županiju se u PPŽ obzirom na značenje i ulogu Plana i mjerilo kartografskih prikaza očitavaju i tumače kao plansko-usmjeravajući načelni uvjeti globalnog značenja.
- (33.) Prema značenju zahvata u prostoru (veličini, obuhvatu, zaštiti prostora), a u skladu s posebnim propisima, određuju se građevine od važnosti za državu.

Građevine od važnosti za Županiju određene su prema značenju u razvoju pojedinog dijela ili cjeline Županije.

Prostor onih građevina koji su od interesa za državu i Županiju određuje se građevinskim područjima, trasom, lokacijom i ostalim kriterijima Plana sadržanim u:

- ◆ kartografskim prikazima:
  1. Korištenje i namjena prostora,
  2. Infrastrukturni sustavi i mreže,
  3. Uvjeti zaštite korištenja prostora
- ◆ tekstuallnom dijelu:
  1. Ciljeva Prostornog plana,
  3. Planskog dijela Prostornog plana.

(34.) Na temelju Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske, drugih posebnih propisa, te interesa i potreba Županije, PPŽ planira dijelove prostora Županije izvan građevinskih područja naselja za:

- prometne, energetske i vodne građevine (obrađeno u poglavlju 6. ovih Odredbi za provođenje),
- građevine za postupanje s otpadom (obrađeno u poglavlju 9. ovih Odredbi za provođenje),
- građevine za eksploataciju mineralnih sirovina (obrađeno u poglavlju 3.4. ovih Odredbi za provođenje),
- športske, turističke i ugostiteljske građevine (obrađeno u poglavlju 3.5. ovih Odredbi za provođenje),
- građevine na zaštićenom području.

(35.) Građevine od važnosti za Državu i Županiju, koje se grade ili rekonstruiraju unutar građevinskih područja, kao što su:
- infrastruktura u naselju,
- proizvodne građevine,
- športske, turističke i ugostiteljske građevine, te
- građevine unutar povjesne urbanističke cjeline gradova i naselja,
planiraju se PPUO/G, te drugim dokumentima prostornog uređenja ukoliko se takvi dokumenti izrađuju.

(36.) Na temelju Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, te posebnih propisa određuju se građevine koje su od posebnog interesa za Državu i Županiju.

2.1. Građevine od važnosti za Državu na području Županije

A. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

A.1. Cestovne građevine:

(37.)

a) Postojeći prometni pravci

Broj ceste	Opis ceste
• D5	GP Terezino Polje (gr. R.Mađarske) – Virovitica – V.Zdenci – Daruvar – Okučani – GP St.Gradiška (gr.R.BiH),
• D38	Pakrac (D5) – Požega – Pleternica - Đakovo (D7)
• D47	Lipik (D5)–Novska–H.Dubica–H.Kostajnica–Dvor (D6)

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- **D49** Pleternica – čvor Lužani (A3)
- **D51** Gradište (D53) – Požega – Rešetari - D4 čvor N. Gradiška (A3)
- **D53** GP D.Miholjac (gr.R.Mađarske) – Našice – GP Sl.Brod (gr. R.BiH)
- **D 69** Slatina (D2) – Čeralije – Voćin – Zvečeve – Kamensko (D38)
- **D 525** Pleternica (D49) – čvor Sl.Brod zapad (A3) – Sl.Brod (D53)

b) Planirani prometni pravac

- A3 (Staro Petrova Selo) – Brestovac – Požega (obilaznica) – Pleternica – Čaglin – Našice
- Pleternica – čvor Lužani (A3)
- Požega (obilaznica) – Velika (obilaznica - kamenolom)
- Korekcija/izmjehštanje dijela D51 kod naselja Cerovac
- Korekcija/izmjehštanje dijela D38 kod naselja Orljavac
- Korekcija/izmjehštanje dijela D69 (akumulacija Kamensko)
- Planirani prometni pravac brze ceste /Europski koridor E661 (dio trase)/ Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Lipik – Pakrac – Daruvar – Virovitica - R.Mađarska /pakračko – okučanski cestovni smjer/
- Izmještanje dijela D47 na potezu od Lipika/D.Čaglića/Jagme do Baira u Sisačko – moslovačkoj županiji

Na postojećim i planiranim cestama, uz rekonstrukciju, modernizaciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase)."

A.2. Pošta i električne komunikacije

(38.)

- Električna komunikacijska infrastruktura i povezana oprema,
- Električni komunikacijski vodovi,
- Osnovne postaje pokretnih komunikacija i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvativima na izgrađenim građevinama i samostojećim antenskim stupovima,
- RTV električne komunikacije,
- Postojeći objekt Centra pošta.

B. Vodne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

(39.)

- Regulacijske i zaštitne vodne građevine na vodama I. reda
- Branu s akumulacijom ili retencijskim prostorom s pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije velikih brana
- Svi postojeći i planirani objekti višenamjenskih akumulacija/retencija te posebno akumulacija/retencija za obranu od poplava
- Vodne građevine za melioracijsku odvodnju, navodnjavanje te mješovite melioracijske građevine
- Vodne građevine za javnu vodoopskrbu - za potrebe javnog vodoopskrbnog sustava Požeštine i Pakračkog dijela županije - kapaciteta zahvata 500 l/s i više
- Lateralni kanali na rijeci Orljavi i Pakri,
- Ribnjaci čija površina prelazi više od 500 ha (Poljana, Kukunjevac)

C. Energetske građevine

C.1. Elektroenergetske

(40.)

- Postojeća građevina za prijenos električne energije – DV 400 kV; Ernestinovo – Žerjavinec
- Izmještanje/rekonstrukcija dijela DV 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec koji prelazi preko građevinskog područja grada Kutjeva
- Planirana građevina za prijenos električne energije – DV 2x400 kV Razbojište – Međurić
- Planirana građevina za prijenos električne energije – DV 2x400 kV Slavonski Brod - Kutjevo
- Elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjeter, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage veće od 20 MW

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

C.2. Plinopskrbe

(41.)

- Postojeći magistralni plinovod Piljenice – čvor Janja Lipa – Lipik – Pakrac – Daruvar DN 150/50
- Postojeći magistralni plinovod Našice - Čaglin - Slav. Brod DN 300/50,
- Postojeći magistralni plinovod Našice - Čaglin – Požega DN 150/50
- Postojeći magistralni plinovod Našice - Čaglin - Slav. Brod DN 150/50,
- Postojeći magistralni plinovod Nova Kapela - Pleternica – Požega DN 300/50
- Postojeći priključni plinovod DN 150 Janja Lipa (JL-5 i JL-7) – Lipovljani,
- Postojeći magistralni plinovod KS Lipovljani – čvor Janja Lipa DN 150/50
- Postojeći regionalni plinovod Dobrovac – Omanovac DN 150/50
- Planirani magistralni plinovod Kutina - Dobrovac DN 200/50
- Planirani magistralni plinovod Slobodnica – Čaglin – Našice – Donji Miholjac Gr. R. Mađarska DN 800/75
- planirani magistralni plinovod Omanovac – Daruvar DN 200/50

C.3. Građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina:

(41a.)

- eksploracijsko polje zemnog plina "Janja Lipa"
- eksploracijsko polje nafte i plina "Kozarice"
- istražni prostor mineralnih sirovina za istraživanje ugljikovodika "Sava"
- istražni prostor mineralnih sirovina za istraživanje ugljikovodika "Drava"
- istražni prostor mineralnih sirovina za istraživanje ugljikovodika "Požeška kotlina"
- svi ostali istražni prostori

D. Ostale građevine

(41b.)

D.1. Sportske građevine

- igraлиšта за golf с пратећим садржајима површине 40 ha и више

D.2. Građevine posebne namjene

- vojna građevina i građevina od posebnog značaja za obranu države, sukladno posebnim propisima

D.3. Građevine za gospodarenje otpadom

županijski centar za gospodarenje otpadom

D.4. Građevine na zaštićenom području

parka prirode
posebnog rezervata
spomenika prirode

D.5. Gospodarske građevine

građevine za proizvodnju i preradu metala
građevine za preradu drveta
građevine za preradu stakla

2.2. Građevine od važnosti za Županiju

A. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama, a koje su u funkciji dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

A.1. Cestovne građevine

(42.) a) Postojeće

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Broj ceste	Opis ceste
• Ž3168	Uljanik (D26) – Poljana – Međurić – Banova Jaruga (Ž3124)
• Ž3169	D26 – Trojeglava – Badljevina (D5)
• Ž3272	Ž3172 – Badljevina – D5,
• Ž3291	Ž3170 – Pakrani – Sirač – Dereza – D5
• Ž4030	Moslavina Podravska (D34) – Zdenci – Orahovica – Kutjevo – Pleternica (D38),
• Ž4094	Marino Selo (L37140) - Ž3168
• Ž4095	Brezine (L33073) - Ž4236
• Ž4096	Poljana (Ž4236) – Janja Lipa (L33073)
• Ž4097	Donja Obrjež (L41012) - Gornja Obrjež-D5
• Ž4098	Prekopakra (L41012) – Pakrac (D5)
• Ž4099	Pakrac (D38) – Šeovica
• Ž4100	D69 – G. Vrhovci – Gradske Vrhovci A.G. Grada Požege – D. Lipovac – Nova Kapela (Ž4158)
• Ž4101	Biškupci (Ž4100) – Kaptol – Vetovo - Ž4030
• Ž4102	T.L. "Nevoljaš" – Velika (Ž4253)
• Ž4112	D47 – Jagma – Subocka (L41008)
• Ž4113	Pasikovci (D38) – Milivojevc i- Ž4100
• Ž4114	Trnovac – Ž4253
• Ž4115	Kaptol (Ž4101) – Alilovci – Ž4253
• Ž4116	Kamenolom Vetovo – Vetovo – Jakšić – D38
• Ž4117	Ž4030 – Bektež (D51)
• Ž4123	Golobrdci (L41028) – Ž4253
• Ž4124	Nova Ljeskovica – D53
• Ž4127	Ž4030 – Grabarje L41060)
• Ž4162	Bilice (D525) – Ravan – Brodski Zdenci – D53
• Ž4185	Dragovci (D49) – Drenovac – Bilice (D525)
• Ž4236	Poljana (Ž3168) – Gaj – Kukunjevac – Dobrovac (D47)
• Ž4243	Požega (D38) – Vidovci (D38)
• Ž4253	Čeralije (D69) – Drenovac – Velika - Požega (D38)

b) Planirani prometni pravci:

- Obilaznica s pratećom infrastrukturom građevina:
  - gradova Pakrac - Lipik,
  - Ž4101 južno od grada Kutjeva na potezu Hajdarevac - "Rovita"
  - općinskog središta Jakšić
  - Ž4100/Ž4101 na potezu Draga-Biškupci
- Alternativni koridori u istraživanju (varijantna rješenja) prometnice D38 (Novo Selo/Drškovci) – Ž 4100
- Izmještanje dijela prometnice Čaglin – Kneževac – Vlatkovac – Zdenkovac
- Izmještanje dijela prometnice Ž4113 – dionica Milivojevci - Orljavac

Na postojećim i planiranim županijskim cestama planiranim PPŽ-om moguće su određene promjene u prostornom (promjene trase) i/ili funkcionalnom (promjena kategorije) i) smislu, kao npr. na prometnicama Sirač - Dragovići i Trnovac - Draga – prelazak u županijsku razinu.

A.2. Na području Županije postojeći željeznički pravci zadržavaju svoj položaj u prostoru u već zauzetim koridorima i to:

(43.)

- Željeznička pruga II 207 Nova Kapela – Batrina (MG2) – Našice (I 100),
- Željeznička pruga II 206 Banova Jaruga – Pčelić,
- Željeznička pruga II 208 Pleternica (II 207) – Velika.

A.3. Pošta i elektroničke komunikacije:

(44.)

- postojeći mjesni objekti poštanskih ureda

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- postojeće mjesne centrale (UPS),
- planirane mjesne centrale (UPS),
- postojeći magistralni i planirani županijski, međuzupanijski i gradski SDH prstenovi,
- mjesna telekomunikacijska mreža,
- stupovi globalne mobilne telekomunikacijske mreže (GSM)

B. Vodne građevine

(45.)

- građevine za obranu od poplava na unutarnjim vodotocima prema državnom planu obrane od poplava,
- građevine za zaštitu državnih i županijskih cesta te željezničkih pruga,
- sve postojeće i planirane akumulacije, mikroakumulacije i retencije na području Županije
- sve građevine i zahvati vodoopskrbnog sustava Požeštine i Pakračkog dijela županije kao osnova za razvoj mjesne vodoopskrbne mreže,
- svi postojeći i planirani bunari mineralno - termalnih voda,
- lateralni kanal Stražemanka – Veličanka -Kaptolka
- sustav za odvodnju otpadnih voda kapaciteta većeg od 25000 ES i više kao što su sustavi u Požegi i Pakracu - Lipiku.

C. Energetske građevine:

C.1. Elektroenergetske

(46.)

- građevine za prijenos električne energije-dalekovodi 35kV, 110 kV (20 i 10 kV)
  - trafostanice–građevine za transformaciju električne energije: 110/x, 35/20(10)kV,
  - objekti malih hidrocentrala (MAHE), s lokacijama na vodotocima:
    - Orljava - na objektu akumulacije "Kamenska", stacionažama Sloboština, Deževci, Pavlovc, Brestovac, Požega-Luka, Požega-ind. zona, Pleternica, Požeška Koprivnica (Ganocijev mlin), (Tenov mlin), (Štajduharov mlin), Brodski Drenovac (Ćosin mlin) te Tisovac
    - Brzaja - 4 lokacije
    - Londža - na objektu retencije/akumulacije Londža
    - Bijela - 4 lokacije (mlin Čendeš - Kapetanovo polje, mlin Strižičevac, mlin Bedi, mlin Badljevina)
    - Pakra – na stacionažama Dragović i Branešci
    - Sivornica - na objektu akumulacije "Šumetlica" (mlin Španovica, mlin Gornja Šumetlica)
- te na drugim lokacijama gdje se izgradnja MAHE ocijeni opravdanim kroz posebne zahtjeve, projekte i prateću dokumentaciju te gdje za to postoje tehničke mogućnosti
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage manje od 20 MW

C.2. Plinoopskrbe

(47.) Svi postojeći gradski i mjesni plinovodi koji spajaju dvije ili više gradova/općina.

C.3. Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina:

(48.) Svi ostali istražni prostori i eksploatacijska polja za proizvodnju mineralnih sirovina.

D. Ostale građevine

(48a.)

D.1. Športske građevine

- športski i rekreativski centar, površine 5 ha i više
- skijalište sa žičarom
- igralište za golf s pratećim sadržajima, površine manje od 40 ha

D.2. Ugostiteljske i turističke građevine

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- ugostiteljsko-turistička cjelina površine 5 ha i više,

D.3. Građevine za gospodarenje otpadom

- pretovarna stanica (transfer stanica)
- građevine za gospodarenje građevinskim otpadom

D.4. Građevine na zaštićenom području

- svih ostalih prirodnih vrijednosti

D.5. Gospodarske građevine

- trgovački centar površine 5 ha i više
- svi ostali industrijski, proizvodni i prerađivački pogoni

3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

(49.) PPŽ utvrđuje osnovna usmjerenja za razmještaja gospodarskih sadržaja u prostoru Županije i to:

- smještaj industrije, malog gospodarstva, poduzetništva i obrnštva
- poljoprivreda (vinogradarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, stočarstvo, i ribarstvo),
- šumarstvo,
- rudarstvo i eksploataciju mineralnih sirovina,
- ugostiteljstvo i turizam.

Namjena i uvjeti smještaja pojedinih sadržaja detaljnije se određuju prostornim planom uređenja općine i grada temeljem načela, uvjeta i mjera ovih Odredbi za provođenje.

(50.) Gospodarske djelatnosti se smještaju prostor uz uvjet da:

racionalno koriste prostor (bolje iskoriste i popunjavaju postojeće zone namijenjene ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina)
nisu energetski zahtjevne i prometno su primjerene
nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša
zasnovane na modernim sektorima, temeljenim na novim tehnologijama i sektoru usluga
najbolje valoriziraju ljudski rad
zadovoljavaju propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.)

(50a.) Prostor za gospodarske djelatnosti određuje se u građevinskim područjima naselja, u građevinskim područjima izvan naselja te izvan građevinskih područja.

(50b.) Određivanje namjene proizlazi iz procjene utjecaja na onečišćenje okoliša, ugrožavanja krajobraza, učestalosti količine i vrste prometa, vrste i kapaciteta infrastrukture, broja radnih mesta i dr.
Temeljem navedenih kriterija obavlja se razgraničenje gospodarske namjene na proizvodnu, poslovnu i poljoprivrednu pri čemu se u proizvodne namjene smještaju prvenstveno djelatnosti koje mogu imati nepovoljniji utjecaj na okoliš.

3.1. Industrija, malo gospodarstvo, poduzetništvo i obrnštvo

(51.) Sve gospodarske djelatnosti (industrijski sadržaji, zone malog gospodarstva i poduzetništva te obrnčike djelatnosti), koje nisu vezane uz lokaciju prirodnih resursa (kao što su npr. postrojenja za eksploataciju mineralnih sirovina), moraju se locirati unutar postojećih radnih ili mješovitih zona naselja, odnosno unutar građevinskog područja naselja.

Osim toga, nove radne (gospodarske zone) moguće je planirati i u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja, po mogućnosti uz općinska/gradska središta jedinica lokalne samouprave, a uz ostala naselja iznimno, ukoliko se zato pokaže potreba.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

(52.) Prvenstveno je potrebno težiti racionalnom korištenju i popunjavanju predimenzioniranih gospodarskih i drugih već postojećih zona. Kod izrade dokumenata prostornog uređenja užeg područja potrebno je izvidjeti mogućnost preparcelacije istih, a u svrhu osiguranja realne mogućnosti korištenja i to kroz određivanje optimalnih veličina parcela i racionalne opskrbe istih svom potrebnom infrastrukturom te u cilju spriječavanja neracionalnog zauzimanja neadekvatnih površina.

Ukoliko se prilikom izrade prostornih i urbanističkih planova detektiraju situacije opisane u prethodnom stavku, potrebno je istima propisati i izradu DPU-ova za takva područja.

(53.) Poslovne i proizvodne zone moraju se prilagoditi sljedećim postavkama:

- proizvodne i poslovne zone planirati pretežito u zonama gdje već postoje izgrađeni dijelovi istih i osnovna infrastruktorna mreža,
- za pojedinačne poslovne zone s posebnim lokacijskim zahtjevima, prije određivanja lokacije izraditi propisana prethodna istraživanja,
- vrednija šumska područja i kvalitetna poljoprivredne površine zaštiti od prenamjene odnosno izgradnje trajnih građevina,
- poboljšati prometnu povezanost unutar same Županije kao i susjednih županija,
- smještaj novih građevina prilagoditi uvjetima zaštite okoliša,
- kako bi se sačuvala postojeća izvorišta pitkih voda potrebno je postupno rješavati probleme infrastrukture, a posebno kod izgradnje vodoopskrbne i kanalizacijske mreže,
- postojeće nedovoljno iskorištene kapacitete u ruralnim sredinama predviđjeti za preradu poljoprivrednih i stočarskih proizvoda,
- u urbanim sredinama, gdje postoji mogućnost za intenzivnije korištenje poslovnih prostora, iste prenamijeniti u prostore namijenjene tercijarnoj i kvartarnoj djelatnosti,
- prema postojećim i planiranim područjima stanovanja rasporediti disperziju i raspored radnih mјesta.

(54.) Unutar granica građevinskog područja naselja od gospodarskih objekata razlikuju se veći i manji proizvodni objekti s pratećim sadržajima.

(55.) Pod većim proizvodnim objektima podrazumijevaju se industrijski objekti veća skladišta, servisi i zanatska proizvodnja koji zahtijevaju veće površine ili otpremanje većih količina robe i sirovina, kao i onih koji su potencijalni izvori različitih zagađenja čovjekove okoline ili prouzrokuju prekomjernu buku pa se moraju graditi u posebnim tzv. radnim zonama.

Na području naselja mogu se izgrađivati samo objekti čiste industrije i druge proizvodnje, te skladišta i servisi koji svojim postojanjem i radom ne ugrožavaju život u naselju.

U stambenim zonama ne mogu se smještati one proizvodne građevine za koje je prema posebnim propisima obvezna provedba procjene utjecaja zahvata na okoliš

Veće proizvodne i poslovne građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš koje se mogu graditi samo u radnim zonama, moraju biti udaljene od stambenih i javnih građevina najmanje 30 m i odijeljene zelenim pojasom, pri čemu proizvodne građevine i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje razinom buke, stupnjem onečišćenja ili na neki drugi način opterećuju okolinu moraju od navedenih građevina biti udaljeni najmanje 100 m.

Izgrađenost građevinske parcele u radnoj zoni ne može biti veća od 80 %, a zelene površine ne mogu biti manje od 10 % od građevinske parcele.

Iznimno, zelene površine mogu biti i manje kod zatečenog stanja te kod djelatnosti koje za svoje funkcioniranje zahtijevaju otvorenu slobodnu površinu koja nije nužno uređena zelenilom.

(56.) Proizvodni objekti koji svojom veličinom ne prelaze 500 m^2 i čije parcele nemaju veću površinu od 0,25 ha smatraju se manjim proizvodnim objektima. Manji proizvodni objekti mogu se graditi i u okviru stambenih zona.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Pod manjim proizvodnim objektima podrazumijevaju se objekti tihe i čiste industrijske ili zanatske djelatnosti, manja skladišta i servisi, te drugi objekti male privrede koji svojim postojanjem i radom ne ugrožavaju ostale funkcije i čovjekovu okolinu u naselju (proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, papirne ambalaže, sitnih elemenata i od plastične mase, dječjih igračaka, predmeta od metala, elektrotehničkih proizvoda).

Dozvoljena razina buke u boravišnim prostorijama stambenih objekata ne smije preći 30 dBA noću i 40 dBA danju.

- (57.) U tom cilju predlaže se poticati ubrzani razvoj gospodarstva u gradskim naseljima kako bi ojačanjem njihovih funkcija u prostoru i stvaranjem pretpostavki za postupno poprimanje obilježja gradova srednje veličine zauzeli svoje važno mjesto i ulogu žarišta i nositelja razvijka okolnog prostora u policentričnoj mreži gradova Županije.

Potrebno je poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1.000 stanovnika, s ciljem da ta naselja unapređuju svoja razvojna i urbana obilježja i ostvare svoje planirano mjesto i ulogu u mreži naselja i mreži žarišta i podžarišta razvijka u prostoru.

Za razvoj gospodarstva u željenom smjeru opisanom u prethodna dva stavka ovog članka potrebno je u prostornim planovima uređenja općina i gradova koji trenutno nemaju nikakvo ili imaju neadekvatno i neiskoristivo područje osigurati prostor predviđen za tu namjenu.

- (58.) Planiranje novih radnih zona predviđa se u opravdanim slučajevima (uvjetovano nepostojanjem ili potpunom zauzetošću postojećih radnih zona, lokacijom primarnih ili sekundarnih sirovina, prirodnim datostima i sl.), a obzirom na mogućnost i cijenu uređenja/opremanja zemljišta komunalnom infrastrukturom, te mogućnost postizanja optimalne zaštite prirode i okoliša.
- (59.) Unutar PPUO/G preispitati, kako postojeće tako i planirane, površine gospodarskih zone te izvršiti korekcije u smislu povećanja/smanjenja istih.

3.2. Poljoprivreda

- (60.) Razvoj poljoprivrede temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući i farmerski tip gospodarstva.
- (61.) Ponajprije zaustaviti svako daljnje usitnjavanje te stimulirati povećavanje zemljišnog posjeda, a poželjno je pristupiti novom utvrđivanju detaljnijeg boniranja zemljišta, zoniranja poljoprivredne proizvodnje u cijeloj Županiji, a napose za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju i djelotvornijoj zaštiti kvalitetnog plodnog zemljišta.
- (62.) U korištenju poljoprivrednog zemljišta postupno je potrebno odbaciti razvitak konvencionalnog, a predvidjeti i promovirati razvitak ekološkog poljodjelstva. O tome nam govori i činjenica da je dio poljoprivrednog zemljišta u Županiji smješten na vodonosniku podzemne pitke vode, te je stoga potrebno mijenjati strukturu i uvoditi specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje s orientacijom na smanjenje i prestanak uporabe sredstava koja pridonose povećanju koncentracije štetnih tvari u tlu i vodi.
Ekološko poljodjelstvo, (također organsko ili biološko) je poljodjelska proizvodnja bez primjene mineralnih gnojiva, pesticida, hormona, i drugih agrokemikalija.
Konvencionalno poljodjelstvo je ona proizvodnja koja uz pomoć mehanizacije, agrokemikalija, novostvorenih sorti i pasmina, te uz velike količine energije, uspijeva postići vrlo velike prinose.
- (63.) Poljoprivredne površine dijele se prema namjeni na:
- osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište su najkvalitetnije površine poljoprivrednog zemljišta predviđene za poljoprivrednu proizvodnju koje oblikom, položajem i veličinom omogućavaju najučinkovitiju primjenu poljoprivredne tehnologije,
  - vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište su površine poljoprivrednog zemljišta primjerene za poljoprivrednu proizvodnju po svojim prirodnim svojstvima, obliku, položaju i veličini,
  - ostalo poljoprivredno obradivo zemljište namijenjeno poljodjelstvu, povrtlarstvu, voćarstvu i vinogradarstvu (oranice, livade, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i dr.), te

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište–zemljište koje je potrebno određenim agro tehničkim zahvatima poboljšati i dovesti ga u kategoriju ostalog poljoprivrednog obradivog zemljišta ili ga u protivnom pošumiti.

(64.) Osobito vrijedno obradivo (P1) i vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini ili kada bi troškovi dislokacije na niže vrijedno poljoprivredno zemljište premašivali opravdanost nepoljoprivredne investicije,
- kada je utvrđen interes RH za izgradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja,
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda,
- za korištenje građevina koje su ozakonjene temeljem posebnog zakona.

(64a.) Planiranje izgradnje novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti provodi se u dokumentima prostornog uređenja gradova/općina, pri čemu se posebno određuju kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina u građevinskom području, a posebno kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina izvan građevinskih područja.

(64b.) Smještaj i izgradnja novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u dokumentima prostornog uređenja lokalne razine planira se i razrađuje u odredbama za provođenje, tako da bude usklađena sa:

- razvojem naselja,
- postojećom izgradnjom i namjenom prostora,
- planiranim namjenom i budućom gradnjom u okruženju,
- lokalnim posebnostima i potrebama,
- osjetljivošću okoliša na određenom prostoru po sastavnicama okoliša (tlo, voda, zrak),
- krajobraznim vrijednostima prostora,
- prirodnim dobrima,
- kulturnom baštinom,
- zaštitom zdravlja i
- zaštitom vodnih resursa (izvorišta, vodotoka, vodnih površina, podzemnih voda, a posebice ležišta pitke vode),
- procjenom ugroženosti od prirodnih i civilizacijskih nesreća (vezano uz moguće rušenje brane akumulacija HE sustava, bujičnih poplava i dr.).

(64c.) Uvjeti i kriteriji smještaja i izgradnje novih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u prostornom planu jedinice lokalne samouprave utvrđuju se i razrađuju za pojedine dijelove naselja, odnosno prostore izvan građevinskih područja naselja, temeljem podataka ili procjene o:

- vrsti poljoprivredne kulture (vinogradi, voćnjaci, povrtnjaci i druge vrste biljne proizvodnje kao i njihove kombinacije),
- vrsti životinja, kapacitetu i načinu uzgoja,
- veličini posjeda i veličini i broju građevina namijenjenih obavljanju poljoprivrednih djelatnosti, kao i drugih građevina koje se namjeravaju izgraditi na posjedu,
- postojećoj izgradnji takvih i sličnih sadržaja u okruženju koji bi mogli svojim ukupnim utjecajem zahtijevati primjenu posebnih mjera,
- položaju posjeda u odnosu na konfiguraciju terena, zaštićene, posebno vrijedne i ekološki osjetljive dijelove prostora i krajobraza, kao i u odnosu na izgrađene strukture, njihove vrijednosti, namjenu, funkciju i budući razvoj,
- kapacitetima i prihvavnosti postojeće i planirane infrastrukture,
- uvjetima koje su u postupku izrade prostornog plana utvrđila nadležna i ovlaštena tijela, ustanove i institucije, sukladno posebnim propisima.

(64d.) Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu određuje kriterije i uvjete za održavanje, rekonstrukciju i zaštitu postojećih građevina i sklopova građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, vodeći računa osobito o:

- mogućnostima osiguranja kontinuiteta obavljanja poljoprivredne djelatnosti,

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- mogućem povećanju kapaciteta, proširenju i razvoju
- unapređenju tehnologije i drugih razvojnih dostignuća i mogućnosti,
- mogućoj prenamjeni djelatnosti,
- propisima i normama, te uvjetima koje su u postupku izrade prostornog plana utvrdila nadležna tijela, ustanove i institucije.

Postojeće građevine i sklopove građevina potrebno je također analizirati u odnosu na procjenu ugroženosti od prirodnih i civilizacijskih nesreća, te ukoliko se nalaze u potencijalno ugroženom području treba planirati odgovarajuće mјere ili preseljenje takvih građevina na sigurno područje.

(64e.) Postojeće i planirane građevine i sklopovi građevina u funkciji poljoprivrede za koje se u postupku izrade dokumenata prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave (ili njihovih izmjena i dopuna) ukaže potreba dugoročnjeg ili trajnog osiguranja posebnih mјera zaštite (primjerice: zbog uvoza životinja i dr.), trebaju se posebno proanalizirati u odnosu na postojeću i planiranu namjenu i elemente navedene u prethodnoj točki.

(64f.) Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu može odrediti područja u kojima ne želi dopustiti gradnju određenih vrsta građevina ili gradnju iznad određenih kapaciteta, kao i naselja/područja većinski orijentirana na poljoprivrednu, odnosno stočarsku proizvodnju u kojima se mogu planirati i primjenjivati fleksibilniji uvjeti gradnje u odnosu na ostala područja.

(64g.) Dokumentima prostornog uređenja općina i gradova mogu se propisati specifični kriteriji i smjernice uzimajući u obzir lokalne uvjete.

(65.) Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja stambenih i gospodarskih objekata za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, na temelju smjernica i kriterija PPUO/G, uvažavajući težnju prema okrupnjavanju zemljišta u cilju zaštite prostora i sprječavanje neprimjerene izgradnje izvan građevinskih područja te preporuka ovih Odredbi za provođenje.

(65a.) Građevine i sklopovi u svrhu obavljanja intenzivne poljoprivredne djelatnosti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i slično, kao i stambene te gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, mogu se graditi izvan granica građevinskog područja u zonama određenim ovim Planom – prikazanim na kartografskom prikazu 3.B. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*.

(66.) Izvan građevinskih područja u isključivoj funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti moguća je izgradnja:
- montažnih i montažno - demontažnih objekata,
- polumontažnih objekata i
- čvrstih objekata.

(67.) Dopustivo izgradnju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i/ili gospodarskih građevina te gospodarskih dvorišta (salaša, stanova i sl.) izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti moguće je dozvoliti:
- na posjedu primjerene veličine,
- za stočarsku i peradarsku proizvodnju iznad minimalnog broja uvjetnih grla, uz ispunjenje svih propisanih uvjeta zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

U slučaju da nije ispunjen uvjet o primjerenoj veličini posjeda ili minimalnom broju uvjetnih grla, izgradnju izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti u iznimnim slučajevima moguće je dozvoliti na temelju stručno obrazloženog programa/projekta o namjeravanim ulaganjima, proizvodnji i/ili djelatnosti kojim se dokazuje opravdanost izgradnje, koja mora, uz ostalo, ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

(68.) **Primjerena veličina posjeda** na kojem je moguća izgradnja objekata izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu poljoprivredne djelatnosti prema sljedećim osnovnim preporukama:
- objekti za intenzivnu ratarsku djelatnost na posjedu minimalne veličine od 15 ha,

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- objekti za uzgoj voća na posjedu minimalne veličine od 4 ha,
- objekti za uzgoj povrća na posjedu minimalne veličine od 3 ha,
- objekti za uzgoj vinove loze na posjedu minimalne veličine od 4 ha,
- objekti za uzgoj cvijeća na posjedu minimalne veličine od 1 ha.

Primjerena veličina posjeda na kojem se mogu graditi gospodarske građevine za intenzivan uzgoj životinja (farme, tovilišta i sl.) određena je minimalnim brojem uvjetnih grla.

- (69.) Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može dozvoliti izgradnja objekata za uzgoj životinja izvan granica građevinskog područja iznosi 10 uvjetnih grla.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1.

Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom sljedećih koeficijenata:

Tablica 1.

ODREĐIVANJE VRIJEDNOSTI UVJETNIH GRLA				
R.B	ŽIVOTINJA	TEŽINA U KG	UVJETNO GRLO	BROJ GRLA
1.	Kobile i ždrebice	500	1,00	10
2.	Pastusi i kastrati za rad	600	1,20	8
3.	Ždrebadi i omad	300	0,60	16
4.	Krave i steone junice	500	1,00	10
5.	Telad do 6 mjeseci	150	0,30	33
6.	Junad 6 – 12 mjeseci	250	0,50	20
7.	Junad 1 - 2 godine	400	0,80	13
8.	Junad > 2 godine	450	0,90	11
9.	Bikovi za priplod	900	1,80	6
10.	Volovi	600	1,20	8
11.	Prasad do 2 mjeseca	10	0,02	500
12.	Prasad od 2 – 6 mjeseci	40	0,08	125
13.	Prasad veća od 6 mjeseci	80	0,16	63
14.	Krmače i sprasne nazimice	150	0,30	33
15.	Nerasti za priplod	200	0,40	25
16.	Svinje u tovu	110	0,22	45
17.	Janjad	20	0,04	250
18.	Ovce za priplod	50	0,10	100
19.	Ovnovi i jalove ovce	60	0,12	83
20.	Perad	3	0,006	1666

- (70.) Posjedom se smatra zemljište čije su katastarske čestice fizički povezane na najmanje 60 % ukupne površine posjeda. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali ili poljski putovi.

- (71.) Gospodarske građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne - ratarske djelatnosti smještaju se na udaljenosti najmanje 30 m od građevinskog područja naselja.

Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina namijenjenih intenzivnoj ratarskoj djelatnosti od ruba zemljišnog pojasa razvrstanih javnih cesta iznose:

- 30 m od državnih
- 20 m od županijskih i
- 10 m od lokalnih cesta

Odredba o minimalnoj udaljenosti od građevinskog područja ne odnosi se na staklenike i plastenike.

- (72.) Gospodarske građevine za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju moraju biti odgovarajuće udaljene od građevinskih područja kako bi se spriječili mogući negativni utjecaji (buka i neugodni mirisi). Minimalne udaljenosti od građevinskih područja, te od državnih, županijskih i lokalnih cesta, utvrđuju se u PPUO/G-u na temelju smjernica iz ovog Plana, a preporuča se da ne budu manje od navedenih u sljedećoj tablici:

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Tablica 2.

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA UZGOJ ŽIVOTINJA OD GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I RAZVRSTANIH CESTA				
Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od građevinskog područja (m)	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (m)		
		Državne ceste	Županijske ceste	Lokalne ceste
10 - 50	30	50	25	10
51 - 100	50	75	40	15
101 - 200	100	100	50	20
201 - 300	150	125	75	30
301 - 500	200	150	100	35
501 - 800	300	175	125	40
> od 800	400	200	150	50

U PPUO/G mogu se kao minimalne utvrditi i veće udaljenosti.

Omogućuje se jedinicama lokalne samouprave da u svojim dokumentima prostornog uređenja samostalno stvaraju prostorno-planske pretpostavke za poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i seoskih domaćinstava koje će se baviti poljoprivrednim djelatnostima.

U tom smislu se iznimno u PPUO/G-u mogu utvrditi i manje udaljenosti od navedenih u člancima 71. i 72., kao i veličina posjeda manja od navedenih u članku 68. - što bi se, prije svega, trebalo primjenjivati tek na stvaranje preduvjeta za ishođenje građevinske dokumentacije za poljoprivredne i prateće građevine koje su izgrađene bez akata potrebnih za njihovu gradnju.

U svakom slučaju u kojem se PPUO/G-om utvrđuju uvjeti gradnje sukladni prethodnom stavku, isto je potrebno obrazložiti te argumentirati razlog i potrebu planiranog odstupanja od preporuka iz ovog Plana.

- (72a.) Na građevnoj čestici gospodarske građevine za intenzivan uzgoj životinja mogu se graditi i ostale građevine kao što su:

- gospodarske proizvodno – obrtničke građevine komplementarne tovilištu za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje (skladišta hrane, silosi, mješaonica stočne hrane i sl.), hladnjače i klaonice isključivo za vlastite potrebe te druge gospodarske građevine
- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje
- građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivredne mehanizacije i oruđa te njihovo održavanje, garaže i sl.
- gnojišta, gnojišne jame, gnojnica, sabirne jame i sl.
- parkirališta, manipulativne površine i nadstrešnice
- infrastrukturne građevine
- uredi i prostorije za boravak djelatnika
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika ili korisnika farme i uposlenih djelatnika na farmi, i sl.

Navedene građevine farme ne mogu se graditi na katastarskoj čestici koja nema osiguran pristup s javne ceste prometne površine, na područjima vrijednog krajobraza, zaštićenim područjima prirode i na područjima vodozaštitnih zona, te u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabранa gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.

- (73.) Na površinama primjerenoj veličini posjeda moguće je, osim gospodarskih, planirati i izgradnju stambenih, ugostiteljsko-turističkih i sličnih građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, ali sve u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

Bruto površina stambene građevine može iznositi najviše 20% od bruto tlocrte površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.

Iznimno, ukoliko je površina gospodarskih građevina manja od 500 m^2 , tada bruto površina stambene građevine može iznositi i do 50% bruto tlocrte površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

U sastavu stambene građevine mogu se predviđjeti i ugostiteljsko-turistički sadržaji, te drugi gospodarski sadržaji koji nemaju štetan utjecaj na stanovanje (uredi i prostorije za boravak djelatnika, vinski podrumi, vinoteka, kušaona i sl.), pri čemu se dozvoljena površina stambene građevine uvećava za dozvoljenu površinu drugih predviđenih sadržaja.

Na površinama primjerenoj veličini posjeda namijenjenim specijaliziranim gospodarstvima moguće je izgraditi građevine unutar koje su smješteni svi potrebni i mogući sadržaji (npr. prerada, vinarija, degustacijsko-enološki sadržaj, građevine za čuvanje i skladištenje proizvoda i sl.).

Na površinama manjim od preporučenih za voćnjake, vinograde i povrtnjake moguća je PPUO/G-om predviđjeti izgradnju klijeti, spremišta za voće i sl. uz uvjet da su na isti način utvrđene propozicije načina gradnje, uvjeta smještaja i oblikovanja građevina na parceli te uz uvažavanje obvezne zaštite okoliša i krajobraza."

(74.) Prostornim planom utvrđene su postojeće **ribarske površine**.

Izgradnja novih ribnjaka i pratećih objekata za uzgoj ribe moguća je isključivo na zemljištu katastarskih kultura močvara, trstika, te na napuštenim koritima i rukavcima rijeka.

Na ostalom poljoprivrednom zemljištu, izuzev zemljišta koje se ne može prenamijeniti izgradnja ribnjaka moguća je samo uz posebne dozvole i elaborate o ekonomskoj opravdanosti.

Ribnjak mora biti u svezi s protočnom vodom odgovarajuće kvalitete koje mora biti dovoljno za sve potrebe ribnjaka u svim fazama uzgoja riba.

Ribnjake je potrebno planirati uz vodotoke, a ne na njima, kako bi se izbjegle promjene na prirodnim tokovima vodotoka i negativan utjecaj na bioraznolikost vodenih ekosustava. Na lokaciji ribnjaka Kukunjevac na rijeci Bijeloj tom je potrebno posvetiti posebnu pozornost kako bi se izbjeglo ugrožavanje ciljnih vrsta na području ekološke mreže. Potrebno je utvrditi koristi li ciljna vrsta predmetni prostor te na osnovu tih rezultata definirati točne granice zahvata utvrditi kroz projektну dokumentaciju na način da se ne prekida tok rijeke Bijele. Sukladno tome potrebno je utvrditi i stanje ciljne vrste te stvarno zauzimanja staništa na konkretnom području, potrebu daljnog ispitivanja i uvođenja faznosti izgradnje za pojedinačne ribnjake, kao i mogući utjecaj na staništa i ekološku mrežu. Na temelju tih saznanja potrebno je sprječiti i mogući negativan utjecaj na konkretna travnjačka staništa, odnosno eventualno ograničiti obuhvat ribnjaka na način da se travnjačka staništa izuzmu. U daljnjoj razradi potrebno je obraditi utjecaj promjena na prirodnom toku rijeke na bioraznolikost šireg prostora te kontinuitet riječnog toka. Prije realizacije ribnjaka potrebno je utvrditi zadovoljavaju li količine vode potrebe ribnjaka i biološkog minimuma nizvodno od točke zahvaćanja za potrebe ribnjaka.

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 3 ha, za uzgoj konzumne ribe je 5 ha, uz uvjet da se ta površina koristiti isključivo za uzgoj ribe.

Iznimno, individualni (privatni) ribnjaci manjeg kapaciteta uzgoja, te ribnjaci u sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu imati i manju površinu od navedene u prethodnom stavku.

Maksimalni iskop za ribnjak je iskop na dubinu do 2,5 m. Udaljenost ribnjaka od susjednih parcela mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, a ovisno o strukturi tla.

(74a.) Unutar građevinskih područja naselja građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost mogu se graditi u sljedećim područjima:

- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje
- zasebnoj građevnoj čestici izvan proizvodne i mješovite gospodarske zone
- na zasebnoj građevnoj čestici u proizvodnoj i mješovitoj gospodarskoj zoni

Poljoprivredna građevina se ne može graditi u zoni višestambene, športsko – rekreativske namijene te u zoni javnih i društvenih djelatnosti.

U građevinskom području naselja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti 50 uvjetnih grla. Uvjetna grla se utvrđuju sukladno točki (72.) ovih Odredbi.

(74b.) Građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost mogu se graditi i u izdvojenim građevinskim područjima gospodarskih zona.

(74c.) Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti mogu biti:

- građevine za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša) te ribnjaci,
- građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda,
- građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivredne mehanizacije i oruđa te njihovo održavanje,

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- gospodarske proizvodno-obrtničke građevine za primarnu doradu i preradu u funkciji osnovne poljoprivredne proizvodnje,
- ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu
- pojedinačne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje
- ostale pomoćne građevine za potrebe obavljanja poljoprivredne djelatnosti ili seoskog turizma

3.3. Šumarstvo

- (75.) Šumarstvo kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima posebno značenje radi očuvanja i pojačane zaštite šumskog fonda.
- (76.) Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti mora se temeljiti na načelu održivog gospodarenja.
- (77.) Gospodarenje šumama (naročito privatnim) s gledišta korištenja i zaštite prostora unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šuma i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.
- (78.) Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja potrebno je uskladiti s mjerama zaštite i drugim smjernicama koje su načelno propisane u poglavljima 7. i 8. ovih Odredbi za provođenje.
- (79.) Nizinskim šumama potrebno je gospodariti na poseban način uvažavajući osjetljivost prostora i raznolikost zahtjeva koji se tu pojavljuju, te činjenicu da te šume u gospodarskom smislu nemaju veću važnost, ali su izuzetno bitne u svojoj zaštitnoj funkciji i očuvanju ekološke stabilnosti okoliša, pa je njihove površine poželjno povećavati.
- (80.) Prostornim planom utvrđene su šume i šumske površine po namjeni kao:
I. gospodarske šume i šumske površine namijenjene prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda,
II. zaštitne šume i šumske površine namijenjene prvenstveno za zaštitu zemljišta, vodnih tokova, erozivnih područja, naselja, gospodarskih i drugih građevina,
III. šume i šumske površine posebne namjene, a koje čine:
  - šume i dijelovi šuma registrirani kao građevine za proizvodnju šumskog sjemena,
  - šume koje se nalaze unutar područja zaštite prirodne baštine,
  - šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, potrebama obrane i drugim potrebama utvrđenim posebnim propisima,
  - šume namijenjene za šport i rekreaciju.
- (81.) Karakteristika šuma Požeško-slavonske županije u odnosu na prosjek šuma Hrvatske je da su Županijske šume očuvanje u biološkom i gospodarskom smislu. Stoga je nužno takovo stanje zadržati i u pojedinim elementima poboljšati.
- (82.) Šume i šumsko zemljište moraju se koristiti sukladno šumskogospodarskim planovima te Zakonu o šumama i drugim posebnim propisima.
U šumama i na šumskom zemljištu moguća je izgradnja jedino na način utvrđen u Zakonu o šumama.
Sukladno tom Zakonu u šumi ili na šumskom zemljištu dokumentima prostornog uređenja može se planirati izgradnja građevina za potrebe poduzetničke zone, infrastrukture, sporta, rekreacije, lova i obrane Republike Hrvatske, kao i vjerske i zdravstvene građevine te područje, mjesto spomenik i obilježja u svezi povijesnih događaja i osoba, ali samo ako to zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume, odnosno šumskog zemljišta.
- (83.) Razboritim gospodarenjem prostorom mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima.
- (84.) U svim studijama i elaboratima o utjecaju građevina na okoliš posebnu pozornost posvetiti mogućem negativnom utjecaju na šume i šumsko zemljište, te u istima predvidjeti potrebite mjere za smanjenje (eliminiranje) tih utjecaja.

3.4. Eksploatacija mineralnih sirovina

- (85.) Eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Iskorištavanje geotermalne vode i mineralnih sirovina (treset, metali, nemetali, kamen) vezana je na područja na kojima se utvrdi stupanj potencijalnosti pojedinih struktura u podzemlju koji sadrže ekonomski iskoristive količine.

- (86.) Postojeća eksploatacijska polja moguće je koristiti uz uvjete propisane zakonom i prostorno planskom dokumentacijom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

Postojeća i planirana eksploatacijska polja prikazana su na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora*, a navedena su u sljedećoj tablici:

Tablica 2a.

EKSPLOATACIJSKA POLJA POŽEŠKO-SLAVONSKЕ ŽUPANIJE						
R.b.	JLS	Naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralnih sirovina	Površina (cca u ha)	Oznaka	Napomena
1.	Brestovac	Vranić	kremeni pjesak	37	E3	Potrebna je provedba vodoistražnih radova na predmetnoj mikrolokaciji koji moraju dokazati da zahvat neće imati negativnih utjecaja na podzemne vode – ukoliko lokacija i nakon revizije odluka o zonama sanitarnе zaštite izvorišta, sukladno novim propisima ostane u zoni zaštite ili preventivne zaštite izvorišta.
2.		Brdo-Dolac	šljunak	5	E3	Na projektnoj razini potrebno je rješiti zaštitu od erozije i zaštitu vodotoka te definirati uvjete kojima će se očuvati karakteristike zaštitnih šuma na način da se ne umanjuju zaštitne vrijednosti šuma, prvenstveno u smislu prevencije erozije, štetnog djelovanja voda i štetnog utjecaja na vode. Na projektnoj razini utvrditi kakva je rasprostranjenost stanišnih tipova, odnosno šumskih sastojina te u daljnjoj dokumentaciji predviđeti mjere ublažavanja utjecaja. Potrebna je provedba vodoistražnih radova na predmetnoj mikrolokaciji koji moraju dokazati da zahvat neće imati negativnih utjecaja na podzemne vode – ukoliko lokacija i nakon revizije odluka o zonama sanitarnе zaštite izvorišta, sukladno novim propisima ostane u zoni zaštite ili preventivne zaštite izvorišta.
3.		Orjavac	tehničko - građevni kamen	5	E3	Potrebna je provedba vodoistražnih radova na predmetnoj mikrolokaciji koji moraju dokazati da zahvat neće imati negativnih utjecaja na podzemne vode – ukoliko lokacija i nakon revizije odluka o zonama sanitarnе zaštite izvorišta, sukladno novim propisima ostane u zoni zaštite ili preventivne zaštite izvorišta.
4.		Šamanovica	tehničko - građevni kamen	12	E3	Na projektnoj razini potrebno je rješiti zaštitu od erozije i zaštitu vodotoka te definirati uvjete kojima će se očuvati karakteristike zaštitnih šuma na način da se ne umanjuju zaštitne vrijednosti šuma, prvenstveno u smislu prevencije erozije, štetnog djelovanja voda i štetnog utjecaja na vode
5.	Čaglin	Mokreš	kremeni pjesak	146	E3	Na projektnoj razini razrade i planiranja potrebno je izbjegavati istraživanje/eksploataciju na području sjeveroistočnog dijela koji obuhvaća specifični stanišni tip travnjačkog prostora.
6.		Duboka	tehničko - građevni kamen	8,5	E3	Zbog osobito izraženih kumulativnih ucjena na prostor te njegove lokacije unutar vrijednog krajobraza potrebno je planirati u fazama, na vizualno najmanje moguće istaknutom području uz sadnju zelenih barijera, na način da ne degradira vrijedne

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

						vizure na što je posebno potrebno obratiti pozornost u daljnjoj razradi, dokumentima prostornog uređenja užeg područja te projektnoj dokumentaciji. Na projektnoj razini potrebno je rješiti zaštitu od erozije i zaštitu vodotoka te definirati uvjete kojima će se očuvati karakteristike zaštitnih šuma na način da se ne umanjuju zaštitne vrijednosti šuma, prvenstveno u smislu prevencije erozije, štetnog djelovanja voda i štetnog utjecaja na vode
7.		Krndija - Gradac	tehničko - građevni kamen	14	E3	
8.	Kaptol	Mladi Gaj	tehničko - građevni kamen	5	E3	
9.	Kutjevo	Čukur	tehničko - građevni kamen	12,5	E3	
10.		Vetovo	tehničko - građevni kamen	69	E3	
11.	Lipik	Medinac, Jagma VI	kremeni pjesak	48	E3	Potrebna je provedba vodoistražnih radova na predmetnoj mikrolokaciji koji moraju dokazati da zahvat neće imati negativnih utjecaja na podzemne vode – ukoliko lokacija i nakon revizije odluka o zonama sanitarnе zaštite izvorišta, sukladno novim propisima ostane u zoni zaštite ili preventivne zaštite izvorišta.
12.		Šeovica	tehničko - građevni kamen	6	E3	
13.		Bolnica	mineralne i geotermalne vode	-	E2	
14.		Korita	mineralne i geotermalne vode	-	E2	
15.		Janja Lipa	zemni plin	380 (dio se nalazi na području PS županije)	E1	
16.		Kozarice	nafta i plin	197 (dio se nalazi na području PS županije)	E1	
17.	Pakrac	Rašaška II	tehničko - građevni kamen	5	E3	
18.		Fukinac	tehničko - građevni kamen	2 (dio se nalazi na području PS županije)	E3	
19.		Branešci	kremeni pjesak	83	E3	
20.		Šumetlica	tehničko - građevni kamen	29	E3	
21.		Novo Selo - Španovica	kremeni pjesak	33	E3	Prilikom provedbe daljnje zakonske procedure i pribavljanja potrebne dokumentacije za zahvat eksploatacijskog polja Novo Selo potrebno je utvrditi koriste li ciljne vrste predmetni prostor, te nalaze li se u blizini špiljski lokaliteti.
22.		Grđevac	arhitektonsko-građevni kamen	5	E3	
23.		Bolnica	mineralne i geotermalne vode	-	E2	
24.	Pleternica	Klašnice	tehničko - građevni kamen	9,5	E3	
25.		Pačić	tehničko - građevni kamen	5	E3	
26.		Mirkovica, Suljkovići	tehničko - građevni kamen	15	E3	Na projektnoj razini razrade i planiranja potrebno je izbjegavati istraživanje/eksploataciju na području rasprostranjenosti specifičnog stanišnog tipa travnjačkih

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

						staništa.
27.	Pleternica / Požega	Jegerova livada	tehničko - građevni kamen	17	E3	
28.	Velika	Poljanska	tuf	15	E3	Potrebna je provedba vodoistražnih radova na predmetnoj mikrolokaciji koji moraju dokazati da zahvat neće imati negativnih utjecaja na podzemne vode – ukoliko lokacija i nakon revizije odluka o zonama sanitarnе zaštite izvorišta, sukladno novim propisima ostane u zoni zaštite ili preventive zaštite izvorišta.
29.		Pliš - Mališćak	tehničko - građevni kamen	35	E3	
30.		Dubočanka	mineralne i geotermalne vode	-	E2	

Sve zahvate izvoditi po najvišim ekološkim kriterijima zaštite.

- (87.) Napuštena eksplotacijska polja, označena na kartografskom prikazu 3B. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*, nužno je sanirati, a u svrhu sanacije se može dopustiti eksplotacija istih u prostornom obuhvatu i količinama koje će se odrediti kroz postupak procjene utjecaja na okoliš.
- (88.) Sanacija mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog terena eksplotacijskih polja, te ozelenjavanje ili neki drugi postupak uklapanja u okoliš i prenamjenu u površine druge namjene (šume, livade i sl.).
- (89.) Područja namijenjene istraživanju mineralnih sirovina i otvaranju novih istražnih prostora prikazane su na kartografskom prikazu 3B. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*. Na prostoru predviđenom za istraživanje mineralnih sirovina planiraju se istražni prostori za sljedeće sirovine:

- cementna (I1),
- ciglarska (I2),
- građevinski pjesak i šljunak (I3),
- kremeni pjesak (I4),
- silikatna (I5),
- tehničko - građevni i arhitektonsko-građevni kamen (I6),
- ugljen (I7)

Ukoliko se na nekom od područja iz prethodnog stavka nakon provođenja postupka istraživanja utvrdi postojanje rezerve mineralnih sirovina koja omogućava eksplotaciju, potrebno je provesti postupak izmjena i dopuna ovog Plana kojim će se odrediti točan prostorni obuhvat budućeg eksplotacijskog polja.

3.5. Razvoj turizma

- (90.) Razvoj turizma potrebno je planirati u skladu s mogućnostima i prirodnim značajkama prostora na način da se ponuda na turističkom tržištu nužno prilagodi strategiji razvoja Županije. Gradnju novih građevina ostvariti na prirodno manje vrijednim područjima, (kako bi se ti prostori oplemenili, a sačuvali vrijedni prirodni krajobraz), i uklapati ih u oblike gradnje primjerene sredini. Razvoj turizma i ugostiteljskih djelatnosti Županije ostvarit će se većom kvalitetom usluga i bogatijom ponudom raznih kulturnih, rekreacijskih, izletničkih i drugih sadržaja. Stoga je potrebno osigurati prostore za nove i privlačne sadržaje, kao npr. golf igrališta, te poticati posebne oblike turizma (lov, ribolov, jahanje i sl.).
- (91.) Namjena predviđena za ugostiteljstvo i turizam je osim u građevinskim područjima naselja, iznimno predviđena i u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja. Razvoj turizma s gledišta prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:
  - ◆ dimenzioniranje i opremanje smještajnih i poslovno-hotelskih kapaciteta u gradovima na području Županije i većim općinskim središtima (Požega, Pakrac, Lipik, Pleternica, Velika, Zvečevo, Kutjevo, Kaptol, Čaglin),

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- ◆ kulturno-povijesne lokalitete na području cijele Županije (graditeljska i kulturno-povijesna baština, glazba),
- ◆ folklor, tradicionalne manifestacije vezane za očuvanje narodnih običaja i nacionalnog identiteta uopće (Požeški festival, LIDAS, Ivanjski krijes, Grgurevo, Fišljada...),
- ◆ lovna područja,
- ◆ opremanje zdravstveno-lječilišnog turističkog kompleksa u Lipiku i Velikoj,
- ◆ turističko-rekreativni sadržaji na poljoprivrednim gospodarstvima na području povoljnog za oglednu proizvodnju zdrave, hrane u skladu sa statusom posebnog botaničkog rezervata,
- ◆ podizanje razine ugostiteljske usluge na cijelom području Županije,
- ◆ izgradnja kampova, auto-kampova visoke kategorije na područjima kojima će se definirati PPPPO parka prirode, odnosno PPUO/G kao i područjima zaštićenih prirodnih vrijednosti s uvažavanjem obveze zaštite okoliša i krajobraza, te autohtonosti dotočnog područja,
- ◆ sanacija i uređenje starih povijesnih jezgri gradova Požege, Pakraca, Lipika,
- ◆ seoski turizam na prostoru parka prirode Papuk, ali i prema interesu privatnih poduzetnika i na ostalim vrijednim prirodnim cjelinama s turističko rekreativnim potencijalom,
- ◆ vinski turizam vezan uz izgradnju "vinskih cesta" (kutjevačkog, požeškog, pleteničkog, veličkog, kaptolačkog, brestovačkog, lipičkog i pakračkog kraja),
- ◆ mogućnost razvoja vodenih športova na postojećim i planiranim akumulacijama-retencijama, te na većim vodotocima u Županiji,
- ◆ izgradnja pratećih građevina za lovni i ribolovni turizam,
- ◆ uređenje staza za skijanje kao i pratećih objekata za njihove potrebe,
- ◆ uređenje golf igrališta,
- ◆ uzletno sletne staze za jedrilice i motorne zmajeve,
- ◆ opremanje turističkih privlačnih područja u Županiji športskim građevinama za rekreaciju i natjecanje.

- (92.) Prostorni razmještaj turističkih i rekreativskih lokaliteta koji se nalaze izvan naselja prikazan je na kartografskom prikazu br.1.
- (93.) U PPUO/G potrebno je detaljnije utvrditi prostore za razvoj navedenih lokaliteta.
- (94.) Uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja potrebno je provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja poštivajući gradnju danog područja, tj. lokalnog ambijenta.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru

- (95.) Mreža građevina društvenih djelatnosti je prostorni raspored osnovnih javnih funkcija državnog i županijskog interesa.
- (96.) Sustav i mreže društvenih djelatnosti vezani su na naselja, a hijerarhijsko ustrojstvo u uskoj je svezi s dalnjim razvitkom sustava središnjih naselja planiranim u PPŽ.
- (97.) Planirana mreža društvenih djelatnosti u smislu minimalnih sadržaja koji moraju biti zastupljeni u pojedinim kategorijama središnjih naselja prikazana je u Planskom dijelu - tablici br. 16.
- (98.) Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja u odgovarajućoj zoni namjene, pa je u PPUO/G i drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.
- (99.) Prostornim planom Požeško-slavonske županije određena je mreža građevina društvenih djelatnosti za javne funkcije i to:
- školstva,
  - zdravstva,
  - športa i rekreacija
  - kulture
  - vjerskih zajednica.
  -

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

4.1. Školstvo

(100.) Prostorni raspored osnovnih škola po općinama i gradovima predviđeti prostornim planom uređenja općina i gradova.

Srednje škole u pravilu locirati u centralnim naseljima odnosno u većim centrima općina i gradova. Vrsta i veličina škola odrediti će se mrežom srednjih škola prema potrebama.

Potrebe za veleučilištima, studentskim domovima, knjižnicama, te drugim vrstama visokoškolskih ustanova definirat će se prostornim planovima gradova i općina, a sukladno posebnim propisima i programima.

4.2. Zdravstvo

(101.) Građevine zdravstvene djelatnosti razmjestiti u prostoru prema sljedećim uvjetima:

- Objekte primarne zdravstvene zaštite planirati u svim sjedištima gradova i općina. Pod primarnom zdravstvenom zaštitom podrazumijevaju se djelatnosti opće medicine, patronažne zdravstvene zaštite, stomatološke zaštite, hitne medicinske pomoći i školske medicine, zaštite predškolske djece, zdravstvene njege, zdravstvene zaštite žena, laboratorijske dijagnostike, higijensko epidemiološka zaštita, medicina rada te ljekarnička djelatnost.
- Objekti sekundarne zdravstvene zaštite planiraju se u centrima mikroregije. Pod sekundarnom zdravstvenom zaštitom podrazumijevaju se djelatnosti specijalističko-konzilijarne, dijagnostičke i bolničke zdravstvene zaštite.
- Objekti tercijske zdravstvene zaštite mogu se planirati ovisno o potrebama i prirodnim predispozicijama. Pod tercijarnom zdravstvenom zaštitom podrazumijevaju se najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz specijalističkih djelatnosti (npr. klinike, kliničke bolnice, specijalizirane bolnice, rehabilitacijske bolnice i centri i sl.), znanstveno istraživački rad, izobrazba na visokoškolskim ustanovama zdravstvenog usmjerenja.

Zdravstveni objekti sekundarne i tercijske zdravstvene zaštite mogu se graditi i izvan građevinskih područja na lokacijama koje pružaju prirodne pogodnosti za njihov razvitak (termalni izvori, područja kvalitetnog zraka i sl.).

4.3. Šport i rekreacija

(102.) Površine namjenjene športsko-rekreacijskim djelatnostima su športski tereni, igrališta, dvorane, staze, izletničko - rekreacijska područja, ribnjaci za športski ribolov, športsko – rekreacijske i turističko – rekreacijske zone, turističko – rekreacijsko – gospodarska zona "Ergela" u Lipiku te različite pojedinačne građevine u funkciji rekreacije.

(103.) Prostori za športsko – rekreacijske djelatnosti mogu se, osim unutar, planirati i izvan građevinskog područja, prvenstveno u okviru zdravstvenih sadržaja i izletničko - rekreacijskih sadržaja, a izuzetno i uz posebno obrazloženje, kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (ponajprije škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda za normalni rad.

(104.) Prostornim planom uređenja općine i grada potrebno je predviđeti potrebe športa koji obuhvaćaju:

- šport djece i mladeži u procesu odgoja i obrazovanja,
- natjecateljski sport,
- športsku rekreaciju građana do najstarije dobi,
- kineziterapiju i šport osoba oštećenog zdravlja i osoba s psihofizičkim smetnjama u razvoju.

Broj jedinica športskih građevina za pojedini grad i općinu određuje se temeljem starosne strukture stanovništva i broja jedinica pojedinih građevina na 1000 stanovnika kao što je prikazano u tablici br.3. a čiju pravilniju i detaljniju valorizaciju je potrebno obraditi pri izradi PPUO/G, čime će se nadopuniti potreba za izgradnjom novih športskih objekata sa potrebnim sadržajima i kapacitetima.

Tablica 3.

OBJEKT	BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH GRAĐEVINA NA 1000 STANOVNIKA ZA POJEDINE DOBNE SKUPINE U ŽUPANIJI							
	DOB (OD-DO GODINA)							
	7-10	11-14	15-18	19-24	25-34	35-44	45-59	60 i više
Dvorane	1,300	1,650	1,800	0,850	0,480	0,300	0,150	0,030
Zatvoreni bazeni	0,080	0,065	0,075	0,045	0,020	0,014	0,010	0,005

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Otvoreni bazeni	0,165	0,180	0,195	0,045	0,027	0,017	0,013	0,008
Zračne streljane	0	0,900	0,950	0,750	0,750	0,650	0,450	0,080
Streljane ostale	0	0,165	0,450	0,450	0,350	0,165	0,120	0,008
Kuglane	0	0,125	0,145	1,000	1,000	1,000	0,800	0,100
Klizališta	0,020	0,030	0,040	0,015	0,005	0,003	0,002	0,001
Ostali zatvoreni	0	0,125	0,140	0,200	0,140	0,130	0,050	0,025
Atletika	0	0,085	0,095	0,035	0,006	0,003	0	0
Nogomet	0	0,430	0,480	0,720	0,430	0,120	0,030	0
Mali nogomet, rukomet, odbjorka, košarka	5,100	8,600	8,900	2,000	1,400	0,900	0,300	0
Tenis	0	0,400	0,500	0,750	0,750	0,850	0,750	0,220
Boćanje	0	0	0	0,300	0,350	0,550	0,600	0,220
Ostali otvoreni	0,130	1,150	1,250	0,550	0,270	0,140	0,070	0,045
Skijanje	0,090	0,145	0,155	0,130	0,060	0,040	0,015	0,003

Izvor podataka: Prostorni plan općine Požega – Mreža športskih objekata

4.4. Kultura

(105.) Sadržaji, koje je potrebno planirati za potrebe odvijanja kulturnih aktivnosti, su sljedeći:

- knjižnica i čitaonica,
- muzeji, galerije, zbirke,
- otvorena ili pučka učilišta,
- kazališta i/ili manji scenski prostori koji bi omogućili kvalitetan rad kazališnih djelatnosti.

Prostorni raspored minimalnih gore navedenih sadržaja u kulturi po općinama i gradovima prikazan je u tablici br. 4.

Tablica 4.

MINIMALNI SADRŽAJI U KULTURI NA PODRUČJU ŽUPANIJE				
GRADOVI I OPĆINE	KAZALIŠTE	MUZEJI, GALERIJE, ZBIRKE	KNJIŽNICE I ČITAONICE	OTVORENA ILI PUČKA UČILIŠTA
	naselja	naselja	naselja	naselja
Požega	Požega	Požega	Požega	Požega
Pakrac	Pakrac	Pakrac	Pakrac	Pakrac
Lipik		Lipik	Lipik	
Pleternica			Pleternica	
Brestovac				
Čaglin			Čaglin	
Jakšić				
Kaptol				
Kutjevo			Kutjevo	
Velika		Velika	Velika	

4.5. Vjerske zajednice

(106.) Obvezuju se jedinice lokalne samouprave da prilikom izrade PPUO/G-a iskoordiniraju potrebe sa vjerskim zajednicama na svojim područjima, te uz analitiku opravdanosti osiguraju prostore za potrebe istih. Unutar tih prostora moguće je predvidjeti građevine za obavljanje vjerskih obreda, osnivanje vrtića, škola, učilišta, drugih zavoda, socijalnih i dobrotvornih ustanova te stambenih i drugih pratećih sadržaja uz iste.

5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja

(107.) Građevinskim područjima određuju se granice površina naselja kao i površine za izdvojene namjene. Položaj, veličina i oblik građevinskih područja određuje se prema kategoriji zaštite i osjetljivosti prostora, a između pojedinih građevinskih područja nužno je predvidjeti odgovarajući pojas šumske ili poljoprivredne površine. Građevinska područja treba određivati racionalnim korištenjem prostora, s obrazloženjem opravdanosti povećanja njegova neizgrađena dijela.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (108.) Strategijom prostornog uređenja RH utvrđeno je da svim instrumentima politike uređenja prostora treba sprječiti svako daljnje neopravdano širenje građevinskih područja, uz konstataciju da je ta smjernica samo prvi korak u novom procesu redefiniranja građevinskih parcela (kroz prostorne planove uređenja prostora općina i gradova) i njihovog drastičnog smanjivanja na površine primjerene potrebama.
- (109.) Kod određivanja građevinskih područja prvenstveno treba težiti očuvanju povijesnog nasljeđa i tradicionalne tipologije naselja, te voditi računa o lokalnim osobitostima, značenju naselja u sustavu središnjih naselja, potrebama vezanim uz izgradnju javnih i gospodarskih sadržaja, mogućnostima komunalnog opremanja i sl.
- (110.) Uvjete za određivanje građevinskih područja i građenje izvan građevinskih područja moguće je odrediti prema kategorijama zaštite odnosno razinama dopustivosti, koje su uvjetovane prostorom, tj. njegovom osjetljivosti i primjenjivosti za određene aktivnosti glede prirodnih obilježja i sustava, a propisane člankom 9.
- a) **I razina** (kategorija) je područje zabrane gradnje i zahvata u prostoru u kojem se ne mogu formirati nova i širiti postojeće građevinska područja odnosno zabranjena je svaka gradnja ili rekonstrukcija.
Iznimno, zabrana se ne odnosi na infrastrukturu, ukoliko je uvjetovana gradnjom ili rekonstrukcijom drugih građevina, ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite i to samo u slučaju ako je zamjensko rješenje neopravdano skupo.
  - b) **II razina** (kategorija) je područje ograničene gradnje zahvata u prostoru u kojima se dopušta gradnja, ali uz uvažavanje posebnih zaštitnih mjera i uvjeta uređenja prostora.
  - c) **III razina** (kategorija) je područje koje se odnosi na one dijelove prostora u kojima je određivanje građevinskih područja, građenje i korištenje izvan građevinskog područja bez posebnih ograničenja, a obavlja se temeljem odredbi ove Odluke.

5.1. Kriteriji za utvrđivanje građevinskih područja

- (111.) Na kartografskom prikazu broj 1 "Korištenje i namjena prostora" prikazane su površine za razvoj naselja.
U skladu s Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova PPŽ, na naprijed navedenoj karti prikazane su površine za razvoj naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja koje su veće od 25 ha, dok su sva ostala naselja i područja (površine manje od 25 ha) prikazana simbolom.
Prikazani prostori/površine za razvoj naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja čitaju se i tumače samo kao informacija o građevinskom području i ne mogu predstavljati polazište za formiranje građevinskog područja koja se definiraju PPUO/G-ovima, na temelju detaljne analize demografskih kretanja i gospodarskih potencijala za naselja.
- (112.) PP Požeško-slavonske županije daju se osnovne preporuke za određivanje i oblikovanje građevinskih područja naselja, a planiranje građevinskih područja u PPUO/G provodi se selektivno i u funkciji optimizacije odnosa razvoj naselja – zaštita prostora:
1. kvalitetnom procjenom i provjerom na terenu utvrditi stvarne granice zaposjednutosti prostora, te objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje postojećih demografskih kretanja, procjenu budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za svako naselje;
  2. valorizirati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa i njihove prostorne kompozicije u okruženju;
  3. što racionalnije koristiti postojeće građevinsko područje, preispitati i iskoristiti sve mogućnosti preoblikovanja postojećeg građevinskog područja i ukloniti neracionalnosti, te sprječiti svako daljnje neopravdano širenje naselja;
  4. građevinska područja izduženih naselja ne smiju se, u pravilu, širiti duž prometnica uz koje su izdužena.
  5. sprječavati svako daljnje spajanje građevinskih područja naselja;
  6. kada je nužno proširiti građevinska područja, potrebno je osigurati višenamjensko i optimalno korištenje njegovog najvrednijeg dijela i primijeniti takav planski pristup kojim će se maksimalno čuvati prirodno neizgrađeno područje i štititi javni interes;

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

7. izdvojena građevinska područja za gospodarsku namjenu te groblja mogu se formirati i planirati sukladno kriterijima i smjernicama propisanim ovim Planom
  8. za daljnji prostorni razvoj naselja tako da se ukine dio do sada planiranog građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim, te isto vratiti u prvobitnu namjenu,
  9. dijelovi bespravno sagrađenih naselja stalnog stanovanja (u slučaju kada je valorizacijom prihvaćenja mogućnost legalizacije iste) mogu se svrstat ili u građevinsko područje naselja ili u izdvojeni dio građevinskog područja naselja gdje je to moguće
  10. formiranje novih dijelova građevinskih područja u cilju daljeg prostornog razvoja optimalno je postići ukidanjem dijela do sada planiranog građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim, te vraćanjem istoga u prvobitnu namjenu.
  11. odvojeni dijelovi postojećeg građevinskog područja istog naselja nastala djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja mogu se svrstat u izdvojeni dio građevinskog područja naselja.
  12. u procesu planiranja sagledati realne troškove uređivanja građevinskog zemljišta i planski koncept temeljiti na njihovoj racionalizaciji;
  13. novom stambenom gradnjom prvenstveno popunjavati prostor interpolacijama i nedovoljno ili neracionalno izgrađene dijelove gradova i naselja.
  14. aktivnostima očuvanja i obnove postojećeg stambenog fonda, kao i dogradnjama ili nadogradnjama postojećih objekata davati isto značenje kao novim stambenim gradnjama, te ih razvijati kao kontinuiranu i programiranu djelatnosti,
  15. usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u prostorne cjeline gradova i naselja koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom i objektima društvenog standarda, uz osiguravanje prostornih preduvjeta za gradnju pretežito obiteljskih kuća s racionalnim gustoćama naseljenosti i primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama,
  16. obnovu i zaštitu povijesnih graditeljskih cjelina usmjeriti kroz njihovu obnovu, sanaciju i rekonstrukciju, a za potrebe novih stambenih i javnih prostora.
- (113.) Unutar granica građevinskih područja naselja omogućava se i planiranja golf igrališta, a ona se određuju prostornim planovima uređenja (PPUG/O) te urbanističkim planovima uređenja (UPU) naselja sukladno "Kriterijima i smjernicama za planiranje golfskih igrališta" (lipanj 2010, Savjet prostornog uređenja Države), odredbama ovog Plana te u skladu s propisanim uvjetima uređenja prostora za predmetnu namjenu površina (unutar koje se golf igralište planira) i važećim zakonskim propisima
Golf igrališta mogu se planirati unutar građevnih područja naselja u područjima sljedećih namjena:
- sport i rekreacija (R) - bez turističkoga smještaja,
- turistička namjena (T) – s turističkim smještajem ili bez njega,
- stambena i mješovita namjena (S, M,) – kao dio tematskih perivoja/parkova bez turističkog smještaja.
Golf igrališta unutar građevnih područja naselja ne smiju se planirati unutar namjena Z1 (javne zelene površine) i Z (zaštitne zelene površine).
- (114.) Izvan građevinskih područja naselja moguće je utvrđivati građevinska područja za:
- gospodarsku namjenu
    - ugostiteljsko - turističke zone ili kompleksi,
    - sportske zone ili kompleksi,
    - proizvodne, poslovne i/ili poljoprivredne zone ili kompleksi,
    - sajmišta i deponije otpada i slične komunalne građevine i komplekse
  - groblja,
- Građevinska područja utvrđuju se PPUO/G sukladno smjernicama i uvjetima ovog Plana.
- (115.) Gospodarskom zonom smatra se područje na kojem se planira više građevinskih parcela za gospodarsku namjenu.
Pojedinačnim gospodarskim kompleksom smatra se parcela na kojoj su izgrađeni ili se planira izgradnja međusobno funkcionalno povezanih gospodarskih sadržaja.
Osnivanje gospodarskih zona i kompleksa kao i određivanje njihovih površina potrebno je analizirati PPUO/G.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (116.) Građevinska područja za nova groblja i deponije utvrđuju se na temelju provedenih prethodnih istraživanja pogodnosti lokacije, a do tada se prostor rezervira u PPUO/G kroz namjenu površina s mogućim alternativnim lokacijama.
- (117.) Građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke i sportske, odnosno mješovite zone, može se utvrditi samo na prostorima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti za koja je utvrđeno postojanje prirodnih uvjeta za planiranu namjenu.
- (118.) Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportske namjene mogu se planirati na način da:
- ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja,
  - najmanje 60% površine svake građevne čestice bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.

5.1.1. Građevinska područja sportske i ugostiteljsko - turističke namjene izvan naselja

- (119.) Izdvojena građevinska područja izvan naselja i površine unutar naselja ugostiteljsko-turističke namjene mogu se planirati na način da:
- smještajne građevine i prateći sadržaji (otvoreni športski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl.) budu, uz mjere poboljšanja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, više kategorije te položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika,
  - smještajne građevine, organizirane kao turističko naselje budu oblikovanjem sukladne s izvornim urbanim i arhitektonskim obilježjima,
  - vrsta i kapacitet pratećih sadržaja i javnih površina budu određeni razmjerno svakoj fazi građenja smještajnih građevina,
  - izgrađenost pojedinačne građevne čestice nije veća od 30%, a koeficijent iskoristivosti nije veći od 0,8,
  - najmanje 40% površine svake građevne čestice bude uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo,
  - odvodnja otpadnih voda bude riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.
- Iznimno od podstavka 4. prethodnog stavka ovog članka, prilikom rekonstrukcije postojećih građevina ugostiteljsko-turističke namjene moguće je zadržati postojeću gustoću korištenja, izgrađenost građevne čestice i koeficijent iskoristivosti, ali bez mogućnosti dodatnog povećanja.
- (119a.) Ovim Planom osobito se određuju područja ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja (položaj, vrsta, te najveći kapacitet i veličina) i smjernice za utvrđivanje izdvojenih građevinskih područja takve namjene i to:
- a) (T1) – za hotele s najmanje 70% i vile s najviše 30% smještajnog kapaciteta,
  - b) (T2) – za turističko naselje u kojem će hoteli imati najmanje 30% i vile najviše 70% smještajnog kapaciteta,
  - c) (T3) – autokamp i kamp
  - d) golf igrališta
  - e) (T4) – turističko – rekreacijsko – gospodarska zona "Ergela"
  - f) (T5) – ostala ugostiteljsko turistička područja – ugostiteljsko - turističke zone smještajnih kapaciteta do najviše 10 soba vezane uz seoski turizam i/ili gospodarsku djelatnost vinarstva, podrumarstva, voćarstva, ribarstva i sl.
- (119b.) Područja ugostiteljsko turističke namjene prikazana su u tablici 5:

Tablica 5.

Područja ugostiteljsko - turističke namjene izvan naselja na području Požeško-slavonske županije				
JLS	Turističko-ugostiteljsko-sportsko-rekreacijske zone	Površina (cca) ha	kapacitet cca broj kreveta ili	oznaka

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

			max. broj soba	
Grad	Požega	Turistička zona "Emovački lug 1"	3,7	40 kreveta
		Turistička zona "Emovački lug 2"	3,3	25 kreveta
		Turistička zona "Mihaljevci"	4,8	do 10 soba
		Turistička zona "Šeovci-Turnić"	0,5	do 10 soba
		Turistička zona "Veliki Kamen"	0,5	do 10 soba
		Turistička zona "Sokolovac"	0,5	do 10 soba
	Pakrac	Turističko - športsko - rekreacijska zona "Matkovac"	18,2	20 kreveta
	Lipik	Turističko - rekreacijska zona "Raminac"	147,0	80 kreveta/ autokamp
		Turističko – rekreacijsko – gospodarska zona "Ergela"	55,5	bez smještaja
	Pleternica	Ugostiteljsko - turistička zona "Pleternica"	3,2 6,3	do 10 soba
		Ugostiteljsko - turistička zona "Smiljanka"	0,5	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turistička zona "Buk"	1,7	25 kreveta
		Turističko -rekreacijska zona "Klašnica"	1,8	do 10 soba
	Kutjevo	Ugostiteljsko-turistička zona južno od vinske ceste između Hrnjevca i Venja	8,1	40 kreveta
		Golf igralište "Venje – Hrnjevac"	87,2	40 kreveta
		Ugostiteljsko-turistička zona zapadno od Vetova	3,1	20 kreveta
		Ugostiteljsko-turistička zona sjeveroistočno od Bekteža	2,5	20 kreveta
		Ugostiteljsko-turistička zona Tomačevo istočno od Mitrovca	13,8	20 kreveta
		Ugostiteljsko-turistička zona južno od Lukača, uz cestu Velika-Kutjevo	0,5	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turistička zona zapadno od Kutjeva	0,9	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turistička zona sjeveroistočno od Kutjeva	0,2	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turističke zone (kamp) sjeverno od Kutjeva	1,0	autokamp
		Ugostiteljsko - turističko – gospodarska zona "Grabarje"	20,0	80 kreveta
		Ugostiteljsko-turističke zone (vinogradarstvo-podrumarstvo) zona za vinogradarstvo-podrumarstvo sjeverno od Bekteža	0,6	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turističke zone (vinogradarstvo-podrumarstvo) za vinogradarstvo-podrumarstvo južno od Venja	1,7	do 10 soba
		Ugostiteljsko-turistička zona	1,1	do 10 soba

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

		(vinogradarstvo-podrumarstvo) sjeverozapadno od Kutjeva			
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) istočno od Gradišta	0,7	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) sjeverno od Hrnjevca	0,6	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) (Mačevo brdo) zapadno od Kutjeva	1,1	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) zapadno od Kutjeva	0,4	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) istočno od Kutjeva	0,1	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) jugoistočno od Kutjeva	1,5	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) južno od Lukača	0,5	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) sjeverno od Venja	0,4	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona (vinogradarstvo-podrumarstvo) sjeverno od Vetova	0,8	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turističke zone (seoski turizam) istočno od Bjeliševca	2,8	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turističke zone (seoski turizam) južno od Lukača	1,1	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turističke zone (seoski turizam) istočno od Kutjeva	0,6	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turističke zone (seoski turizam) sjeverno od Venja	0,3	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turističke zone (seoski turizam) sjeverno od Gradišta /kamp, autokamp	2,0	do 10 soba/ autokamp	T3, T5
Općina Brestovac	Brestovac	Ugostiteljsko-turistička i športsko-rekreacijska zona "Novo Zvečovo"	25,0	40 kreveta	T1, T2
		Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona "Oblakovac"	1,0	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona "Perenci"	3,0	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona "Striježevica"	3,6	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona "Eko Oblakovac"	2,7	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona "Kamenski Vučjak"	5,9	do 10 soba	T5

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

		Ugostiteljsko-turistička zona "Striježevica"	1,8	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko-turistička zona uz naselja Brestovac	5,0	do 10 soba	T5
		Turističko - rekreacijska zona "Leštat"	2,6	do 10 soba	T5
		Turističko - rekreacijska zona "Kuzma"	0,2	do 10 soba	T5
Čaglin		Ugostiteljsko - turističko – gospodarske zone "Ribnjaci"	21,1	do 10 soba	T5
		Ugostiteljsko - turistička zone "Sovski Dol"	2,4	20 kreveta	T2, T5
Jakšić		Turističko – rekreacijska zona "Eminovački lug"	9,4	do 10 soba/ autokamp	T5, T3
Kaptol		-	-	-	-
Velika		Turističko-rekreacijska zona „Dubočanka“	8,4	autokamp	T3
		Ugostiteljsko-turističko zona "Radovanci"	5,9 6,2	40 kreveta	T1, T2, T5
		Golf igralište "Radovanci"	87,0	bez smještaja	R1

U zonama u ugostiteljsko turističke namjene u kojima je omogućeno više načina korištenja (T1, T2, T3 i/ili T5) primjenjuju se oni kriteriji koji se odnose na način/načine korištenja određene prostornim planovima uređenja jedinice lokalne samouprave te provedbenim planovima.

Kriteriji za izgradnju unutar načina korištenja T1, T2 i T3 određuju se sukladno posebnim propisima te ovim Odredbama.

Kod realizacije svih navedenih zona potrebno je osigurati da građevine ugostiteljsko-turističke namjene, zajedno sa pratećim i dugim građevinama koje se nalaze unutar područja vrlo visoke i visoke vrijednosti krajobraza svojim oblikom, visinom i materijalima gradnje odgovaraju lokalnom kontekstu i ne smiju biti vizualna dominantna u okolini. Okolicu objekata i parcele potrebno je krajobrazno urediti u skladu s lokalnim kontekstom i pravilima struke.

Građevine unutar zona ugostiteljsko - turističkih namjena, koje su smještene na poplavnem području trebaju se graditi na način da se zaštite od poplava.

Potrebno je osigurati da područja ugostiteljsko-turističke namjene koja se nalaze na vrijednom obradivom tlu budu realizirana u skladu s važećim Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, odnosno čl. 64. ovog, a kao dokaz je, u pripremnoj fazi projekta, moguće provesti dodatno ispitivanje kvalitete zemljišta na konkretnoj lokaciji."

5.1.1.1. Golf igrališta

(119c.) Igralište za golf sa svim pratećim sadržajima potrebno je planirati, graditi i uređivati sukladno posebnim propisima i projektima, prilikom čega je u igralište obvezno akceptirati i integrirati svu vrijednu postojeću vegetaciju, povijesno i kulturno nasljeđe te florističku raznolikost.

Ovim planom golf igrališta određene su oznakom R1 i R2. Detaljnija razrada i razgraničavanje, sukladno ovim odredbama, planira se u dokumentima prostornog uređenja užeg područja.

Golf igrališta predviđena ovim Planom mogu se PPUO/G-om planirati u izdvojenim građevnim područjima izvan naselja na područjima sljedećih namjena:

- šport, rekreacija (R1) – bez zgrada za turistički smještaj,
- šport, rekreacija (R2) – sa zgradama za turistički smještaj.

Na golf igralištu označenom oznakom R2 na kojem je moguće planirati turistički smještaj, planirana površina za turističku smještaj može biti najviše 15 % od ukupne površine golf igrališta.

Gustoća izgrađenosti građevina utvrđuje se dokumentima prostornog uređenja užeg područja, a pri tome ne smije zauzimati više od 25% od ukupne tlocrte površine na kojoj se planira izgradnja ugostiteljsko-turističkih građevina namijenjenih smještaju.

Građevine u ovom području ne smiju prelaziti etažnu visinu - podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovљje.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ove zone moraju se koristiti arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladni autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu i to, na način da se građevine nakon izgradnje u najvećoj mjeri uklope u prirodno okruženje te da svojim položajem, izgledom, oblikovanjem i volumenom ne dominiraju prostorom u kojem su smještene, odnosno ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

Golf igrališta koja se nalaze unutar područja vrlo visoke, visoke i umjerene vrijednosti krajobraza potrebno je kontekstualno prilagoditi okolici i ograničiti samo na servisne objekte za potrebe golfa. Oblikovanje područja golf terena mora pratiti krajobrazne uzorke neposredne okolice.

Na projektnoj razini potrebno osigurati da ne dođe do onečišćenja okolnog šumskog područja pri čemu je potrebno obraditi moguć utjecaj na PP Papuk, s posebnim naglaskom na kumulativni utjecaj s postojećim i planiranim obližnjim zahvatima.

Na svim planskim razinama potrebno je osigurati očuvanje i zaštitu (zabранa sječe) šume koja se nalazi unutar obuhvata golf igrališta Kutjevo u Parku prirode Papuk.

5.1.1.2. Turističko - rekreativsko - gospodarska zona "Ergela" (T4)

(119d.) U izdvojenom građevinskom području turističko – rekreativsko – gospodarske zone "Ergela" dozvoljena je gradnja slijedećih građevina:

- građevina športa i rekreacije
  - hala za jahanje/zatvoreni manjež
  - vanjski manjež
  - travnati tereni za jahanje
  - parkur (teren za preponsko jahanje)
  - staze (kasački i galopski sport, rekreativne konjičke staze i sl.)
- gospodarskih građevina namijenjenih za poljoprivrednu djelatnost
  - građevine za smještaj konja (boksovi)
  - građevine za smještaj i sklanjanje poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te njihovo održavanje
  - građevine za skladištenje hrane za konje
  - gnojišne jame
- ugostiteljsko - turističkih građevina (ugostiteljski objekti za okrijepu bez mogućnosti planiranja smještajnih kapaciteta)
- pratećih građevina u funkciji poljoprivredne djelatnosti te športa i rekreacije (svlačionice, spremišta opreme, upravljični prostori, uredi i prostorije za boravak djelatnika, prostorije klubova, infrastrukturne građevine i sl.)
- pomoćnih građevina (spremišta, nadstrešnice, parkirališta, manipulativne površine, garaže, kotlovnice za kruto i tekuće gorivo, podzemni i nadzemni spremnici goriva i sl.)

Turističko – rekreativsko – gospodarska zona mora se pejzažno cjelovito uređiti, a u zoni "Ergela" moraju se odrediti zone ispaše, kao i prostori namijenjeni dresurnom, rekreativnom, terapijskom jahanju i školi jahanja.

Na građevnim česticama na kojima se grade građevine poljoprivredne namjene s potencijalnim izvorima zagađenja (građevine za smještaj konja te građevine za prikupljanje gnoja i tekućina iz staja) potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m.

Minimalna udaljenost građevina sa potencijalnim izvorima zagađenja od ruba građevinskog područja naselja je 30,0 m.

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se na građevine i prostorije za uzgoj konja te te građevine za prikupljanje gnoja i tekućina iz staja, a ne odnosi se na pomoćne i druge gospodarske građevine i prostorije bez potencijalnog izvora zagađenja.

Navedene minimalne udaljenosti odnose se na same prostore u kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost, dok se ostale prostorije čiste i tihe namjene mogu smjestiti i bliže.

Površina građevne čestice u turističko – rekreativsko - gospodarskoj zoni "Ergela" iznosi min. 1000 m².

Etažna visina ugostiteljsko - turističkih i pratećih građevina može biti maksimalno podrum ili suteren, prizemlje, kat i/ili potkrovљe. Ukupna visina športsko – rekreativskih i gospodarskih građevina može iznositi najviše 15,0 m, osim iznimno kada visina tih građevina, u skladu s njihovom namjenom i funkcijom uz dokaz o načinu korištenja koji zahtjeva veću visinu, može iznositi i više.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Sve građevine u ovoj zoni moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti. Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ove zone moraju se koristiti tradicionalni arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladni autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu. Turističko – rekreacijsko – gospodarska zona "Ergela" obuhvaća i Kompleks Ergele koji, kao preventivno zaštićeno kulturno dobro, podliježe smjernicama zaštite i zakonskom postupku te trajno zadržava svoj status i obilježja funkcije, iako se funkcija zbrinjavanja i uzgoja konja omogućava prelocirati i na druge lokacije u planiranim novim objektima unutar obuhvata zone.

5.1.1.3. Ostala ugostiteljsko turistička područja (T5)

(119e.) U ugostiteljsko turističkim područjima ove kategorije dozvoljena je gradnja:

- ugostiteljsko-turističkih građevina za smještaj, kapaciteta do najviše 10 soba,
- ugostiteljsko-turističkih građevina za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka i sl.
- ugostiteljsko-turističkih građevina zajedno sa gospodarskim građevinama u funkciji vinarstva, podrumarstva i voćarstva – prerada, vinarija, kušaona i drugi degustacijsko-enološki sadržaji, građevine za čuvanje i skladištenje i sl.,
- ugostiteljsko-turističkih građevina zajedno sa gospodarskim građevinama poljoprivredne namjene u funkciji seoskog turizma i seoska gospodarstva
- građevina športa i rekreacije
- ugostiteljsko – turističkih građevina uz ribnjake i sl. vodne površine koje mogu biti namjenjene uzgoju akvakulture (bazeni, nasipi, zimnjaci, prateći sadržaji), sportskom ribolovu i ili sportu i rekreaciji
- građevina javne i društvene namjene u funkciji turizma
- pomoćnih i pratećih građevina u funkciji turističke ili gospodarske djelatnosti zone
- uređivanje izletničkog prostora (postavljanje urbane opreme, info i edukativnih ploča, šetnice, putokaza, dječjih igrališta, odmorišta sa drvenim stolovima i klupama, drvenih nadstrešnica, mjesa za ognjišta/ložišta za piknik u prirodi i sl.).

Namjene navedene u prethodnom stavku mogu biti smještene u građevinama mješovite namjene koje će obuhvaćati više funkcija iz prethodnog podstavka, a na jednoj građevnoj čestici unutar ugostiteljsko – turističke zone može se graditi više ugostiteljsko – turističkih i drugih građevina navedenih u prethodnoj točki.

Građevine u ovom području ne smiju prelaziti etažnu visinu - podrum/suteren, prizemlje i dva kata, odnosno kat i potkrovљe. Propisana visina ne odnosi se na na vidikovce i slične nespecifične građevine.

Površina građevne čestice unutar ugostiteljsko – turističke zone iznosi min. 300 m².

Ugostiteljsko – turistička područja moraju se pejzažno cijelovito urediti, a građevine se moraju locirati na način da se uklope u prirodni krajolik te da svojim položajem i oblikovanjem ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti. Kod arhitektonskog oblikovanja građevina unutar ove zone moraju se koristiti tradicionalni arhitektonski elementi i prirodni građevinski materijali sukladni autohtonoj izgradnji, podneblju i krajobrazu.

(119f.) U izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene dopušta se, osim građevina osnovne namjene, i smještaj sadržaja trgovačke, uslužne i slične namjene, kao i infrastrukturnih građevina.

5.1.2. Građevinska područja naselja

(120.) Izmjenu postojećih i određivanje novih građevinskih područja treba temeljiti na stručnim argumentima, analizama izgrađenosti naseljenog područja, odnosno iskazu površine izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja uvažavajući sljedeće:

- unutar postojećeg građevinskog područja potrebno je ispitati rezerve neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja,
- građevinska područja oblikovati primjereni geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu odvojeno od druge takve cjeline,
- građevinska područja određivati, gdje god je to moguće, izvan koridora državne i regionalne infrastrukture, poljoprivrednih zemljišta bonitetne klase propisane Zakonom, nestabilnih terena

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

(klizišta, tektonski rasjedi), zaštitnih i sigurnosnih zona voda te izvan površina od posebnog značenja za obranu,

- posebno je potrebno obrazložiti zauzetost prostora po stanovniku, ako ona prelazi **300 m²/st.** pri čemu se uzima u obzir izgrađena cjelina i kompaktni dijelovi naselja unutar građevinskog područja, bez poljoprivrednih, šumskih i vodnih površina koja nisu u funkciji naselja,
- prijedlozi za proširenja građevinskog područja moraju sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg građevinskog područja s obrazloženjem o razlozima nekoristenja dijelova i poduzetim mjerama za iskorištenje, osobito u slučaju kada neizgrađena površina prelazi **10%** ukupne površine građevinskog područja.
- u slučaju potrebe proširenja granica mora se prethodno ispitati mogućnost smanjenja postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, a niti trenutno nema takvih naznaka,
- iznimno, ukoliko su iscrpljene mogućnosti izgradnje u postojećim granicama, uključivo i mogućnost smanjenja građevinskog područja u dijelu koji se ne privodi namjeni, na temelju argumentirane razvojne potrebe (porasta broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), a koju mora pratiti i program izgradnje i uređenja zemljišta, moguća su proširenja građevinskog zemljišta i za površinu preko 20% od površine izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

(121.) Temeljna polazišta za pojedine grupe naselja u PPŽ-u su sljedeća:

a) grupa gradova i naselja preko 1.000 stanovnika

- za ta naselja procjenjuje se opravdanim planirati prostor za proširenje, **ukoliko su ispunjeni uvjeti iz prethodnog članka**
- za gradove Požega, Pakrac, Lipik i Pleternica ukazuje se na mogućnost formiranja urbanih zona objedinjavanjem svih kontaktnih građevinskih područja naselja koja su se već međusobno spojila obzirom na radijus gravitacionih zona.
- za ostala naselja iznad 1000 stanovnika predlaže se prethodna provjera važećih građevinskih područja i rezerviranje prostora za proširenje ako se to ocijeni potrebnim;

b) grupa naselja od 500 do 1.000 stanovnika

- tim naseljima moguće je osigurati prostor za proširenje uz prethodnu provjeru:
  - za naselja kod kojih je neizgrađeni dio manji od polovine izgrađenog dijela, moguće je u opravdanim slučajevima proširenje građevinskog područja do postizanja dopuštenog omjera izgrađenog i neizgrađenog u odnosu 1: 0,5.
  - za naselja kod kojih je neizgrađeni dio veći od polovine izgrađenog dijela, obvezno je smanjivanje građevinskog područja, osim kad se radi o naseljima koja imaju pad broja stanovnika (jer bi to moglo dodatno smanjiti eventualni interes i mogućnosti izgradnje).

c) grupa naselja do 500 stanovnika

- kod tih naselja, u pravilu, nije opravdano osigurati nove prostore za širenje, već je potrebno težiti smanjenju građevinskog područja. Nužna i opravdana proširenja potrebno je posebno obrazložiti.

(122.) U prostornim planovima užih područja prilikom utvrđivanja uvjeta za određivanje građevinskog područja i korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela preporučuje se primjena ovih maximalnih pokazatelja:

Tablica 6.

a) stambena namjena

	niska stambena izgradnja*			višestambena izgradnja
	slobodnostojeći objekti	dvojni objekti	niz	
max. izgrađenost	40%	50%	60%	60%**
max. visina	Pod + P + 1 + Ptk			Pod + P + 4 + Ptk

* mogućnost prisustva tih i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: krojačke, frizerske, postolarske, fotografске radionice, prodavaonice mještovite robe, kafe-i, bufeti, predstavnistva i slično.

** 100% kod rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina, ako se građevna čestica nalazi u zoni višestambene gradnje, s nalijedenom parcelacijom, s pomoćnim sadržajima u sklopu građevine i parkiranjem riješenim u sklopu javne površine te ako su sve granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije

b) mješovita namjena****

	pretežito stambena*	pretežito poslovna**
max. izgrađenost	60%	60%***
max. visina	Pod + P + 1 + Ptk	Pod + P + 1 + Ptk

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- * mogućnost prisustva tih i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: krojačke, frizerske, postolarske, fotografске radionice, prodavaonice mješovite robe, kafe-i, bufeti, predstavništva i slično.
- ** mogućnost prisustva bučne djelatnosti: automehaničarske, limarske, lakirarske, bravarske, kovačke, stolarske, bačvarske i slične radionice, te ugostiteljski objekti s glazbom na otvorenom i slično.
- *** na građevinskoj parceli mora biti min. 20% zelenila
- **** mogućnost prisustva poljoprivredne djelatnosti na parceli stambene građevine – max izgrađenost 60% - za postojeće građevine može se zadržati i veća, postojeća izgrađenost, ali ne veća od 80%

c) gospodarska namjena

	proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička, poljoprivredna
max. izgrađenost	60%*
max. visina	Pod + P + 1 + Ptk

* na građevinskoj parceli mora biti min. 20% zelenila.

Visine izgradnje određuju se planovima nižeg reda (PPPPO, PPUO/G, GUP, UPU, DPU).

Visina građevine mjeri se od konačno zaravnog i uređenog terena uz pročelja građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadzida potkovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2 m.

Ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do najviše točke krova (sljemena).

Maksimalna visina gospodarskih građevina u iznimnim slučajevima može biti i veća od propisanih visina kada to zahtjeva tehnički postupak (gradnja mlinova, silosa i sl. građevina).

Zona gospodarske namjene sadržava industrijske, proizvodne, poljoprivredne, ugostiteljsko-turističke i poslovne građevine, skladišta, servise, zanatsku proizvodnju, odnosno građevine čiste industrije i druge proizvodnje te skladišta i servise koji svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju život u naselju.

Na parcelama uz proizvodne pogone moguće je graditi poslovne i upravne zgrade te druge prateće sadržaje čija max. visina može biti do četiri nadzemne etaže.

d) ostale osnovne namjene

- (123.) Ostale osnovne namjene prostora: športsko-rekreacijska namjena, javne zelene površine, površine posebne namjene, površine infrastrukturnih sustava, groblja i slično, koje se pojavljuju unutar građevinskog područja potrebno je odrediti u prostoru naselja u onoj mjeri koja je primjerena i potrebna normalnom razvoju, oblikovanju i funkcijama naselja.
- (124.) U prostornim planovima užih područja (PPPPO, PPUO/G, GUP, UPU i DPU) treba min. i max. izgrađenosti utvrditi s lokalnim uvjetima što uz posebno strukovno obrazloženje podrazumjeva i mogućnost veće izgrađenosti i visine od preporučenih.

5.1.3. Građevinska područja ostalih gospodarskih zona

- (124a.) Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene mogu se, osim za sportsku i ugostiteljsko – turističku namjenu, opisanu u poglavlju 5.1.1., određivati još i za proizvodnu, poslovnu, poljoprivrednu, uslužnu, trgovačku, komunalno-servisnu, industrijsku, prerađivačku, zanatsku ili slične namjenu - kao i za sve gospodarske djelatnosti koje zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smještene unutar granica građevinskih područja naselja. Osim toga, izvojena građevinaka područja gospodarskih zona mogu uključivati i pomoćne, prometne i infrastrukturne građevine te športsko-rekreacijske građevine za potrebe zaposlenih, kao i kombinacije različitih navedenih namjena u sklopu jedne građevine.
- (124b.) Gospodarske zone iz prethodnog članka mogu biti jednonamjenske (poslovne, proizvodne, ugostiteljsko-turističke, trgovačko-uslužne zone te zone malog i srednjeg poduzetništva i sl.) ili mješovite. Unutar mješovitih gospodarskih zona mogu se osnivati i pojedinačne, manje, namjenske (specijalizirane) gospodarske zone određene jednom od namjena navedenih u prethodnom stavku.
- (124c.) U izvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene ne mogu se graditi stambene građevine, kao ni građevine gospodarske namjene za djelatnosti koje ugrožavaju područja druge namjene bukom, vibracijama i onečišćenjem zraka preko graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, ili na drugi način štetno utječu ili onemogućavaju korištenje susjednih građevnih čestica.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (124d.) Proizvodne, poslovne, poljoprivredne i druge građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš, posebice u smislu onečišćavanja zraka, potrebno ispravno locirati u prostore gospodarskih zona u odnosu na naselja, osobito uzimajući u obzir kriterij smjera i intenziteta dominantnih. U postojećim neodgovarajućim lociranim gospodarskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće onda je potrebno poduzimati dodatne zaštitne mjere kroz ugradnju uređaja za pročišćavanje zraka.
Ove građevine ne mogu se graditi niti u u vodozaštitnim zonama, ukoliko je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.
Građevine koje se grade unutar gospodarskih zona koje su smještene na poplavnom području moraju se graditi na način da se zaštite od poplava.
- (124e.) Na građevnim česticama na kojima se grade gospodarske građevine s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš potrebno je, prema građevinama i građevnim česticama drugih namjena, osigurati tampon zaštitnog zelenila najmanje širine 5,0 m.
Proizvodne, poslovne, poljoprivredne i druge građevine koje se, inače, unutar granica građevinskog područja naselja mogu graditi samo u izdvojenoj gospodarskoj zoni, moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa koje čine granicu izdvojenog građevinskog područja gospodarske zone
Istovremeno, građevine iz prethodnog stavka moraju biti udaljene od stambenih i javnih građevina (u naselju ili u drugim izdvojenim građevinskim područjima) najmanje 30 m i odijeljene zelenim pojasom, pri čemu proizvodne građevine i vanjski prostori na kojima će se odvijati djelatnosti koje razinom buke, stupnjem onečišćenja ili na neki drugi način opterećuju okolinu moraju od navedenih građevina biti udaljeni najmanje 100 m.
Poljoprivredne građevine za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju s izvorima zagađenja koje se grade u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene moraju biti odgovarajuće udaljene od građevinskih područja naselja, kako bi se spriječili mogući negativni utjecaji (buka i neugodni mirisi) - i to prema udaljenostim od građevinskog područja propisanih u tablici 2. (članak 72.) ovih Odredbi.
- (124f.) Visine građevine određuju se drugim dokumentima prostornog uređenja (PPPPO, PPUO/G, GUP, UPU, DPU), a sukladno čl. 122. ovih Odredbi.
- (124g.) Zone gospodarske namjene preko 15 ha prikazane su u kartografskom prikazu "Korištenje i namjena prostora" te su zadane u sljedećoj tablici:

Tablica 7.

Planirana izdvojena građevinska područja gospodarskih zona na području Požeško-slavonske županije			
	JLS	Gospodarske zone	Površina (cca) ha
Grad	Požega	Alaginci - Požega	21,3*
		Požega sjever	72*
Pakrac	Pakrac 5		17,6
		Kusonje	24,7
Lipik	Lipik I		39,8
			16,3
			33,2*
			56,0
Pleternica	Pleternica II		120,5
		Ivanin dvor	18,3
		Resnik	20,0*
Kutjevo	Kutjevo		43,5*

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Općina	Brestovac	Brestovac	19,5
	Čaglin	Čaglin	15,6
	Jakšić	Jakšić	16,9
	Kaptol	-	-
	Velika	-	-

* kako bi se osigurala usklađenost prostorno-planska dokumentacije na svim razinama, površine navedene za ove zone obuhvaćaju cijelokupno područje zajedno s površinama drugih namjena koje su već sada definirane i prikazane kao zasebne u ovom planu (npr. prometnice, zelene površine i sl.), ali koje će se dalje razrađivati zajednički, u cijelosti detaljnijim planovima.

Ostala izdvojena građevinska područja gospodarskih zona proizvodne, poslovne, poljoprivredne i slične namjene manja od 15 ha osnivaju se, određuju i/ili prikazuju PPUO/G-ovima na osnovi detaljnijih analiza. Pri tome je kao kriterij u obzir potrebno uzeti blizinu naselja, prometnu povezanost, kvalitetu tla, smjer dominantnih vjetrova i sl.

Realizacijom gospodarske zone Lipik IV doći će do značajne prenamjene dijela vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P2) zbog čega je potrebno osigurati kompenzacije mjere privođenja poljoprivrednoj namjeni zemljišta koje se trenutno ne koristi u poljoprivredne svrhe u istoj površini koja je zauzeta ovom gospodarskom zonom. Potrebno je i izvršiti komasaciju (okrupnjavanje) poljoprivrednih čestica kojima će se nadomjestiti gubitak poljoprivrednog zemljišta predviđenog za izgradnju gospodarske zone pri čemu je rješavanje navedenih problema kompleksno i dugoročno pitanje koje ne treba utjecati na pribavljanje dokumentacije (potrebnih studija, akata temeljem kojih se može pristupiti gradnji – građevinskih dozvola i sl.), kao niti na samu realizaciju zahvata u zoni.

Za gospodarske zone, koje se planiraju uz vodotoke i tako, ovisno o stvarnoj namjeni i korištenju unutar samih zona te načinu ispuštanja otpadnih voda, mogu imati eventualno negativan utjecaj na ekološku mrežu, što se može očitovati kroz onečišćenje vodotoka, a time i kroz utjecaj na ciljne vrste - običnu lisanku i potočnog raka, obavezno je kroz mjere ublažavanja utjecaja osigurati zaštitu ovog područja ekološke mreže. To se prije svega odnosi na zone Brestovac i Trenkovo. Pri tome je glavni cilj i obaveza očuvanje prirodnog vodotoka i njegova korita, ukoliko to korito nije već zatečeno kao regulirano, a kako se građevinskim radovima i drugim zahvatima na uređenju gospodarskih zona ne bi dodatno utjecalo na zatečeno stanje vodotoka. Obzirom da se građevine koje se grade unutar gospodarskih zona moraju graditi na način da se zaštite od poplava, u ovim je zonama obranu od poplava, kao i sve druge zahvate, potrebno rješiti na način koji neće utjecati na stanje vodotoka te koji neće narušiti režim zaštite ekološke mreže i pripadajuće ciljne vrste.

Za gospodarske zone koje zahvaćaju pojedina staništa i stanište tipove, kao što su npr. Pakrac 5 i Kusonje, potrebno je provesti dodatna istraživanja i utvrditi stvarno stanje na terenu te na osnovu rezultata po potrebi i korekciju obuhvata zone na razini PPUO/G-a, odnosno izbacivanje travnjačkih i/ili drugih staništa.

Potrebno je osigurati faznost realizacije i izgradnje gospodarskih zona unutar područja pojedinih jedinica lokalne samouprave kako bi se prirodna staništa ili poljoprivredno zemljište pretvaralo u građevinsko zemljište sukladno stvarnim potrebama.

5.2. Kriteriji za korištenje izgrađena i neizgrađena dijela područja

(125.) Građevinska područja čine izgrađena i neizgrađena područja.

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevinske parcele, izgrađene infrastrukturne građevine i privredne namjeni ostale površine, kao što su igrališta, parkovi i sl., te zemljišta nepogodna za izgradnju.

Izgrađeni dio građevinskog područja određuje se na način da se izuzima:

- svaka neizgrađena površina veća od 3000 m²,
- svi neizgređeni rubni prostori, koji imaju površinu veću od 2000 m².

Neizgrađeni dio građevinskog područja je samostalna površina ili proširenje izgrađenog dijela, a koje može biti:

- neuređeno područje,
- uređeno, bez postojeće izgradnje,
- uređeno, na kome je djelomična postojeća gradnja.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Na neizgrađenom građevinskom zemljištu ne može se graditi ako do građevne čestice nije riješen javni pristup, u koridorima odgovarajućeg profila i minimalna razina komunalne opremljenosti. Širina koridora utvrđuje se u PPUO/G.

- (126.) **Na neuređenom građevinskom zemljištu nije dopuštena** izgradnja zgrada dok jedinice lokalne uprave ne utvrde minimalni opseg i način komunalnog opremanja tog zemljišta (kroz program gradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture ili kroz prostorno-plansku dokumentaciju). Minimalna razina komunalne opremljenosti smatra se zemljište do kojeg je riješen pristup s prometne površine, odvodnja otpadnih voda, propisani broj parkirališnih mesta te gdje je omogućen priključak na elektroenergetsku mrežu.

Odgovarajućim načinom izgradnje i organizacijom prostora potrebno je osigurati ekonomičnost u izgradnji komunalne infrastrukture.

Samo uređeno građevinsko zemljište se može koristiti.

- (127.) Građevinskom parcelom smatra se kod vrlo dubokih parcella, zemljište dubine 50 –150 m od regulacijske linije ovisno o tipologiji naselja (max. 50 m kod brdskih naselja do max. 150 m kod ravničarskih naselja). U slučajevima kad je postojića izgradnja na većoj dubini, građevinskom parcelom smatra se zemljište do dubine 10 m iza zadnje izgrađene zgrade.

- (128.) Površine društvenih djelatnosti i infrastrukture prioritetsko trebaju biti smještene u slobodnim prostorima izgrađenog dijela.

Prostornim planovima kojima se planira izgradnja i uređenje građevinskih područja i na drugi način potrebno je planirati i osiguravati prostorne uvjete za razvoj mreže društvenih djelatnosti, prometa, infrastrukture te športske aktivnosti i rekreaciju stanovništva.

Posebnu pozornost treba posvetiti uređenju javnih površina, osobito pješačkih, biciklističkih, zelenih, rekreacijskih površina, te sprječavanju barijera za invalidne osobe.

Potrebno je zaštитiti, očuvati i revitalizirati osobite arhitektonске, ambijentalne i druge vrijednosti urbane strukture naselja, te mjerama prostorne politike omogućiti stvaranje novih vrijednosti.

5.3. Uređenje građevinskog zemljišta

- (129.) Prostornim planom uređenja općine ili grada odrediti će se obvezna razina uređenosti građevinskog zemljišta. Svaka građevinska parcela mora imati minimalno I kategoriju uređenosti.

- I. kategorija opremljenosti građevinskog zemljišta čini minimalno uređenje koje obuhvaća pripremu građevinskog zemljišta i pristupni put,
- II. kategorija opremljenosti građevinskog zemljišta osim pripreme čini osnovnu infrastrukturu, pristupni put, priključke na komunalnu infrastrukturu: električnu energiju, vodovodnu i kanalizacijsku mrežu
- III. kategorija čini visoko uređeno zemljište sa svim elementima pripreme i opremanja.

5.4. Kriteriji za građenje izvan građevinskog zemljišta

- (130.) Izvan građevinskog područja moguća je izgradnja sljedećih građevina:

- građevina infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- zdravstvenih i rekreacijskih građevina,
- građevina obrane,
- građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina,
- stambenih i gospodarskih građevina te obiteljska gospodarstva u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma,
- manje vjerske građevine (raspela, poklonci, kapelice) i spomen-obilježja,
- građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma
- građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije.

- (131.) Iznimno od navedenog izvan građevinskog područja na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase može se planirati izgradnja samo stambenih i gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, objekata infrastrukture te objekata za istraživanje i iskorištavanje energetskih mineralnih sirovina.

- (131a.) Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije te manje vjerske i rekreacijske građevine mogu se smještati na zemljištu I. i II. bonitetne klase ukoliko u blizini nema prikladnog niže vrijednog poljoprivrednog zemljišta, odnosno ukoliko postoje interesi za izgradnju objekata i drugi opravdani uvjeti za takav smještaj - npr. nemogućnost korištenja zemljišta u poljoprivredne svrhe (oblik

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

zemljišta, blizina prometnice i sl.), imovinsko-pravni odnosi, iznimani (npr. memorijalni, vjerski, turistički) značaj područja i sl., a kada bi troškovi dislokacije na niže vrijedno poljoprivredno zemljište premašivali opravdanost nepoljoprivredne investicije.

Sve navedeno u ovom, kao i u prethodnom članku mora biti realizirano u skladu s čl. 64, ovih Odredbi te s odredbama važećeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

- (132.) Pojedinačne građevine određene su jednom građevinskom parcelom. Za gradnju izvan građevinskog područja potrebno je poštivati nekoliko kriterija, a koji se posebice odnose na:

- sve pojedinačne građevine moraju imati riješenu infrastrukturu koja se odnosi na vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, energetski sustav (plinski spremnik ili agregat), osim za građevine koje za svoju funkciju ne trebaju elektroenergetski i vodovodni priključak
- svaka građevina mora biti u funkciji korištenja prostora ili osnovne namjene kao što je rekreativska, infrastrukturna, eksplotacijske, poljoprivredna, stočarska, planinarska, lovačka, ribarska i dr.
- građevna čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup s prometne površine, pri čemu se pod prometnom površinom podrazumijevaju i postojeće ceste, poljski putevi i prilazi ako su u konačnici spojeni na sustav javnih prometnica
- posebnu pažnju posvetiti očuvanju krajobraza, zaštite prirode, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog gradišta.

Prostornim planom uređenja općine ili grada potrebno je detaljnije odrediti kriterije za svaku vrstu naprijed navedenih građevina.

5.4.1. Građevine infrastrukture

- (133.) Infrastrukturnim građevinama smatraju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, vodoopskrbe i odvodnje, energetskog sustava smješteni u infrastrukturne koridore, kao i komunalne građevine kao što su groblja, odlagališta otpada i sl.

5.4.2. Rekreativske i zdravstvene građevine

- (134.) Pod rekreativskim i zdravstvenim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja kao što su za:
- rekreaciju: prirodni resursi, konfiguracija terena, ljepota krajobraza,
  - zdravstvene djelatnosti: posebni klimatski uvjeti, termalna izvorišta, kakvoća zraka i dr.

5.4.3. Građevine obrane

- (135.) Prostori od interesa za obranu određuju se u PPUO/G granicama vojnog kompleksa i građevinama, u suradnji s nadležnim tijelima obrane. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks i građevine, te zaštitni pojas oko vojnog kompleksa. Zaštitni pojas je dio vojnih kompleksa koji se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru.

Nužno je uskladiti s potrebama obrane uvjete korištenja prostora: šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površine za razvoj naselja, površine izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićena područja.

Osnovna usmjerenja prostornog razvijanja i uređenja prostora radi određivanja interesa obrane su:

- usmjeriti prostorno -razvojne prioritete za zaštitu interesa obrane,
- uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora,
- odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

Tablica 8.

Grad/Općina	Objekti posebne namjene
POŽEGA	Vojarna "POŽEGA"
	BARUTANA – vojni kompleks - skladište
	NOVO SELO – vojni kompleks

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

	GLAVICA – vojni kompleks
	Zamljište vojne ekonomije – planirati za vojnu stambenu namjenu
BRESTOVAC, VELIKA	PAPUK – vojni kompleks
KUTJEVO	KAPAVAC – vrh planine Krndija – sustav veze
ČAGLIN	DEGMAN – Diljska gora – vojni objekt

Pojedine postojeće lokacije građevina obrane mogu se prenamijeniti u PPUO/G u površine naselja, površine izvan naselja za izdvojene namjene ili druge namjene, uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

U postupku definiranja namjene i načina korištenja prostora u PPUO/G obvezno je ugraditi zaštitne i pirotehničke zone vojnih kompleksa, a u postupku donošenja tih planova potrebno je od nadležnog tijela obrane ishoditi suglasnost, odnosno mišljenje.

U prostornim planovima užih područja obvezno je planirati mjere zaštite stanovništva od ratnih opasnosti u skladu s posebnim propisima.

5.4.4. Građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

- (136.) Prostori i polja za istraživanje i/ili iskorištavanje eksploracija mineralnih sirovina određuju se na temelju zona/područja za istraživanje određenih određenih u kartografskom prikazu 3B i točnih lokacija eksploracijskih polja određenih na kartografskom prikazu 1., PPUO/G na osnovu donesene stručne podloge/studije, a na temelju kriterija iz ovog Plana: sljedećih kriterija:
1. istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode,
  2. ne smiju se ugrožavati krajobrazne vrijednosti područja, a posebice:
    - a. područja s karakterističnim uzorcima naselja,
    - b. područja uz naselja,
    - c. područja s naglašenim značenjem kulturnih krajolika (tradicionalni oblici poljodjelstva, voćnjaci i vinogradi itd.),
    - d. područja izuzetnih, svojstvenih vizualnih oblika s velikom raznolikošću prirodnih i kulturnih elemenata te značajnih vizura,
    - e. područja većeg značenja za zaštitu prirode (prirodni vodotoci, šume itd.),
    - f. područja prirodnih biotopa (posebna staništa itd.),
  3. nije dopuštena istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina u/na područjima predloženim/evidentiranim za zaštitu prema bilo kojem osnovu i njihovom neposrednom okruženju/blizini,
  4. nije dozvoljeno istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina na prostoru na kojem se nalaze gradska naselja, javne prometnice, vodoprivredni objekti i uređaji, vojni objekti, spomenici kulture, posebno zaštićeni objekti prirode i groblja, na prostorima iznad i ispod elektroenergetskih vodova i postrojenja, te na prostoru gdje se nalaze drugi objekti od općeg značenja određeni posebnim propisima,
  5. nije dozvoljeno istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina na prostoru ispod zgrada koje se nalaze izvan gradskih naselja i na prostoru do 40 metara oko tih zgrada, te na prostoru koji obuhvaća dvorište i vrtove izvan gradskih naselja, bez suglasnosti vlasnika
  6. lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od ugostiteljsko-turističkih i sportsko-rekreativnih područja,
  7. izuzetno, u slučaju postojećih istražnih prostora i eksploracijskih polja kao i slučaju postojanja mineralnih sirovina od većeg interesa moguće je dopustiti istražne i eksploracijske radove na zaštićenom području sukladno važećim zakonskim odredbama
  8. transport sirovine predviđjeti izvan područja naselja,
  9. na postojećim istražnim prostorima na kojima se utvrde količine pojedinih struktura u podzemlju za koje je ekonomski opravданo iskorištavanje moguće je, uz uvjete propisane zakonom, započeti eksploraciju,

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

10. smještaj zahvata planirati na vizualno najmanje moguće istaknutom te uz minimalno zadiranje u okolini pokrov prilikom izgradnje.

- (137.) Nakon prestanka rada potrebno je osigurati izradu projekta sanacije za sva eksploatacijska polja, kao i provedbu tehničke i biološke sanacije te obnovu staništa nalik onom koje je bilo na tom prostoru prije početka eksploatacije.

Svako eksploatacijsko polje mora imati definiran postupak sanacije u tijeku eksploatacije polja i po njegovom zatvaranju, a sanacija devastiranog područja istraživanja i iskorištanja mineralnih sirovina mora, sukladno Zakonu, biti sastavni dio projektnog rješenja na osnovu kojeg je dodijeljena rudarska koncesija za izvođenje rudarskih radova.

Potrebno je osigurati da drugi zahvati potrebni za funkciranje eksploatacijskih polja (npr. pristupne prometnice) u najmanjoj mogućoj mjeri uzrokuju prenamjenu ili fragmentaciju staništa. U tu svrhu, prilikom planiranja potrebne infrastrukture za funkciranje istražnih prostora i eksploatacijskih polja potrebno je prvenstveno koristiti postojeće prometnice i ostalu šumsku infrastrukturu.

Skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju biti smještena na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora.

5.4.5. Stambene i gospodarske građevine

- (138.) Izvan građevinskih područja mogu se graditi stambene i gospodarske građevine koje su za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a u funkciji su obavljanja poljoprivredne, šumarske i vodnogospodarske djelatnosti.

5.4.6. Manje vjerske građevine i spomen obilježja

- (138a.) Izvan građevinskih područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, moguće je graditi manje vjerske građevine kao što su raspela, poklonci, kapelice i sl. te spomen obilježja različitog karaktera. Manje vjerske građevine i spomen obilježja moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajobraz i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure, a njihova površina mora se primjeroeno ograničiti unutar PPPO/G-a.

5.4.7. Građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma

- (138b.) Građevine u funkciji gospodarenja šumama, kao i sve druge građevine koje se grade u šumi ili na šumskom zemljištu moraju biti izgrađene prema uvjetima koje utvrđuju nadležno tijelo za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, odnosno tijelo nadležno za zaštitu prirode i zaštitu okoliša, kako je to propisano posebnim propisima.

Šumske površine koriste se u okviru osnovne namjene (gospodarske, zaštitne i posebne namjene) te za lovstvo i rekreaciju.

U šumama se, prema Zakonu o šumama, mogu graditi građevine vezane za gospodarenje šumama (šumske kuće, lugarnice, nastambe radnika, građevine za smještaj konja, spremišta drva, prihranjivanje divljači i sl. - sve građevine šumske infrastrukture), ali i građevine infrastrukture, sporta, rekreacije, lova, obrane, vjerske i zdravstvene građevine te spomen obilježja.

5.4.8. Građevine za iskorištanje obnovljivih izvora energije

- (138c.) Izvan građevinskih područja mogu se graditi građevine za iskorištanje obnovljivih izvora energije koji su opisani u točki 6.2.4. ovih Odredbi te prateće građevine u funkciji osnovne djelatnosti.

6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

- (139.) Trase i lokacije novih prometnih i infrastrukturnih građevina u ovom su Planu orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora, odnosno radijusa za lokacije prikazane simbolom:

- za prometne građevine – brze ceste – **1000,0 m**
- za prometne građevine – državne ceste – **200,0 m**

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- za prometne građevine – županijske ceste – **100,0 m**
- za prometne građevine – ostale ceste – **50,0 m**
- za magistralni plinovod – **200,0 m**
- za međumjesni (srednjetlačni) plinovod – **50,0 m**
- za nadzemni dalekovod prijenosa električne energije 110 kV i više – **500,0 m**
- za ostale elektrovodove – **100,0 m**
- za vodove vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje - **500,0 m**
- za elektoničkih komunikacija vodove - **500,00 m**
- vodovi do objekata prikazanih simbolima - **vezano na stvarni smještaj objekata**
- za vodove na reguliranju vodotoka - **prema projektnoj dokumentaciji**
- za trafostanice naponskog nivoa 110/35 kV i više – u radijusu **500,0 m** od predložene načelne lokacije
- za ostale trafostanice (u dalnjem tekstu TS) - u radijusu **100,0 m** od predložene načelne lokacije
- za reduksijsku stanicu (u dalnjem tekstu : RS) - u radijusu **100,0 m** od predložene načelne lokacije
- za crpilište/vodozahvat - **na temelju vodoistražnih radova**
- za precrpne stanice - u radijusu **100,0 m** od predložene načelne lokacije, ili obzirom na podatke iz detaljnije projektne dokumentacije i geodetske izmjere
- lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda - u radijusu **500,0 m** od predložene načelne lokacije, ili obzirom na podatke iz detaljnije projektne dokumentacije i geodetske izmjere
- za planirane akumulacije/mikroakumulacije/retencije - **na temelju projektne dokumentacije**
- za ostale građevine - **na temelju projekta"**

Kroz provedbu PPŽ-a moguća su i manja odstupanja u pogledu rješenja same trasa i/ili lokacija planiranih infrastrukturnih građevina, a radi usklađenja s planovima Gradova i Općina, trasama drugih prometnih i infrastrukturnih građevina, preciznijim geodetskim podlogama, tehnološkim inovacijama/ dostignućima i sl. te se isto neće se smatrati izmjenama ovog Plana.

6.1. Prometni sustavi

(139a.) U PPŽ se na razini plansko-usmjeravajućeg značenja planira osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za:

- glavne cestovne prometne pravce,
- željezničke prometne pravce,
- zračna pristaništa – letjelišta,
- poštanski promet i
- elektroničke komunikacije.

(140.) U prostoru planiranih koridora i lokacija za građevine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, određivati prostori za razvoj naselja, niti utvrđivati građevinska područja ostalih namjena. U grafičkom dijelu PPUO/G na kartografskim prikazima neizgrađenog dijela građevinskih područja u mjerilu 1:5000 obvezno je utvrditi površine namjenjene za infrastrukturne koridore planirane u PPŽ.

(141.) Prostor planiranih koridora i lokacija se do izgradnje prometnih i drugih infrastrukturnih građevina koristi na postojeći način, bez mogućnosti gradnje trajnih građevina izuzev građevina infrastrukture.

Ograničenja iz prethodnog stavka i članka ne primjenjuju se na područje za smještaj samostojećeg antenskog stupa elektroničkih komunikacija.

Na prostorima određenim za koridore i lokacije planiranih prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz prethodnog stavka, i isto se mora privesti najbližoj namjeni.

Građevine prometa i infrastrukture potrebno je planirati prema najstrožim kriterijima zaštite okoliša i na način da se koriste zajednički koridori postojećih i planiranih građevina, gdje god je to moguće.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (142.) Alternativna odnosno varijantna rješenja infrastrukturnih građevina, sastavni su dio ovog Plana do izgradnje takve građevine ili konačnog izbora trase, odnosno izmjene i dopune Plana, a na preostalim površinama prostor će se koristiti prema postojećoj namjeni. Vrednovanje i određivanje lokacije u slučaju alternativnih rješenja infrastrukturnih građevina provest će se izradom odgovarajuće stručne podloge i/ili provedbom procjene utjecaja zahvata na okoliš za građevine propisane posebnim propisom.
- (143.) Osnove cestovnog, željezničkog prometa, zračnog sustava i razmještaja poštanskog prometa i elektroničkih komunikacija označene su u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora", a "Infrastrukturni sustavi" u kartografskom prikazu br. 2.

6.1.1. Cestovni promet

- (144.) Glavne prometne pravce cestovne mreže u Županiji čine:
- postojeće i planirane trase primarnih i sekundarnih brzih cesta:
    - A3 (Staro Petrova Selo) – Brestovac – Požega (obilaznica) – Pleternica – Čaglin – Našice
    - Pleternica (obilaznica) – A3 (čvor Lužani)
    - Požega (obilaznica) – Velika (obilaznica - kamenolom)
    - Planirani prometni pravac brze ceste /Europski koridor E661 (dio trase)/ Granica BiH – Stara Gradiška – Okučani – Lipik – Pakrac – Daruvar – Virovitica - R.Mađarska /pakračko – okučanski cestovni smjer/
    - Alternativni koridori u istraživanju (varijantna rješenja) prometnice D38 (Novo Selo/Drškovci) – Ž 4100 Ž4100 /D69–G. Vrhovci–Gradski Vrhovci–D.Lipovac–Nova Kapela (Ž4158) / - dionica Novo Selo/Drškovci(D38) – Gradski Vrhovci(Ž4100)
  - državne i županijske ceste,
  - obilaznice gradova i naselja kao i korekcije/uređenja postojećih državnih, županijskih i lokalnih cesta
- Na postojećim i planiranim cestama moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase).
- (145.) Na postojećim cestama, uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase).
- (146.) Na prometnicama je potrebno, gdje je god to moguće, potrebno je izvršiti proširenje dijelova postojeće trase na kritičnim dionicama i poboljšanje tehničko-tehnoloških obilježja kolničke konstrukcije uvažavajući pri tome konfiguraciju terena i druge prostorne uvjete.
- (147.) Koridori brzih cesta vode se izvan područja naselja i obuhvaćaju prostorni rezervat potreban za izgradnju normalnog punog poprečnog presjeka brze ceste i križanja u više razina, uključujući i Zakonom propisan zaštitni pojas unutar kojeg se može planirati i druga izgradnja u skladu s posebnim propisima.
Po definiranju konačnog prijedloga ceste izvršiti reduciranje širine koridora na optimalnu širinu, uz obvezno osiguranje zaštitnog negradivog pojasa u skladu s propisima i zahtjevima nadležnih institucija za promet, prostorno uređenje i zaštitu prirode i okoliša.
- (148.) U funkcionalnom smislu potrebno je osigurati normalno odvijanje djelatnih funkcija lokalnog stanovništva na dijelu na kojem brza cesta prolazi s mogućnošću normalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta, održavanja postojeće infrastrukture, ali i servisiranja brze cesta - kao prateći elemenat za funkcioniranje takve razine ceste. Važno je kod planiranja prometnih pravaca u dolini rijeke Orljave i drugih vodotoka razmotriti mogućnost korištenja dijelova obrambenih nasipa vodotoka kao trase prometnica.
Planirane prometnice moraju udovoljavati svim tehničkim uvjetima u smislu očuvanja ekologije, vodozaštitnih zona, te zaštite života i zdravlja ljudi.
- (149.) Postojeće državne, županijske i lokalne ceste razvrstane su u PPŽ na temelju Zakona o javnim cestama, Odluke o razvrstavanju javnih cesta, a Strategijom razvitka cestovne mreže Slavonije i Baranje razmatrane su i neke druge razvojne mogućnosti kao i mjere provedbe.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (150.) Odlukom nadležnog ministarstva o razvrstavanju cesta moguće su promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije), a bez posebnih izmjena i dopuna PPŽ
- u PPŽ se predviđa izgradnja obilaznica oko gradova Pakraca i Lipika, Požege, Pleternice, Kutjeva te naselja Velika, Orljavac, Biškupci i Jakšić
  - moguća je promjena razvrstavanja sukladno funkcionalnim potrebama (na razini planski - usmjeravajućeg određenja u PPŽ su definirane poželjne promjene u razvrstavanju).
- (151.) Rekonstrukcija dionice korigiranjem prometno-tehničkih elemenata postojeće trase ne smatra se promjenom trase.
- (152.) Do izrade detaljnije dokumentacije potrebno je u PPUO/G osigurati prostorne rezervate za prolaz planiranih cestovnih prometnih pravaca prema trasama utvrđenim u PPŽ, u širini određenoj za zaštitni pojas ceste prema Zakonu o javnim cestama, osim unutar građevinskog područja naselja, gdje se detaljnije trase i širine prostornih rezervata mogu utvrditi na temelju razrade u PPUO/G.
- (153.) Moguća su manja odstupanja od predloženih plansko-usmjeravajućih koridora brzih cesta tokom detaljnije razrade u okviru PPUO/G, studija i sl. Pri tome se točke prijelaza između jedinica lokalne samouprave moraju zadržati, ili se mogu promijeniti uz suglasnost svih jedinica lokalne samouprave koje međusobno graniče u predloženoj točki prijelaza iz PPŽ.
- (154.) Na postojećim državnim i županijskim cestama planiranim PPŽ-om moguće su određene promjene u funkcionalnom (promjena kategorije) i prostornom (promjene trase) smislu, u slučaju izgradnje zamjenskih ili novih pravaca te izgradnje obilaznica (Požega, Pakrac-Lipik, Velika, Kutjevo, Orljavac, Biškupci, Jakšić i Pleternica).
Rekonstrukcija dionica ispravkom ili ublažavanjem loših tehničkih elemenata ceste ne smatra se promjenom trase.
Širine koridora državnih cesta izvan naselja u pravilu se ne povećavaju u odnosu na postojeće, a potrebna proširenja kao i prostorni rezervati unutar naselja utvrdit će se u PPUO/G.
- (155.) Uz koridore javnih kategoriziranih cesta, u pojasu od 150,00 m od osi ceste obostrano, unutar kao i izvan građevinskih područja, moguće je graditi benzinske postaje s pratećim sadržajima (smještajni ugostiteljski, trgovачki, servisni i drugi uslužni sadržaji u funkciji tranzitnog turizma) za pružanje usluga sudionicima u prometu. Gradnja navedenih sadržaja mora biti u skladu sa Zakonom o javnim cestama, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, te ni u kom slučaju ne smije ugroziti postojeći nivo prometne usluge.
- (156.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina kao i gašenja požara mora se predvidjeti vatrogasni prilaz čija je nosivost i širina određena posebnim propisom. Također pri definiranju prometnica potrebno ih je dimenzionirati tako da se omogući nesmetani promet vatrogasnih vozila i tehnike.
- (157.) Za alternativna (varijantna) rješenja, koridorom za ispitivanje trase smatra se širina od 1000 m. Po konačnom određivanju trase prometnica, pri napuštanju ostalih varijantnih rješenja (alternativnih koridora), preostali prostor promatranog koridora za istraživanje te područje neizabranih varijanti poprima karakter osnovne namjene zemljišta.

6.1.2. Željeznički promet

- (158.) Željeznički prometni pravci utvrđeni u PPŽ zadržavaju svoj postojeći položaj u prostoru.
Koridore je potrebno štititi u skladu s odredbama Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu.
- (159.) Na postojećim trasama željezničkih prugama mogu se vršiti rekonstrukcije dionica u svrhu poboljšanja-modernizacije prometno-tehnički elemenata, što se ne smatra promjenom trase.
- (160.) Omogućava se modernizacija postojećih željezničkih pruga koje se zadržavaju u postojećim trasama i koridorima.
Uz željezničku prugu mogu se izvoditi i zahvati gradnje, rekonstrukcije i obnove građevina u funkciji željezničkog prometa (željeznički kolodvor, stajališta i sl.).
Na području Grada Lipika planira se izgradnja matičnog kolosijeka povezivanjem na postojeću željezničku prugu II 206 Banova Jaruga – Pčelić iz kolodvora Lipik.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

6.1.3. Zračni promet - poljoprivredna uzletišta

- (161.) Postojeća letjelišta na prostoru Županije mogu se koristiti kao športska, turistička ili gospodarska letjelišta (poljoprivreda).

Za gradove Požegu i Pakrac moguće je planirati heliodrome. Ostale lokacije mogu se uvrstiti u PPUG/O-ve ovisno o potrebama te uz dokazivanje opravdanosti istog.

6.1.4. Nove transportne tehnologije - konvejer

- (162.) Moguće je predvidjeti upotrebu novih tehnoloških rješenja transporta rasutih tereta, iz prostora kamenoloma do gospodarskih. Pri promatranju i odlučivanju o mogućim vrstama tehnološkog pristupa razmotriti upotrebu zatvorenih konvejera kako bi se poštivale odredbe granične vrijednosti zagađenosti zraka u promatranom prostoru.

Pri tome je potrebno uvažavati sve elemente zaštite prirode i okoliša. Pri odabiru rješenja obvezno voditi računa o uklapanju građevine u prirodni krajobraz.

6.1.5. Pošta

- (163.) Razvoj pošta i poštanskog prometa koji se odnosi na izgradnju poslovnih građevina usmjeren je na građevinska područja naselja, te se PPUO/G i detaljnim planovima uređenja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetan razvoj.

6.1.6. Elektroničke komunikacije

- (164.) Razvoj elektroničke komunikacijske mreže, koji se odnosi na izgradnju građevina za komunikacijske čvorove, usmjeren je na građevinska područja naselja, te se PPUO/G i detaljnim planovima uređenja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetan razvoj.

Razvoj elektroničke komunikacijske mreže obuhvaća građenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme neophodne za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.

- (165.) Za razvoj i izgradnju elektroničkih komunikacijskih vodova i mreža u PPŽ predviđa se, u pravilu, osiguranje koridora uz postojeće profile prometnica za izgradnju kapitalnih vodova kao i za proširenje postojećih kapaciteta.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova, odrediti planiranjem koridora primjenjujući slijedeće načela:

- elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema može se graditi unutar i izvan građevinskih područja.
- pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova unutar građevinskih područja iste graditi u javnim površinama gdje god je to moguće, a što je potrebno detaljnije razraditi kroz PPUO/G-ove i druge prostorne planove užih područja.
- za velike gradove, gradove i naselja gradskog obilježja: podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- za ostala naselja: podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga. Iznimno kada je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica ili željezničkih pruga vodeći računa o pravu vlasništva.
- gdje je moguće koristiti postojeće infrastrukturne koridore te težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprečavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova, planirati dogradnju, odnosno rekonstrukciju te eventualno proširenje radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora.

- (166.) Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, odrediti planiranjem postave osnovnih postaja pokretnih komunikacija i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvativima na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili monolitnim (štapnim) stupovima u gradovima, naseljima i izvan njih, a

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

u skladu s racionalnim korištenjem i zaštitom prostora. Stoga se obvezuju korisnici istih da se jedan antenski stup koristi za više korisnika gdje god je to moguće, u svrhu očuvanja prirode i okoliša.
"Preporuka je da objekti stupova globalne mobilne telekomunikacijske mreže budu u vlasništvu Županije koja će dodjeliti koncesiju pojedinim korisnicima i za istu uzimati rentu"

- (167.) Svi zahvati moraju se izvoditi po najvišim ekološkim kriterijima zaštite.
- (167a.) Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvati) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.
- (167b.) Samostojeći antenski stupovi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme po konstrukciji izvode se kao rešetkasti antenski stupovi i štapni stupovi.
- (167c.) Raspored antenskih stupova prikazan je na kartografskom prikazu "Pošta i elektroničke komunikacije" na slijedeći način:
- postojeći antenski stupovi, simbolom na lokaciji prema stvarnim koordinatama istog,
- područjem za smještaj antenskog stupa s radijusom 1000 do 3000 m.
Za kartografski prikaz samostojećih antenskih stupova koristi se "Zajednički plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture" izrađen od Udruge pokretnih komunikacija Hrvatske i potvrđen od Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije.
- (167d.) Za izgradnji elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme utvrđena su područja elektroničke komunikacijske zone za smještaj samostojećeg antenskog stupa u radijusu od 1000 m do 3000 m unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup. Područja su omeđena kružnim prstenom, a granicom područja smatra se os nacrtanog kružnog prstena.
Unutar elektroničke komunikacijske zone uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.
Iznimno od stavka 4. ovog članka, unutar granica građevinskog područja naselja gradskog karaktera i u izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke odnosno športsko-rekreacijske namjene, nije dozvoljena izgradnja rešetkastih antenskih stupova već samo štapnih stupova visine do 38 m. U slučaju da na taj način nije moguće osigurati kvalitetnu pokrivenost signalom mobilne mreže, iznimno je dopušteno postavljanje stupova visine iznad 38 m i u prethodno spomenutim područjima.
Ukoliko je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, tada je moguće planirati izgradnju još samo jednog dodatnog zajedničkog stupa za ostale operatore/operatora.
- (167e.) Nije dopušteno postavljanje samostojećih antenskih stupova unutar zaštitnog pojasa postojećih kao niti unutar koridora planiranih državnih cesta, željeznica i trasa dalekovoda naponskog nivoa 110 kV i više.
Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.
- (167f.) U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija (UMTS i sustavi slijedećih generacija). Ukoliko je u PPUO/G-u utvrđena GSM tehnologija javnih elektroničkih komunikacija ona podrazumijeva i sve ostale sustave sljedećih generacija tj. novih tehnologija.
- (167g.) Prilikom izrade PPUO/G-a odnosno prve sljedeće izmjene i dopune, u istima je potrebno utvrditi područja za smještaj samostojećih antenskih stupova sukladno ovoj odluci.
Do samostojećeg antenskog stupa neophodno je osigurati kolni pristup s javne prometne površine koji treba biti izgrađen prema uvjetima utvrđenim kroz PPUO/G.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

6.2. Energetski sustavi

6.2.1. Elektroenergetska mreža

- (168.) Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPŽ obuhvaća prijenosni 400 kV dalekovod, te prijenosna i transformacijska 110 kV postrojenja.
- (169.) U PPŽ se ne sprječava mogućnost izgradnje malih hidroenergetskih objekata (male hidroelektrane) za energetsko korištenje voda.
Na području Županije su određene njihove potencijalne lokacije, prikazane u grafičkom dijelu, na 26 lokacija, i to 4 lokacije na vodotoku Brzaje, 1 lokacija na Londži na objektu retencije/akumulacije Londža, 13 lokacija na vodotoku rijeke Orljave, 4 lokacije na vodotoku Bijele, te po 2 lokacije na Pakri i Sivornici - uz ostavljenu mogućnost preispitivanja i ostalih vodotoka koji bi mogli ući u daljnju fazu iznalaženja mogućnosti za iskorištavanje voda u energetske svrhe.
- (170.) Uvjetna ograničenja za gradnju malih hidroelektrana nalažu obvezu osiguranja ekološki prihvatljivog minimalnog protoka nizvodno od zahvata pri čemu je, prilikom njegovog određivanja potrebno uzeti u obzir i ostale/sve zahvate malih hidroelektrana koje se planiraju na pojedinom vodotoku.
Sve zahvate i objekte malih hidroelektarana za koje se dalnjom dokumentacijom i analizom utvrdi postojanje značajnijih rizika od negativnih utjecaja na prirodne, okolišne i krajobrazne vrijednosti moguće je planirati samo na postojećim lokacijama te pregradama i vodnim stepenicama bez povećanja njihovih dosadašnjih gabarita.
To se osobito odnosi na 4 lokacije na rijeci Brzaji koje se nalaze unutar Parka prirode Papuk. Pri tome je osobito važno naglasiti da se gradnja malih hidroelektrana unutar zone stroge zaštite Parka prirode Papuk, određene Planom upravljanja Parka prirode Papuk, u pravilu, ne dozvoljava jer je upitna usklađenost takvih građevina s režimom stroge zaštite, kao i zaštitom samih odrednica koje istu definiraju. Iznimno, u slučaju postojanja velikog potencijala na navedenim lokacijama postojećih pregrada i starih mlinica dozvoljena je obnova na način da se ne povećavaju dimenzije postojećih vodnih stepenica te ostali gabariti.
- (171.) Za ublažavanje utjecaja malih hidroelektrana potrebno je osigurati riblje staze pri čemu je potrebno težiti uspostavljanju "prirodnih ribljih straza" te korištenju "fish friendly" turbina gdje god je to moguće. Potrebno je provesti i sve druge odgovarajuće postupke kojim bi se zadovoljili kriteriji zaštite prostora i okoliša, te ekonomski isplativosti i ugraditi lokacije u PPUO/G.
- (172.) Od planiranih prijenosnih postrojenja ovim PPŽ se osigurava u smjeru istok-zapad, paralelno s postojećim dalekovodom 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec , novi dalekovod 2x400 kV Razbojište – Međurić koji prolazi cijelom Županijom te 2x400 kV Slavonski Brod - Kutjevo.
Istovremeno planira se i izmještanje/rekonstrukcija postojećeg DV 400 kV iz prethodnog stavka na dijelu koji prelazi preko građevinskog područja grada Kutjeva.
Gdje god je moguće postojeće koridore dalekovoda koristiti na način da ukupna širina koridora bude manja od dva zasebna bliza koridora, a ukoliko je statički i tehnički izvedivo, postojeće stupove dalekovoda koristiti za nove vodove.
Pri izgradnji ovog dalekovoda treba обратити pozornost na uređenje zaštitnog vjetrobranog/suncobranog pojasa na novostvorenim rubovima sastojina sadnjom autohtonih vrsta drveća i grmlja, a pristupne putove održavati upotrebljivim i redovito čistiti radi učinkovite zaštite od požara, jednako kao i koridor dalekovoda iz istog razloga.
- (173.) Planira se unapređenje i razvoj ostalih prijenosnih kapaciteta i transformatorskih postrojenja razine 110 kV i niže, predviđaju se novi i postojeći koridori i prostori (uz minimalna potrebna proširenja) radi zaštite i racionalnog korištenja prostora.
Za izgradnju transformatorskih stanica određuju se slijedeće površine:
- postrojenje 400/220 kV otvorene (AIS) izvedbe: **cca 400x400 m**
- postrojenje 110/x kV otvorene (AIS) izvedbe: **cca 100x100 m**
- postrojenje 110/x kV zatvorene (GIS) izvedbe: **cca 60x60 m**
Konačna verzija transformatorskih stanica određuje se lokacijskom dozvolom polazeći od definiranja elektroenergetskog opsega izgradnje (broj energetskih polja), tehničkih zahtjeva i mogućnosti priključenja/interpolacija na/u elektroenergetsku mrežu u okruženju.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (174.) Planira se izgradnja dvosistemskog 110 kV dalekovoda od nove TS 100/x kV Požega II prema Našicama (Cementara) kao i na potezu Međurić – Lipik – Pakrac – Sirač – Daruvar te od TS 110/20 kV Lipik prema TS 110/35 kV Nova Gradiška i prema Janji Lipi.

Isto tako planiran je dvosistemski vod koji bi služio za priključak TS Požega II na prijenosnu mrežu 110 kV od postojećeg dalekovoda 110/x kV do nove TS 110/x kV Požega II te izmještanje/rekonstrukcija DV 110 kV Požega – Nova Gradiška na dijelu koji prelazi preko građevinskog područja grada Požege (Ilijino groblje). Osim toga planira se izgradnja spojnog dalekovoda DV 110 kV za TS 110/20kv Lipik i TS 110/20 KV Pakrac. Istim Planom odnosno dokumentima prostornog uređenja Strategijom i Programom prostornog uređenja RH predviđa se izgradnja nove TS 110/x kV Požega II u sjeverozapadnom dijelu Požege pa je njenu lokaciju i odgovarajući rasplet 110 kV, 35 kV, 20 kV i 10 kV potrebno riješiti u okviru PPUO/G. Pored ove TS planirana je izgradnja TS Lipik 110/ 20 kV, TS 110/x kV Kutjevo, TS 110/20 Pakrac.

- (175.) PPŽ predviđa se izgradnja dalekovoda 110 KV TS Kutjevo–TS Požega i 110 kV TS Kutjevo–TS tvornica cementa Našice, budući da će TS Kutjevo postati osnovna spojna točka prijenosne mreže 110 kV ovog dijela Hrvatske.

- (175a.) Ovim planom utvrđuju se širine zaštitnih koridora visokonaponskih dalekovoda.

- Postojeći dalekovodi:

- dalekovod 2x400 kV – zaštitni koridor 80 m (40 + 40 od osi DV-a)
- dalekovod 400 kV – zaštitni koridor 70 m (35 + 35 od osi DV-a)
- dalekovod 2x110 kV – zaštitni koridor 50 m (25 + 25 od osi DV-a)
- dalekovod 110 kV – zaštitni koridor 40 m (20 + 20 od osi DV-a)

- Planirani dalekodi:

- dalekovod 2x400 kV – zaštitni koridor 100 m (50 + 50 od osi DV-a)
- dalekovod 400 kV – zaštitni koridor 80 m (40 + 40 od osi DV-a)
- dalekovod 2x110 kV – zaštitni koridor 60 m (30 + 30 od osi DV-a)
- dalekovod 110 kV – zaštitni koridor 50 m (25 + 25 od osi DV-a)

Tijelo koje vodi postupak izdavanja dozvola/rješenja za pojedini zahvat u prostoru (provođenje dokumenata prostornog uređenja) u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice dužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava) u čijoj se nadležnosti nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

Prostor unutar koridora u pravilu je rezerviran isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U koridoru posebnog režima dalekovoda, odnosno u prostoru kojeg zauzimaju koridori dalekovoda ne mogu se graditi nadzemni objekti dok se uvjeti korištenja prostora ispod dalekovoda moraju također regulirati primjenom pozitivno važećih tehničkih ili drugih pravedbenih propisa.

Gradnja nadzemnih objekata može se odvijati u rubnom području koridora ili, kada se isti presjeca razizemnim ili podzemnim infrastrukturnim objektima (prometnice, plinovodi, vodovodi, telekomunikacije, odvodnja), samo temeljem pribavljenih posebnih uvjeta građenja kojima se određuje udaljenost pasivnih (konstruktivnih) i aktivnih (pod naponom) dijelova dalekovoda i građevina koje se namjeravaju graditi u njegovoj okolini. Isto postupanje potrebno je provesti i za prostore koji se nalaze u okruženju transformatorskih stanica.

Posebi uvjeti građenja u dijelu koji se odnosi na primjenu tehničkih propisa iz područja elektroenergetike moraju se zatražiti od elektroprivrednog poduzeća nadležnog za izgradnju, pogon i održavanje visokonaponskih dalekovoda i transformatorskih stanica.

- (176.) Od planiranih značajnijih građevina za distribuciju električne energije (35 kV) predviđeni su, osim koridora postojećih dalekovoda i koridori planiranih DV 35 kV Kutjevo-Ferovac, Ferovac-Čaglin i Pasikovci (TS Orljava)–Velika.

Od planiranih transformacijskih postrojenja predviđene su TS Požega IV i TS Čaglin.

- (176a.) Povezivanje, odnosno priključak planiranih proizvođača iz obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane, energane na biomasu, solarne elektrane i dr.) na elektroenergetsku mrežu izvodit će se putem izgradnje susretanih objekata i spojne elektroenergetske infrstrukture (dalekovoda) između tih objekata i postrojenja u nadležnosti ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke, a sastoji se od:

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranih zahvata i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela i dijela transformatorske stanice koje čine priključak biti će ostvarivo samo u pokrenutom postupku ishođenja lokacijske dozvole, i to po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključka.

Posebni uvjeti za izgradnju objekata obnovljivih izvora energije izdaju se pojedinačno, ovisno o vrsti objekta, a prema postojećim tehničkim propisima od strane nadležnog tijela iz prethodnog stavka.

- (176b.) Lokacije i trase novih energetskih građevina su orientacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora, odnosno radijusa za lokacije prikazane simbolom, navedenih u članku 139. ovih Odredbi.

Prilikom provedbe PPŽ-a i ovdje su moguća manja odstupanja u pogledu rješenja trasa planiranih dalekovoda i lokacija transformatorskih stanica utvrđenih samim Planom, a radi usklađenja s planovima Gradova i Općina, trasa autocesta ili brzih cesta, preciznijim geodetskim podlogama te radi drugih opravdanih razloza što se također neće se smatari izmjenama ovog Plana.

Svi postojeći i/ili planirani dalekovodi mogu se kabrirati što se također ne smatra odstupanjem od ovog Plana

U slučaju potrebe, iznimno je moguće planirati izmicanje pojedinih elektroenergetskih objekata (dalekovoda, NN mreža i sl.). pri čemu je neophodna prethodna izgradnja novih elektroenergetskih objekata koji će u cijelosti preuzeti konzum objekata koji se uklanjuju.

- (176c.) Dalekovodi napona 30/35 kV, 110 kV, 400 kV mogu se rekonstrukcijom po njihovim postojećim trasama, ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti, preoblikovati u dalekovod ili kabele više naponske razine (110 kV, 220 kV, 400 kV) te povećane prijenosne moći (2x110 kV, 2x220 kV, 2x400 kV). Pri tome je važno da se njihove trase na pojedinim dijelovima, ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju u prostoru, mogu kroz postupak ishođenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

- (177.) Zamjena i rekonstrukcija postojećih objekata i vodova zbog dotrajalosti ne smatraju se kao novi objekti i koridori.

Prilikom razvoja mreže 10 kV (0,4 kV) maksimalno uvažavati autohtonost krajobraza koristeći tehnološka iskustva primjerena sredini u kojoj se izvode. Pri tome voditi računa da se razvoj mreže, gdje god je to moguće, izvodi podzemnim kabliranjem, čime bi se vizuelno, sigurnosno i estetski uklopila što bolje u prostor, a poradi jeftinije izgradnje i lakšeg održavanja. Svi uvjeti izgradnje biti će razrađeni u nižim planovima općina i gradova.

Za potrebe energetike na tom naponskom nivou, moguće je planirati neophodnu izgradnju elektroenergetskih objekata (dalekovoda, trafostanica i niskonaponskih distributivnih mreža) uz prethodno izmještanje postojećih dalekovoda koji prelazi preko samih zona i/ili objekata. Sama izvedba elektroenergetskih objekata (trafostanica i sl.) definirat će se za svaku pojedinu lokaciju. Na područjima koja se rješavaju urbanističkim planovima uređenja istima je propisan način na koji se treba izvesti elektroenergetska mreža (uklanjanje, izmještanje i kabriranje postojećeg KDV te izgradnja novih trafostanica).

- (178.) Pri određivanju trasa novih dalekovoda za prijenos i važnijih distribucijskih dalekovoda nastojati obići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumsko zemljište, te voditi računa o bonitetu poljoprivrednih zemljišta radi smanjenja utjecaja na poljoprivredni proizvodnju.

- (179.) Za planirane distribucijske dalekovode i trafostanice vrijede isti uvjeti zaštite prostora i okoliša samo ne podliježu navedenim zakonskim propisima i postupku usvajanja trase/lokacije, te je i kod njih moguće odstupanje od predloženih u ovom Planu.

Planirane distribucijske dalekovode unutar granica građevinskog područja izvoditi podzemnim kabelskim vodovima, a postojeće distribucijske dalekovode sukcesivno zamijeniti kabelskim dalekovodima.

Iznimno je nove dalekovode moguće izvoditi i kao zračne, i to zbog specifičnih lokacijskih uvjeta te kada je kabelsko vođenje tehnički znatno teže izvesti, odnosno kada to iziskuje znatna finansijska sredstva.

Također i dalekovodi (elektroenergetski vodovi) koji se izmiču, odnosno grade, po potrebi mogu biti u kabelskoj (KDV), odnosno zračnoj (ZDV) izvedbi, a što će se definirati u sklopu izdavanja posebnih

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

uvjete tj. suglasnosti od nadležnog tijela. Na taj način će biti definirana i izgradnja trafostanica u kabelskoj (KTS) ili stupnoj izvedbi (SBTS, ŽSTS ili sl).

Niskonaponska mreža također može biti u zračnoj, odnosno kabelskoj izvedbi. Ukoliko se gradi u zračnoj izvedbi, mreža treba biti u izvedbi na betonskim ili nekim drugim, tehničkom izvedbom prihvatljivim stupovima, koji ne ugrožavaju sliku naselja ili krajolika, a koje je ovješen SKS odgovarajućeg presjeka.

- (180.) a) Uvjeti za izgradnju planiranih građevina su maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja unutar prostora postojećih granica građevinskog područja kao i van njih. Pri izgradnji poštivati uvjete minimalne udaljenosti od građevina za stalno stanovanje, kako bi se spriječile neželjene posljedice vezane za zdravije ljudi.
b) Svi zahvati će se izvoditi po najvišim ekološkim kriterijima zaštite.

6.2.2. Plinoopskrba

- (181.) Plinifikacija naselja na području općina i gradova razvijat će se na temelju osnovnih postavki u PPŽ-u i dijela Studije opskrbe prirodnim plinom Požeško-slavonske županije, a razrađivat će se u PPUO/G, te odgovarajućom stručnom dokumentacijom.
- (182.) Osnove razvitka plinoopskrbne mreže Županije naznačene su u kartografskom prikazu br.2. "Infrastrukturni sustavi".
- (183.) Ukupni plinoopskrbni sustav Županije podijeljen je na distribucijska područja.
- (184.) Ekološki i funkcionalni aspekt, te prostorni standardi koridora jedinstveni su na području cijele Županije, tj. vrijede u svakom distribucijskom području (ili teritorijalnoj jedinici).
- (185.) Vodovi distribucijske mreže križaju se i paralelno vode uz ostale infrastrukturne vodove i objekte prema uvjetima lokalnih distributera.
- (186.) Unapređenje sustava opskrbe plinom u smislu izgradnje kapitalnih objekata na razini Županije predviđa se izgraditi:
- magistralni plinovod Slobodnica – Čaglin – Našice – Donji Miholjac Gr. R. Mađarska DN 1000/75,
- regionalni plinovod Dobrovac – Omanovac DN 150/50,
- regionalni plinovod Kutina – Dobrovac DN 200/50,
- magistralni plinovod Omanovac – Daruvar DN 200/50,
- visokotlačni plinovod 12 bara MRS Požega-DRS Češljakovci i DRS Češljakovci.

Osim propisanih općih i posebnih uvjeta izgradnje ove vrste građevina, PPŽ ne zahtjeva ispunjenje drugih uvjeta lociranja i gradnje.

6.2.3. Plinovodi magistralnog/međunarodnog značenja

- (187.) Trasu novih cjevovoda planirati i polagati tako da se što manje iskrčuju šume.
- (188.) Trasu novih cjevovoda polagati paralelno uz postojeće cjevovode za transport tekućih i plinovitih ugljikohidrata ili uz ostale infrastrukturne koridore.
- (189.) Za priključne cjevovode (od bušotina do distributivnih stanica) utvrđuje se sigurnosni pojas od 200 m lijevo i desno od cjevovoda unutar kojeg je potrebno zatražiti poseben uvjete vlasnika cjevovoda prilikom bilo kakvih zahvata u tom prostoru. Posebnim uvjetima određuju se zaštitni pojasevi oko instalacija radi sigurnosti ljudi, te objekata u kojima žive ili borave ljudi.
- (190.) Zaštitni pojasi definiraju se prilikom izdavanja posebnih uvjeta kod gradnje stabilnih objekata koji nisu u funkciji instalacija ili infrastrukturnih instalacija (prometnica, vodovoda, distributivnih ili priključnih plinovoda, kanalizacije, instalacija HEP-a, telefonskih instalacija i sl.)
- (191.) Uz primjenu posebnih mjera zaštite, zaštitni pojas može biti.
- za promjer cjevovoda do 125 mm – 10 m
- za promjer cjevovoda od 125mm do 300 m – 15 m
- za promjer cjevovoda od 300 mm do 500 mm – 20 m
- za promjer cjevovoda veći od 500 mm – 30 m

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Općenito, zaštitni pojasi ovise o promjeru i radnom tlaku cjevovoda, a generalno zaštitni pojas za cjevovode magistralnog i međunarodnog karaktera iznosi 30 m lijevo i desno od osi cjevovoda (plinovod, naftovod produktovod). Unutar zaštitnog pojasa zabranjeno je graditi stabilne objekte namijenjene stalnom ili privremenom boravku ljudi bez suglasnosti vlasnika cjevovoda.

- (192.) Plinovodi međunarodnog i magistralnog karaktera moraju biti udaljeni od drugih objekata prema vežećim stručnim standardima i posebnim uvjetima nadležnih tijela, a koji će proizaći iz suvremenih tehničkih rješenja i pristupa razvoju tehnologije.
- (193.) U pojasu širokom 5 m s jedne i s druge strane računajući od osi cjevovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivanje zemljišta dublje od 0,5 m.
- (194.) Prilikom projektiranja i izvođenja treba primjenjivati odredbe posebnih zakona i propisa koji se odnose na transport naftovodima i plinovodima.

6.2.4. Obnovljivi izvori energije

- (195.) Uz konvencionalne izvore, na području obuhvata ovog Plana omogućava se i potiče korištenje alternativnih izvora energije, gdje se osobito važnim ističe obnovljivost izvora te ekološka prihvatljivost i smanjenje zagađenja (osobito emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova).
- (195a.) Osim malih hidroelektrana (MAHE), otvorena je i mogućnost izgradnje građevina za iskorištavanje i drugih oblika energije kao što su sunčeva energija, energija vjetra, geotermalna energija, energija nastala iz otpada drvoprerađivačke industrije, kao i drugog vrsta drvnog, biljnog i komunalnog otpada, a zadovoljavajući pri tome sve uvjete zaštite prirode i okoliša.
- (195b.) Za vjetrofarme, vjetroelektrane, vjetroturbine, vjetrogeneratora te ostale jedinice i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra, kao i za jedinice, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije moguće je u PPUG/O-ovima osiguravati i dodatni prostor.
Vjetrofarme, vjetroelektrane, vjetroturbine, vjetrogeneratora te ostale jedinice i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra moguće je planirati izvan ili unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona.
Jedinice, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije (kao što su solarne elektrane, fotonaponske čelije na stupovima i sl.) moguće je planirati u proizvodnim zonama unutar granica građevinskog područja ili u izdvojenim građevinskim područjima gospodarskih zona.
Kada se na razini PPUG/O-a osnivaju nova građevinska područja sa svrhom smještaja solarnih elektrana ili fotonaponskih čelija na stupovima, ta područja ne smiju se planirati na način da se ugroze ciljevi očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.
U svrhu iskorištavanja sunčeve energije na sve je, postojeće i planirane građevine drugih namjena (unutar i izvan granica građevinskog područja), moguće postavljati solarne kolektore i/ili fotonaponske čelije te drugu potrebnu opremu – kako za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe, tako i u komercijalnu svrhu i dalju distribuciju.
Dovoljeno je i postavljanje solarnih kolektora i/ili fotonaponskih čelija te druge potrebne opreme na građevnu česticu uz glavnu građevinu kada se isti grade kao pomoćne građevine za potrebe te građevine.
Preporuka ovog Plana je da se kao rješenje za proizvodnju električne energije iz energije sunca koristi upravo rješenje postavljanja solarnih kolektora i/ili fotonaponskih čelija na krovove građevina iz stavka 4. ovog članka gdje god je to moguće.

- (195c.) Geotermalna energija može se iskorištavati lokalno, jer se koristi uglavnom na mjestima proizvodnje i to u belneološke svrhe, za sport i rekreatiju, poljoprivredu, proizvodnju električne energije i zagrijavanje.
Može se koristiti i šire ukoliko se javi interes i pokaže ekomska opravdanost takvog korištenja, tim više, jer ne zahtijeva nepoznata tehnička i tehnološka rješenja, a predstavlja ekološki čist proces koji nema negativnog utjecaja na okoliš.
U tu svrhu ovim se Planom osigurava mogućnost planiranja bušotina, toplinskih crpki, cjevovoda, toplovoda i svih drugih potrebnih postrojenja za iskorištavanje geotermalne energije.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

(195d.) Biomasu osim ogrjevnog drveta, čine najrazličitiji (nus)proizvodi biljnog i životinjskog svijeta. Tako se biomasa može podijeliti na drvnu (ostaci iz šumarstva i drvene industrije, brzorastuće drveće, otpadno drvo iz drugih djelatnosti te drvo koje nastaje kao sporedni proizvod u poljoprivredi), nedrvnu (ostaci, sporedni proizvodi i otpad iz biljogoštva te biomasa dobivena uzgojem uljarica, algi i trava) te biomasu životinjskog podrijetla (otpadi i ostaci iz stočarstva).

Energija iz biomase može se proizvoditi na mnogo načina. Osim izravne proizvodnje električne energije ili topline (npr. spaljivanjem) moguće je biomasu konvertirati u veći broj krutih, tekućih ili plinovitih goriva i produkata koje se mogu upotrijebiti za dalju proizvodnju energije – biogoriva (biodizel, alkohol, bioplinski plin).

Raplinjavanje biomase u svrhu dobivanja plina koji se može dalje energetski iskoristavati je jedan od najisplativijih tehniki, a plin se također može dobiti i preradom otpada (spalionice otpada) te otpadnih voda iz kućanstva (kanalizacija).

Ocenjujući visoku energetsku vrijednost, lakoću, dostupnost te ekološku prihvatljivost uporabe, potiče se ovaj način proizvodnje energije te se omogućava gradnja postrojenja za preradu i spaljivanje biomase, plinskih turbina te svih ostalih pratećih i transportnih vodova i potrebnih pogona – izvan ili unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona.

Preporuka je da se građevine za preradu biomase smještaju u blizini izvora (proizvođača) biootpada kao što su farme, obiteljska i poljoprivredna gospodarstva, odnosno zemljišta namjenjena proizvodnji kojoj je nusproizvod dovoljna količina biootpada – kako bi činila jednu vizurnu cjelinu s postojećim kompleksima ili građevinama jednake tipologije (silosi, bazeni za biootpad i sl.).

Građevine za preradu biomase koje u svom radu koriste i/ili skladište sirovine koje mogu biti potencijalni izvor zagađenja (neugodni mirisi, zagađenje tla ili vode) treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene te javne i društvene građevine, kao i stambene i slične zone, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, smjer i položaj vodotoka i sl.

(195e.) U svrhu prerade otpada nastalog industrijskom proizvodnjom i preradom moguće je predvidjeti i kogeneracije, odnosno mini kogeneracije.

U Požeško-slavonskoj županiji nastaje najviše drvnog (bio) otpada u sklopu velikih pogona za preradu i obradu drveta te niza manjih i većih pilana, ali za primjenu kogeneracije mogu se u budućnosti planirati i kemijска, građevinska, metaloprerađivačka, mesna, farmaceutska, tekstilna, grafička, konditorska, duhanska, industrija papira, alkohola, nemetala, kože i obuće, pivovare, pekare, sušare, uljare, strojogradnja i dr.

Kogeneracija je proizvodnja energije bez odbacivanja neiskorištene topline (ukupni stupanj učinkovitosti i preko 90%). Radi se o postrojenjima u kojima se istovremeno proizvodi električna i toplinska energija. Instaliranje kogeneracijskih postrojenja izvodi se na onim lokacijama na kojima se istovremeno pojavljuje potreba za toplinskom (i/ili rashladnom) i električnom (mehaničkom energijom). Kogeneracijska postrojenja mogu varirati od malih jedinica snage 50 KW, pa sve do velikih industrijskih jedinica snage preko 100 MW. Posebno su zanimljiva mala kogeneracijska postrojenja (mini kogeneracije) koja se mogu smjestiti u neposrednoj blizini potrošača, u prvom redu toplinskog, kako bi se ostvarili što manji gubici prijenosa energije. Kogeneracijska postrojenja se moraju planirati i organizirati vezano za osnovnu industrijsku proizvodnju.

Na području Županije potrebno je predvidjeti minimalno dvije, a po mogućnosti i više, takvih građevina (jedna na području Požeštine, a druga na Pakračkom području uz obnovu već postojećih potencijala) - i to unutar kruga nastanka velike količine otpada ili u njegovoj neposrednoj blizini - gdje bi se skupljao i iskoristavao energetski potencijal drveta i otpada od raznih proizvođača.

(195f.) Građevine za iskoristavanje obnovljivih izvora energije koje se mogu graditi izvan granica građevinskog područja su građevine za iskoristavanje energije vjetra, geotermalne energije, energije nastala iz drvnog ili biljnog otpada (prerada biomase).

Građevine za iskoristavanje obnovljivih izvora energije vjetra i sunca mogu se graditi na lokacijama koje imaju prirodne predispozicije za optimalno iskoristavanje, a građevine za iskoristavanje geotermalnih izvora energije na lokacijama na kojima se istražnim radovima potvrdi postojanje rezervi - sukladno uvjetima i kriterijima propisanim ovim Planom te kartografskom prikazu "3.B. Područja posebnih ograničenja u korištenju".

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

U svrhu iskorištavanje sunčeve energije, izvan granica građevinskog područja, dozvoljeno je samo koristiti postojeće i planirane građevine drugih namjena na koje se može postavljati oprema potrebna za iskorištavanje obnovljive energije sunca.

Samostalna postrojenja i građevine za iskorištavanje sunčeve energije, kao što su solarne elektrane i/ili fotonaponske ćelije na stupovima, nije dozvoljeno graditi izvan granica građevinskog područja.

(195g.) Maksimalna površina namijenjena za izgradnju i postavljanje postrojenja/grajevina za iskorištavanje obnovljivih izvora energije ne smije biti veća od 10 ha.

(195h.) Sve građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije izvan građevinskog područja moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure.

6.3. Vodno gospodarski sustav

(196.) Strategija upravljanja vodama i Plan upravljanja vodnim područjima osnovni su dokumenti uređivanja vodnog gospodarstva te ih je stoga, uz detaljnije planove upravljanja za podslivove, male slivove i sektore, odnosno planove vezane za druga pitanja od interesa za upravljanje vodama, potrebno koristiti prilikom izrade prostorne dokumentacije.

6.3.1. Zaštitne i regulacijske građevine

(197.) Za zaštitu od štetnog djelovanja voda na vodotocima dozvoljeni su regulacijski zahvati i korekcije korita pod uvjetima definiranim ovim Planom, drugim propisima i posebnim uvjetima ukoliko su potrebni.

Do izgradnje akumulacija/retencija dozvoljeni su radovi na zaštiti priobalnih dijelova od poplava i radovi na uređenju vodnih tokova kao i izgradnja regulacijskih građevina.

U suglasju s veličinom i stupnjem razrađenosti sustava vodnog gospodarstva ovim planom su prikazane građevine iz spomenutih kategorija, ali se istim, obzirom na značaj, dodatno omogućava planiranje eventualnih novih vodnih građevina, ovisno o aktualnim i neodgovidim potrebama, a temeljem čega bi se te građevine mogle prostorno locirati i definirati PPUO/G-ovima.

(198.) Poplave od pritoka riječki Orljave i Pakre na području Županije trebaju se riješiti kompleksnim zahvatima na slivovima, prije svega radovima na zaštiti od štetnog djelovanja erozijskih procesa i bujica, radovima na regulaciji vodotoka.

Zbog prepoznatih problema uzrokovanih poplavama i sušama lokacije za akumulacije/retencije određene Vodoprivrednom osnovom predstavljaju rezervaciju prostora na temelju prethodno provedenih istraživanja. Detaljan položaj, oblik i granice planiranih retencija/akumulacija utvrdit će se projektnom dokumentacijom nakon čega će se moći utvrditi i njihov stvarni utjecaj na sastavnice okoliša i prirode.

Potrebno je izvršiti analizu te preispitati opravdanost zahvata s aspekta zaštite ljudi, realnih potreba za navodnjavanjem, ali i s aspekta zaštite cjelokupnog okoliša. Pri tome treba uzeti u obzir i druge metode zaštite od poplava. Posebno je potrebno obratiti pozornost na lokacije mikroakumulacija Rosinac, Hajderovac, Orahovica, Zlostop, Rogoljica, Stražemanka, Sarajevec, Venje, Radovanka i Šumetlica.

Kao mjera zaštite prostora određuje se, sukladno analizi, i faznost izgradnje prema potrebama i prioritetima te u smislu mogućnosti davanja prednosti izvođenju retencija u prvoj fazi, dok se akumulacije izvode u nastavku, u slijedećoj fazi kada se to pokaže potrebnim. Navedeno se ne odnosi na konceptualne akumulacije (Londža, Vrbova, Kamenska i Kaptolka) koje su ključni objekti za obranu od poplava na nivou cijele Županije. Ostale lokacije predviđene za obranu od poplava i sa svrhom zaštite od poplava treba nastojati maksimalno koristiti u funkciji retencija gdje god je to moguće.

(199.) Na područjima djelovanja erozijskih procesa i bujica trebaju se provoditi aktivnosti za sprječavanje i sanaciju tih procesa. Pri tome između ostalog treba:

- načiniti katastar i utvrditi granice područja djelovanja erozijskih procesa i bujica,

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- u zajednici sa šumarstvom i poljodjelstvom provoditi aktivnosti na sanaciji i sprječavanju tih procesa,
- nastaviti započete ili izvoditi nove biološke radove (pošumljivanje, resekciju sječu, melioracije pašnjaka...)
- nastaviti s izgradnjom retencija i akumulacija, što Županija treba poticati.

U suradnji s nadležnom podružnicom "Hrvatskih šuma" d.o.o. potrebno je odrediti mјere za sprečavanje većih krčenja šuma te izgradnju akumulacija/retencija uskladiti sa šumskogospodarskim planovima na način da se tijekom uspostave akumulacija/retencija ne provode oplodne sječe, pogotovo dovršni sjekovi, kako bi se mogućnost erozije okolnog područja spriječila u najvećoj mogućoj mjeri.

Na kartografskom prikazu ucrtane su akumulacije, retencije i brdske akumulacije čiji je položaj usmjeravajući. Za svaku od planiranih nužno je izraditi potrebnu dokumentaciju, te u dogovoru sa sadašnjim korisnicima prostora pronaći pravo rješenje.

Brdske akumulacije / retencije trebaju imati prednost u odnosu na ostalu namjenu izuzev šumske površine i visoko vrijednih poljoprivrednih površina, gdje se treba pronaći rješenje komparirajući koristi i nedostatke svake od namjena.

- (200.) Pri rješavanju melioracijske problematike potrebno je sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedni o drugima, a krajnji im je cilj povećanje ili smanjenje produktivnosti tla. Nakon provedenih radova na zaštiti od stranih voda ili istovremeno s njima potrebno je prići uređenju primarnih i glavnih recipijenata, a zatim i sustava detaljne odvodnje.
- (201.) Komasacija kao mјera poboljšanja korištenja zemljišta preporuča se na svim prostorima gdje nije provedena jer se, koncentracijom zemljišta postiže bolje iskorištavanje uz primjenu suvremenih metoda obrade u modernoj poljoprivredi.
- (202.) Za sve zahvate zaštitnih i regulacijskih građevina nužno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju.
- (203.) Sve vodno gospodarske građevine i zahvate treba graditi i provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.
- (204.) Radi očuvanja i održavanja zaštitnih hidromelioracijskih i drugih vodno gospodarskih objekata i održavanja vodnog režima nije dozvoljeno:
  - obavljati aktivnosti iz članka 126. Zakona o vodama, odredbi drugih posebnih propisa, odnosno posebnih zakona i propisa koji će u budućnosti regulirati i određivati režim korištenja prostora vodnih građevina.Projektnom dokumentacijom potrebno je osigurati ekološki prihvatljiv minimum u vodotocima nizvodno od zahvata retencija/akumulacija.

6.3.2. Korištenje voda

- (205.) Rješenje javne vodoopskrbe Požeško-slavonske županije treba temeljiti na uspostavi cjelovitog sustava koji će distribucijom vode sa sigurnih izvorišta osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sadašnje i buduće potrebe.
Također treba razvijati sustav vodoopskrbe koji će povećati strategijsku i pogonsku sigurnost vodoopskrbe.
Vodonosnike i izvorišta vode odnosno crpilišta i zahvate površinskih voda treba zaštititi od mogućih zagađivanja. Stoga je oko svih utvrđenih izvorišta vode (postojećih i planiranih), u okviru provođenja općih zaštitnih mјera za osiguranje higijenski ispravne vode za piće i zaštite od namjernog ili slučajnog zagađenja, te drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost vode ili izdašnost izvorišta za javnu vodoopskrbu, kao i otklanjanje vanjskih čimbenika, koji mogu utjecati na fizikalne, kemijske i bakteriološke osobine vode, nužno postojanje zona sanitарne zaštite s ciljem osiguranja prirodne kvalitete vode.
Sva nova izvorišta i crpilišta, kao i ona za koje to još nije učinjeno, također moraju biti zaštićena sukladno posebnim propisima te se za njih moraju odrediti zone sanitarne zaštite.
- (206.) Formiranje vodoopskrbnog sustava Županije rješavat će se kroz razvoj lokalnih i grupnih vodoopskrbnih sustava, a njihovim spajanjem doći će formiranja većih sustava te na kraju regionalnog sustava.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (207.) Mrežu cjevovoda javnog vodoopskrbnog sustava u pravilu je potrebno polagati u postojeće ili nove infrastrukturne koridore uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora.
- (208.) Izgradnja i proširenje javnog vodoopskrbnog sustava naselja na području općina i gradova potrebno je razvijati na temelju osnovnih postavki danih u PPŽ-u i na temelju izrađene Studije razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije kojom se planira postupno napuštanje lokalnih vodoopskrbnih podsustava, odnosno njihovo povezivanje na zajednički vodoopskrbni sustav. Obzirom na topografske prilike, postojeći i planirani broj korisnika i gospodarsku situaciju neki vodoopskrbni podsustavi će dugoročno ostati fizički odvojeni od zajedničkog vodoopskrbnog sustava. Ipak svi podsustavi se moraju dugoročno staviti pod stručni nadzor komunalnih poduzeća. Izgradnja vodopskrbnog sustava Požeštine te Pakračko-Lipičkog područja trebala bi se odvijati u dvije faze, a vrijeme izgradnje zavist će o mogućnostima osiguravanja finansijskih sredstava. Trase vodova i lokacije građevina javnog vodoopskrbnog sustava ucrtane na kartografskom prikazu usmjeravajućeg su značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja. Također je usmjeravajućeg značenja definicija naselja, na naselja s kratkoročno, srednjeročno te dugoročno planiranom vodoopskrbom pa su dozvoljena odstupanja sukladno gospodarskim mogućnostima naselja.
- (209.) Naselja Županije uključivat će se na regionalni vodoopskrbni sustav prema tehničkim mogućnostima, a do tada, ukoliko postoje uvjeti mogu razvijati vlastite vodoopskrbne sustave, no tako da se mogu bez značajnijih zahvata priključiti na regionalni vodovod.
- (210.) Navodnjavanje je potrebna mjera korekcije vodozračnog režima poljoprivrednih površina Županije. Za područje države izrađen je "Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj". Za područje Požeško-slavonske županije izrađen je projekt "Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije" na osnovu kojega su vršene pojedine aktivnosti vezane za provođenje Plana navodnjavanja u Požeško-slavonskoj županiji. Pri tome su područja melioracijskih sustava i njihovi obuhvati definirani te se prikazuju na kartografskim prikazima - "Namjena prostora" i "Vodnogospodarski sustavi" - ovog Plana.

6.3.3. Zaštita voda

- (211.) U svim naseljima na području Županije nužno je definirati i planirati sustav odvodnje. Stoga je za područje Županije izrađena Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije kao dugoročni razvojni planski dokument za odvodnju otpadnih voda, ali i za zaštitu resursa površinskih i podzemnih voda kojim bi se odredio temeljni koncept zaštite - odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – kroz sakupljanje otpadnih voda, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenje do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik. Sustavi odvodnje prikazani na kartografskom prikazu u Planu, usmjeravajućeg su značenja te ih je potrebno detaljnije razraditi u prostornim planovima nižeg reda i odgovarajućoj projektnoj dokumentaciji. U prostornim planovima nižeg reda moguće je planirati priključenja na uređaje za pročišćavanje otpadnih voda većih kolektorskih sustava i za ona naselja za koja to nije predviđeno ovim Planom, gdje god se to pokaže moguće i opravdano, što kao rješenje može zamijeniti pojedine samostalne ili zajedničke sustave za odvodnju otpadnih voda. Istovremeno, naselja planirana ovim Planom za priključenje na veće kolektorske sustave, a koja se iz opravdanih razloga ne mogu priključiti na iste, mogu pitanje odvodnje rješiti putem lokalnih ili zajedničkih sustava odvodnje dok se ne steknu preduvjeti za priključenje na kolektorski sustav.
- (212.) Realizaciju sustava odvodnje provoditi postupno, sukladno količini otpadnih voda, osobitostima recipijenata te gospodarskim mogućnostima gradnje i održavanja uređaja. Ukoliko je opravdano, dinamika realizacije grupnih sustava može biti takva da se prvo realiziraju lokalni sustavi odvodnje u pojedinim naseljima. Isto moraju biti tako projektirani i izvedeni da je moguće njihovo uključivanje u zajednički sustav bez značajnih preinaka što podrazumjeva istovjetan smjer odvodnje kao i profil.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Kako bi se smanjio kumulativni pritisak na pojedine vodotoke na kojima se planira veći broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, predlaže se odrediti faznost izgradnje, ovisno o utvrđenim potrebama i prioritetima.

- (213.) Industrijske i ostale građevine sa značajnjim zagađivanjem korištenih voda koje nisu obuhvaćene sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgraditi vlastite sustave odvodnje i uređaje za pročišćavanje. S ciljem očuvanja bioraznolikosti potrebno je osigurati rješavanje problema odvodnje otpadnih voda na razini zone ili pojedinačnih sadržaja.
- (213a.) Prilikom izgradnje prometnica i planiranog industrijskog (matičnog) kolosijeka koji ulaze u neku od zona sanitarne zaštite izvorišta/crpilišta (ili preventivne zaštite) potrebno je planirati izgradnju kontrolirane odvodnje i odgovarajućeg pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda prije ispuštanja u prirodni prijamnik.
- (214.) Sve zagađene otpadne vode, koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, prije upuštanja u isti moraju se pročistiti uređajem za pročišćavanje.
- (215.) Postojeće odluke za odvodnju otpadnih voda za naselja i gradove Županije potrebno je uskladiti s važećim zakonskim propisima ili izraditi nove.
- (216.) Kod gradnje novih građevina osobito proizvodnih, rješenja zbrinjavanja otpadnih voda provoditi kroz izgradnju vlastitih odvodnih sustava i uređaja za predtretman otpadnih voda, a ne izgradnju septičkih jama. Postojeće septičke jame nužno je što prije isključiti iz uporabe supstitucijom u javni odvodni sustav uz prethodno čišćenje u jame ispuštenih otpadnih voda.

7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti

- (217.) **Vodotoci** s pripadajućim vegetacijskim pojasom i dolinom/kanjonom u kojoj se nalaze/kroz koji protječu, u krajobraznom vrednovanju smatraju se jednom prostornom i strukturnom cjelinom, te je u takvim prostorima potrebno namjeravane zahvate uskladištvati i provoditi uvažavanjem krajobraznih vrijednosti i obilježja.
- (218.) U prirodnim inundacijama nije dozvoljena izgradnja radi zaštite ljudi i imovine i zbog očuvanja cijelovitosti prirodnog vodnog krajobraza.
- (219.) Prije izvođenja hidrotehničkih radova i prenamjene zemljišta (isušivanje vlažnih livada, pretvaranje u oranice) potrebno je provjeriti svrhovitost zahvata u odnosu na narušavanje ili umanjivanje krajobraznih vrijednosti i ekonomsku isplativost, a opravdane zahvate uz maksimalno očuvanje izvornih obilježja prostora.
- (220.) Sprječavati geometrijsku regulaciju vodotoka i agromeliorativne zahvate u svrhu očuvanja preostalih poplavnih površina, potočnih šumaraka i živica.
- (221.) Prirodne vodne krajobraze i vodne ekosustave potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao izuzetno vrijedne i kao nositelje prepoznatljivosti i identiteta Županije.
- (222.) **Šume** su (kao visoka vegetacija) od posebnog značaja i vrijednosti za krajobraz, te ih je, u najvećoj mogućoj mjeri potrebno sačuvati kao jedan od najbitnijih i vizualno dominantnih dijelova krajobraza.
- (223.) Brdske šume predstavljaju prirodni krajobraz, pa se u cilju očuvanja izvorne slike krajobraza ne preporuča krčenje velikih šumskih površina.
- (224.) Postojeće nizinske šume treba maksimalno zaštititi i očuvati, stoga nije dozvoljena njihova prenamjena i krčenje.
- (225.) Šumarke i živice u nizinskim (posebice uz vodotoke) i brdskim predjelima (vinogradarsko-voćarska područja) potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao nositelje bogatstva i raznolikosti kulturnog krajobraza, a posebice radi održavanja sustava eko-ravnoteže (sustav flore i faune), staništa ptica i životinja.
- (226.) Poželjno je pošumljivati nekvalitetno poljoprivredno zemljište i područja unutar zaštitnih zona vodocrpilišta.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (227.) Sprječiti napuštanje i zarastanje u šumsku vegetaciju manjih kvalitetnih poljoprivrednih površina (voćnjaka, vinograda, livada i oranica).
- (228.) Sve nadzemne infrastrukturne koridore potrebno je racionalizirati i sektorski usuglašeno objedinjavati, a posebice prometne koridore koji za sobom nužno povlače često nekontroliranu izgradnju objekata odnosno širenje naselja.
- (229.) Nove površinske kopove kamenoloma i glinokopa potrebno je nastojati zadržati na postojećim lokacijama ili neposredno uz njih kako bi vizualnih "rana" u prostoru bilo što manje.
Nova eksplotacijska polja mineralnih sirovina mogu se otvarati samo izvan građevinskih područja naselja.

Pri istraživanju mineralnih sirovina treba otkloniti eventualno nastale štete te prema potrebi provesti sanaciju terena na kojem je obavljano istraživanje. Pri eksplotaciji mineralnih sirovina obvezno je provođenje mjera sanacije okoliša u skladu s lokacijskom dozvolom i rudarskim projektom, a sve kako je definirano Zakonom o rudarstvu i posebnim povezanim propisima.

- (229a.) Prostornim planovima užih područja potrebno je osigurati oblikovanje objekata i ostalih elemenata zahvata na način da se vizualno ne ističu i ne dominiraju okolicom. U blizini vizualno najistaknutijih elemenata zahvata potrebno je zasaditi zelene barijere. Prilikom sadnje upotrebljavati isključivo autohtoni biljni materijal karakterističan za neposrednu okolicu.
- (229b.) Prilikom izgradnje vodnih površina, jezera, ribnjaka, a osobito retencija/akumulacija u krajobrazno vrijednom području, potrebno je obale oblikovati u skladu s krajobraznim uzorcima iz neposredne okoline te izbjegavati pravolinijsko oblikovanje.
Na obali je potrebno izvršiti sadnju stablašica i grmlja u svrhu stabilizacije obale te povećanja vrijednosti krajobrazne slike. Vanjska obloga vizualno istaknutih dijelova građevine mora materijalom odgovarati lokalnom kontekstu.
Planirane zahvate poželjno je iskoristiti za stvaranje atraktivnih prostora namijenjenih boravku posjetitelja, a u svrhu odmora i rekreativne.
- (229c.) Kod izgradnje planiranih prometnica koje se nalaze u vrijednom i visoko vrijednom krajobraznom tipu potrebno je
  - što manje zadirati u prirodni pokrov,
  - zelenim barijerama sprječiti negativne vizualne utjecaje,
  - za sanaciju strmina izbjegavati mlazni beton,
  - prilikom krajobraznog uređenja upotrebljavati autohtone biljke i lokalne materijale,
  - izbjegavati pravolinijsku sjeću šuma te sanirati šumske rub nakon izgradnje,
  - iskoristiti pogodna mjesta za izgradnju odmorišta i vidikovaca
  - prilikom definiranja točne trase cesta nastojati maksimalno iskoristiti postojeće ceste.
- (229d.) Na lokaciji planiranog odlagališta građevinskog otpada "Vidovci" potrebno je u najmanjoj mogućoj mjeri zadirati u okolni šumske pokrov, izbjegavati linijsku sjeću stabala te sadnjom sanirati šumske rubove. Nakon završetka rada zahvata ili pojedinih etapa područje je potrebno biotehnički sanirati.
- (229e.) Što hitnije je potrebno izvršiti zatvaranje i sanaciju svih odlagališta otpada koja se trenutno još uvijek koriste/divlji odlagališti otpada. Gdje god je moguće potrebno je predvidjeti biološku sanaciju i kreiranje staništa nalik okolnom prirodnom.
- (230.) Identitet ruralnog krajobraza potrebno je očuvati na način da se zadrži prepoznatljiva slika sela i zaselaka koji se prepliću i stapanju s prirodnom pozadinom.
- (231.) Izgradnja u ruralnim predjelima ne smije se vršiti na vizualno vrijednim, značajnim ili eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodom. Nove intervencije u prostoru moraju biti odmjerene i ne smiju odudarati od ambijentalnih obilježja u kojima nastaju. U tom je smislu potrebno oblikovati naselja i građevine tako da se lokacijom i arhitekturom usklade s tradicionalnim graditeljstvom.
- (232.) Katnost izgradnje u gradovima se utvrđuje maksimalno do Pod+P+4+Ptk za višestambenu izgradnju, a za ostala naselja maksimalno do Pod+P+1+Ptk, kako bi se u pogledu visine objekata zadržala relativno očuvana slika naseljenih predjela Županije i postojeći sklad unutar naselja i u širem prostoru.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (233.) Potrebno je stimulirati ozelenjavanje gradskih i rubnih dijelova naselja i kapitalnih objekata infrastrukture.
- (234.) U PPUO/G potrebno je uvažavati, vrednovati i sačuvati strukturne značajke prostora (unutrašnja raščlanjenost, raznolikost, komplementarnost, fizionomija, identitet, ambijentalne značajke, tradicijski čimbenici) na način da se za svaku konkretnu općinu/grad primjene oni modeli prostornih struktura koji neće narušiti, već naglasiti temeljne vrijednosti i osobitosti područja.
- (235.) Ovim Planom se utvrđuje i potreba što hitnije izrade Krajobrazne osnove Požeško-slavonske županije, Krajobrazna osnova trebala bi poslužiti kao osnovna prostornoplanska podloga integralne zaštite identiteta krajolika i prirodnih i krajobraznih vrijednosti prostora te kao temelj za utvrđivanje mjera očuvanja istih.
Krajobraznom osnovom treba istražiti i predložiti moguće lokacije prostora/površina osobito vrijednih predjela za svaki karakteristični tip krajolika Županije, a ukoliko isti već nije zaštićen temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode i samim Prostornim planom Županije.

8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti, posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

8.1. Zaštita prirodne vrijednosti

- (236.) Potrebno je provoditi cjelovitu inventarizaciju i valorizaciju biološke i krajobrazne raznolikosti s procjenom njihove ugroženosti.
- (236a.) Prostorni plan treba propisati zaštitu prirode kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte te zaštićeni minerali i fosili.
- (237.) Donijeti akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti za Županiju.
- (238.) Provoditi monitoring ugroženih staništa.
- (239.) Provoditi monitoring indikatorskih i ugroženih vrsta.
- (240.) Prilikom izgradnje prometnica kroz staništa životinja potrebno je osigurati "zelene mostove" (prijelazi za životinje).
- (241.) Na travnjacima i oranicama potrebno je očuvati biološku i krajobraznu raznolikost.
- (242.) Poljoprivrednim zemljištem gospodariti na način da se osiguraju odgovarajući prirodni ekološki uvjeti koji će što bolje zaštитiti biljni i životinjski svijet
- (243.) Smanjiti trend gubitaka površina i raznolikosti prirodnih i poluprirodnih travnjaka kao vrijednih antropogenih staništa bogatih biološkom raznolikošću.
- (243a.) U cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje; treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom; osobito treba štititi područja prirodnih vodotoka, i vlažnih livada.
- (244.) Kod okrupnjavanja poljoprivrednih površina očuvati mrežu prirodnih i poluprirodnih staništa koja nisu zanimljiva s proizvodnog stajališta, posebno uz rubove velikih monokulturnih površina, uz ceste putove i kanale.
- (244.a) Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje i dr.)
- (244b.) Prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje te planirati zahvat na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka.
- (244c.) Prilikom definiranja točne lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na razini prostornih planova uređenja gradova i općina predlaže se, gdje god je moguće, izmaknuti uređaje od vrijednih prirodnih staništa i stanišnih tipova.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (245.) Ne poticati hidromelioracije u svrhu osposobljavanja poljoprivrednog zemljišta za povećanje proizvodne sposobnosti, već racionalnije koristiti postojeće, a posebno zapuštene poljoprivredne površine.
- (245a.) U cilju očuvanja krajobraznih vrijednosti treba planirati izgradnju koja neće narušiti izgled krajobraza, a osobito treba od izgradnje štititi panoramski štititi vrijedne točke, obale rijeka i jezera te vrhova uzvisina.
- (245b.) Pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi.
- (245c.) Pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora.
- (245d.) Korištenje prirodnih dobara treba sukladno Zakonu o zaštiti prirode provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave.
- (245e.) Pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu Zakona o zaštiti prirode te poduzeti mјere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe.
- (246.) Gospodarenja šumama unutar vrijednih i posebno zaštićenih područja potrebno je uskladiti s mјerama zaštite prirode i drugim obveznim smjernicama.
- (247.) Na području zaštićenih dijelova prirode potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, prije realizacije zahvata, odnosno izgradnje ishoditi uvjete zaštite prirode tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode. Za sve zahvate i radnje u zaštićenim dijelovima prirode potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, ishoditi dopuštenje tijela uprave nadležnog za poslove zaštite prirode.
- (248.) Temeljem Zakona o zaštiti prirode:
- Zaštićeni dijelovi prirode su:
    - a) park prirode Papuk,
    - b) značajni krajobraz Sovsko jezero
    - c) spomenici parkovne arhitekture: parkovi u Lipiku, Kutjevu i Trenkovu
    - d) spomenik prirode - stanište tise unutar Parka prirode Papuk (rijetki primjerak drveća –skupina)
  - Područje predviđeno za zaštitu je:
    - a) posebni (floristički) rezervat (unutar granica PP Papuk) Turjak-Mališćak-Pliš-Lapjak.
- (249.) Na području Županije prisutni su i dijelovi prirode zaštićeni temeljem Zakona o šumama, dijelovi prirode predloženi/evidentirani za zaštitu, potencijalna područja predviđena za zaštitu te osobito vrijedna područja predviđena za zaštitu sustavom prostorno planskih mјera kao i potencijalna područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o šumama, a svi su navedeni u članku 9. i 10. ovih Odredbi, odnosno u Polazišnom i Planskom dijelu PPŽ-a.
Zaštićena i predložena potencijalna područja označena su na kartografskom prikazu broj 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prirode".
- (250.) U svrhu upravljanja Parkom prirode Papuk osnovana je Javna ustanova Park prirode "Papuk".
- (251.) Proglašeni park prirode "Papuk" prirodna je baština od državnog značaja za koju je obvezna izrada prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO).
Granice područja parka prirode određene su Zakonom o proglašenju parka prirode "Papuk" (N.N. br. 45/99).
Sve aktivnosti kao i sve zaštitne i razvojne mјere koje treba poduzeti na području Parka prirode Papuk razradit će se u okviru Prostornog plana područja posebnih obilježja parka prirode "Papuk".
Prije izgradnje unutar Parka prirode Papuk potrebno je ishoditi uvjete zaštite prirode od nadležnog tijela, a sva izgradnja unutar ugostiteljsko - turističkih zona, golf igrališta, kao i realizacija svih drugih zahvata unutar Parka prirode Papuk mora odgovarati uvjetima zaštite prirode izdanih od nadležnog tijela sukladno zakonima i propisima.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Pri tome je prilikom izgradnje infrastrukture te korištenja prostora potrebno spriječiti zadiranje u okolna prirodna staništa.

- (251a.) Prilikom izrade PPPPO PP Papuk potrebno je dodatno valorizirati predmetni prostor te dozvoliti smo sadržaje koji neće imati utjecaja na prirodne vrijednosti i prirodne procese.
U ugostiteljsko-turističkim i rekreacijskim zonama koje imaju utjecaj na neke od sastavnica okoliša unutar Parka prirode Papuk, a koje su takvima ocjenjene kroz Stratešku studiju o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije (kao što su npr. zona istočno od Kutjeva, Leštata, Nevoljaš, Zvečevo) potrebno je, prilikom izrade PPPPO PP Papuk i PPUO/G, ograničiti moguće sadržaje na predmetnom području, a sukladno provedenim analizama, pribavljenim uvjetima te zakonskim i podzakonskim propisima. Prostor se može koristiti za rekreacijske i slične svrhe, no sadržaji ne smiju imati utjecaja na prirodne vrijednosti i prirodne procese (bez utjecaja na staništa, odnosno bez krčenja šume). Pri tome je potrebno preispitati potrebu povećanja gabarita zatečenih objekata na lokacijama gdje oni postoje.
- (251b.) Prilikom izrade PPPPO PP Papuk potrebno je preispitati i valorizirati potrebu izgradnje, odnosno obnove skijaških staza "Nevoljaš" i "Zvečevo", kao i stvarne mogućnosti obzirom na klimatske uvjete. Pri tome treba uzeti u obzir i mogućnost maksimalnog iskorištanja prirodnih uvjeta te izbjegavanje korištenja umjetnog zasnježivanja, kao i izgradnju akumulacija za potrebe zasnježivanja. S obzirom na rezultate takve analize, treba odabratи najpovoljniju lokaciju (i s aspekta zaštite okoliša i prirode). U dokumentaciji iz područja zaštite okoliša za predmetne zahvate potrebno je ocijeniti kumulativni utjecaj skijaške staze i okolnih zahvata na bioraznolikost i temeljne vrijednosti Parka prirode. Prilikom određivanja točne lokacije i obuhvata skijaške staze "Nevoljaš" potrebno je osigurati da staza zadrži postojeće gabarite. Na projektnoj je razini potrebno osigurati zaštitu šuma u vidu uspostave rubnog zaštićnog vjetrobrano-svetloboranog pojasa na rubovima sastojina uz skijašku stazu te da se kroz određenu infrastrukturu zauzima manje šume, a više šumska zemljišta.
- (251c.) Na lokaciji izletničko – rekreacijskog područja "Sovski Dol" koje zahvaća i područje zaštićenog krajobraza "Sovsko jezero" potrebno je, na razini PPUO/G-a, preispitati i definirati način korištenja i izgradnju potrebne infrastrukture samog područja. Aktivnosti unutar tog područja ne planirati na području šume posebne namjene, odnosno dozvoliti one aktivnosti koje su u skladu s posebnim zakonima i propisima.
- (252.) U svrhu upravljanja zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije osnovana je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije.
- (253.) Za sva zaštićena kao i predložena te potencijalna područja za zaštitu potrebno je izraditi i propisati mјere i uvjete zaštite prirode.
- (254.) Proglašenje zaštite provodi se temeljem Zakona o zaštiti prirode, dok će se zaštita provoditi temeljem odrednica ovog Plana (do proglašenja zaštite), a građenje, korištenje i uređenje prostora temeljem prostornih planova uređenja gradova i općina. Na razini prostornih planova niže razine moguće je predložiti zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značaja.
- (255.) Svi dijelovi prirode predloženi za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode do provedbe zakonske procedure zaštite štitit će se kroz namjenu površina, odnosno ograničenjima u korištenju kao osobito vrijedna područja - prirodni ili kultivirani krajobraz.
U PPUO/G potrebno je, osim već zaštićenih dijelova prirode, usvojiti i predložena/evidentirana, potencijalna kao i osobito vrijedna područja za zaštitu propisana ovim planom. Istovremeno, PPUO/G je moguće, ukoliko se kroz korištenje i analizu prostora pokaže potreba, predvidjeti i druga osobito vrijedna područja koja je potrebno očuvati kroz različite vidove zaštite.
- (256.) U cilju zaštite i racionalnog korištenja dijelova Županije koji imaju veću vrijednost u smislu zaštite prirode, do donošenja ostalih dokumenata prostornog uređenja i mјera zaštite, utvrđuju se ove smjernice:
- šumama obrasla područja trebaju ostati bioekološka uporišta prostora;
  - reprezentativne površine hrastovih i bukovih šuma potrebno je očuvati;
  - potrebno je prostorno ograničiti i dokumentima prostornog uređenja užeg područja precizno utvrditi područja na kojima je moguća izgradnja građevina povremenog stanovanja;

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- prostornim planovima uređenja gradova i općina potrebno je ograničiti raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, uzvišenjima i po vrhovima obronaka, koja narušava prirodnu krajobraznu sliku;
- cijelo brdsko područje potrebno je dodatno istražiti vezano uz prirodne i krajobrazne vrijednosti, kako bi se na razini Županije mogla donijeti odluka o eventualnoj zaštiti određenih područja.

(257.) U svrhu očuvanja i obnove zaštićenih spomenika parkovne arhitekture preporuča se razriješiti vlasničko-korisničke odnose, te osigurati stručne kadrove za održavanje, obnovu i revitalizaciju objekata.

(258.) Zaštićene biljne i životinjske vrste, kao i vrste kojima opada brojnost, nestaju staništa i prijeti odumiranje treba štititi ne samo unutar zaštićenih predjela, već i na području cijele županije propisivanjem mjera na lokalnoj razini.

Za biološke svojte, stanišne tipove i tipove krajobraza odnosno za sve sastavnice biološke i krajobrazne raznolikosti inventarizacije se obavlja na nivou države isto kao i kartiranje ugroženih svojti i stanišnih tipova, te njihovo stalno i pravodobno dopunjavanje.

(258a.) Za planirane zahvate u području ekološke mreže, koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocjenjuje se njegova prihvatljivost za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode.
Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području županije treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN, br. 80/13) i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN, br. 7/06 i 119/09).

(258b.) Na području predmetnog plana utvrđeno je nekoliko ugroženih i rijetkih staništa za koje treba provoditi sljedeće mjere očuvanja:

- livadama i travnjacima potrebno je gospodariti putem ispaše i režimom košnje, treba sprječiti njihovo zarastanje, treba očuvati režim podzemnih voda o kojima ovise te ih se ne smije pretvarati u obradive površine ili građevinsko zemljiste
- treba očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranja prikladne brige za njihovo očuvanje te sustavno praćenje stanja (monitoring)
- u gospodarenju šumama treba očuvati šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove, produljiti ophodnju gdje je to moguće, prilikom dovršnog sijeka ostavljati manje neposjećene površine, ostavljati zrela, stara i suha stabla, izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu, a pošumljavanje, ukoliko je potrebno, vršiti autohtonim vrstama.

(258c.) U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana *Zakonom o zaštiti prirode* (Narodne novine, br. 80/2013), a proglašena *Uredbom o ekološkoj mreži* (Narodne novine, br. 124/2013). Prema toj Uredbi područje obuhvaćeno predmetnim planom nalazi se u ekološkoj mreži RH i obuhvaća niz područja očuvanja značajnih za divlje vrste i stanišne tipove (POVS) te nekoliko područja očuvanja značajnih za ptice (POP). Ekološka mreža predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti.

U sljedećoj tablici prikazana su područja Ekološke mreže Republike Hrvatske koja se nalaze unutar granica Požeško-slavonske županije, a sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13):

Tablica 8a.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH			
R.br.	Naziv područja	Oznaka	
1.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS	Trbušnjak - Rastik	HR2000174
2.		Ribnjaci Poljana	HR2000438

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

3.	Papuk	HR2000580
4.	Šume na Dilj gori	HR2000623
5.	Ilova	HR2001216
6.	Orljavac	HR2001286
7.	Livade kod Čaglina	HR2001292
8.	Zvečovo	HR2001305
9.	Londža, Glogovica i Breznica	HR2001328
10.	Potoci oko Papuka	HR2001329
11.	Psunj	HR2001355
12.	Orljava	HR2001385
13.	Nurkovac	HR2001393
14.	Bijela	HR2001403
15.	Orljavica	HR2001407
16.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP	Poilovlje s ribnjacima
17.		Papuk

Izvor: Ekološka mreža RH, Baza podataka Državnog zavoda za zaštitu prirode, 2014. godine"

(258d.) Namjene prostora planirati na način da se izbjegne značajan negativan utjecaj pojedine namjene prostora na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Za svaki plan program ili zahvat, odnosno dijelove plana programa ili zahvata koji sam ili s drugim planovima programima ili zahvatima može imati značajan negativni utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže provodi se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu."

(258e.) Na lokacijama retencija/akumulacija koje zahvaćaju ili imaju utjecaj na ekološku mrežu potrebno je:

- projektnom dokumentacijom osigurati ekološki prihvatljiv minimum u vodotocima nizvodno od zahvata retencija/akumulacija, s osobitim naglaskom na zahvat akumulacije Kamenska gdje može doći do promjene stanišnih uvjeta mezofilnih livada, a time i na ciljnu vrstu leptira tog područja,
- tijekom postupka procjene utjecaja na ekološku mrežu na razini zahvata obraditi utjecaj na eventualno prisutnu lokalnu populaciju ovih područja, osobito za lokacije Čaklovac, Rogoljica i Šumetlica.

Ukoliko se prilikom realizacije akumulacije Londža pojavi mogućnost ugrožavanja populacije obične lisanke, potrebno je uspostaviti slične stanišne uvjete bitne za opstanak ove vrste, dok je za populaciju vidre važno osigurati dovoljne zalihe hrane kao i mogućnost njenog kretanja duž toka.

Osiguranje sličnih stanišnih uvjeta za ciljne vrste područja ekološke mreže mora se omogućiti na svim lokacijama na kojima postoji rizik.

Potrebno je osigurati da koridori planiranih prometnica koje prolaze kroz područja ekološke mreže ne ugrožavaju ciljna staništa što je moguće riješiti na projektnoj razini pomicanjem trasa unutar dozvoljenog koridora. Kod prolaska planiranih trasa prometnica kroz vrlo visoko vrijedna krajobrazna područja te šumska i druga staništa potrebno je ista zaobići prilikom definiranja točne trase gdje god je to moguće. Na projektnoj razini, odnosno na razini procjene utjecaja na okoliš potrebno je riješiti i prijelaze prometnica i cjevovoda preko vodotoka te osigurati najoptimalnije rješenje prelaska da se ne prekine tok vode i ne onemoguće migracije vodene faune.

U dokumentima procjene utjecaja na okoliš te prije realizacije pojedinih zahvata, potrebno je ocijeniti utjecaj predmetnog zahvata na okolna koprena i vodena staništa te njihovu bioraznolikost, pri čemu treba preispitati i razmotriti i eventualne kumulativne utjecaje, a osobito kumulativni utjecaj na ekološku mrežu u odnosu na opravdanost zahvata, s naglaskom na retencije/akumulacije Stražemanka i Radovanka.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Planirane prometnice u blizini geoloških lokaliteta, osobito unutar Parka prirode Papuk, potrebno je, prilikom definiranja točne trase, planirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji utjecaj na geološke lokalitete pokraj kojih prometnica prolazi.

Cjevovode, kolektore i telekomunikacijske vodove potrebno je planirati u trasama prometnica, gdje god je to moguće, kako zahvati ne bi dodatno doprinosili fragmentaciji staništa. Osobito se to odnosi na planiranje u okviru postojećih prometnica i staza na području Parka prirode Papuk te na smjernice za izradu PPPPO toga područja.

- (258f.) Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji posebni rezervat te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu.

Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjegći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina.

Na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost. Pristupni put do samostojećeg antenskog stupa ne smije se asfaltirati.

Tipski objekt za smještaj opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi (žbukana pročelja, dvostrešni kosi krov pokriven crijepon i dr.)

Na novoj lokaciji samostojeći antenski stup treba biti takvih karakteristika da može prihvatiti više operatore.

Ukoliko je na planiranoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup koji ne može prihvatiti druge operatore, novi stup se može graditi na udaljenosti koja minimalno utječe na krajobraz, na način da se ovisno o uvjetima prostora određuje područje – zona unutar koje je moguće locirati samo jedan stup.

Za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu, odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.

- (258g.) **Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti pri planiranju lokacija solarnih elektrana su:**

- U područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode moguće je korištenje solarne toplinske energije putem niskotemperurnih i srednjetemperurnih kolektora za ograničenu uporabu (za grijanje vode te za grijanje, hlađenje i ventilaciju u stambenim i drugim prostorima, te izravno za kuhanje, dezinfekciju i desalinizaciju), kao i korištenje fotonaponske solarne energije za elektrifikaciju pojedinačnih objekata.
- Pri odabiru lokacija za solarne elektrane treba izbjegavati područja rasprostranjenosti ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune (naročito ornitofaune), te uzeti u obzir karakteristike vodnih resursa i elemenata krajobraza pojedinih područja, a posebice ciljeve očuvanja područja ekološke mreže i moguće kumulativne utjecaje više planiranih i/ili izgrađenih solarnih elektrana.
- Zbog izvjesnih utjecaja na vodne resurse (izravno korištenje vode, onečišćenje voda i dr.) na području Požeško-slavonske županije nije prihvatljivo planirati solarne *termalne elektrane*.
- Izgradnju solarnih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.
- Navedene odrednice primjenjuju se i pri izradi dokumenata prostornog uređenja nižeg reda.

- (258h.) **Smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti tijekom moguće izgradnje i rada solarnih elektrana su:**

- Kako bi se izbjegao negativni utjecaj na vodene kukce (te posredno i druge organizme u hranidbenom lancu), potrebno je koristiti fotonaponske panele koji su razdijeljeni u više pojedinačnih dijelova bijelim nepolarizirajućim trakama (rešetkom) i/ili imaju bijeli okvir (Horváth, G., Blahó, M., Egri, A. et al. (2010) Reducing the Maladaptive Attractiveness of Solar Panels to Polarotactic Insects. Conservation Biology. 24(6):1644-1653.), odnosno panele koji se sastoje se od više ćelija (CPV - Concentrator PhotoVoltaic Systems) i time ne oponašaju vodene površine.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- Preporuka je da se unutar područja solarne elektrane na većim prostorima na kojima se zbog konfiguracije terena neće postavljati fotonaponski moduli ostavi postojeće autohtono drveće i grmlje kako bi se sačuvao dio povoljnih područja za gniađenje, hranjenje i obitavanje ptica.
- Vanjska ograda treba biti postavljena na minimalnoj udaljenosti od fotonaponskih modula i pratećih objekata kako bi se u najmanjoj mjeri izuzelo okolno stanište, a uz vanjsku ogradu treba omogućiti razvoj guste živice od autohtonog grmlja i drveća visine barem 2 m kako bi se smanjio utjecaj osvjetljenja, buke i ljudske prisutnosti na okolnu faunu.
- Vanjska rasvjeta prostora solarne elektrane treba biti usklađena s odredbama Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (N.N. 114/11) i ne smije se postavljati na području izvan same solarne elektrane. Vanjska rasvjeta treba biti minimalna, sa snopom svjetlosti bez emisije svjetla prema horizontu i postavljena na način da se izbjegne osvjetljavanje prostora izvan elektrane, kako se ne bi dodatno uznemiravale životinje u blizini solarne elektrane.
- Pristupni putovi ne bi se smjeli ograđivati i osvjetljivati kako bi se izbjegla daljnja fragmentacija staništa.
- S obzirom na povećanje korištenja energije Sunca kao obnovljivog izvora energije čime se, u odnosu na korištenje fosilnih goriva, smanjuju emisije stakleničkih plinova i ostale štetne emisije, te uvezši u obzir razvoj tehnologija izvedbi solarnih kolektora, termalnih i fotonaponskih solarnih elektrana, nužno je koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

(259.) Prilikom određivanja granica i provođenja ostalih aktivnosti na zaštićenom području i području ekološke mreže, potrebno je djelovati koordinirano sa susjednim županijama te poštovati i provoditi sve smjernice i mjere zaštite propisane temeljem stručne podloge Državnog zavoda za zaštitu prirode pod nazivom: "Podaci o vrastama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima, područjima Ekološke mreže RH i potencijalnim područjima europske ekološke mreže Natura 2000 s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Požeško-slavonske županije.

8.2. Zaštita kulturne baštine

(260.) Očuvanje, obnovu, revitalizaciju i afirmaciju kulturno-povijesnog naslijeđa potrebno je definirati i zaštiti temeljem smjernica PPUO/G-a, a preporuka ovog Plana je da ih se, ako je moguće, dodatno razradi u dokumentima prostornog uređenja užeg područja – urbanističkim planovima uređenja:
- za dijelove naselja registrirane (zaštićene) kao povijesne urbanističke cjeline (Požega, Lipik, Pakrac) za evidentirane i planirane ruralne cjeline

(260a.) Brojnost, gustoća i značenje evidentiranih kulturno-povijesnih elemenata u prostoru određuje osobito vrijedna kulturno-povijesna područja. Njihova podjela zasniva se na kriteriju brojnosti kulturno povijesnih elemenata unutar jedne vrste ili brojnosti vrsta i/ili brojnosti značajnijih pojedinih vrijednosti na određenom analiziranom prostoru. Ovisno o sadržaju, koji je odlučujući pri valorizaciji, a zatim i u određivanju potencijalne namjene i korištenja prostora, moguće je izdvojiti:

- arheološka područja odnosno područja izrazite gustoće arheoloških lokaliteta/nalaza
- područja veće gustoće tradicijskoga graditeljstva (uvjetno etnozone)
- područja izrazite gustoće kulturno-povijesnih vrijednosti
- zone integralnih prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti
- osobito vrijedna kulturno-povijesna područja.

(260b.) Za sva navedena područja moguće je, na osnovi provedenih analiza, dati sljedeće opće smjernice prostornoplanskih mjera zaštite kulturno-povijesnih vrijednosti od kojih su najvažnije:

- omogućiti pristup potencijalno atraktivnim lokacijama, primjereno ih obraditi i prezentirati;
- pri urbanizaciji i reurbanizaciji pojedinih područja valja voditi računa o njihovim specifičnostima, napose o tipu naselja i njegove planske matrice te građevinske strukture te o njegovim oblikovnim značajkama u trećoj dimenziji;
- radi očuvanja krajobraznih vrijednosti osobito osjetljivih područja značajnoga krajolika, smanjivati građevinska područja; ovu temeljnu odrednicu Plana ostvariti afirmacijom i revitalizacijom zauštene graditeljske baštine (osobito područje ruralnih i poluurbanih cjelina naselja u zoni integralnih prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti, odnosno na jezinom rubnom području);

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- otkloniti ili ublažiti uzroke degradacija osobito vrijednih predjela integralnih prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti (degradacije prouzročene gradnjom komunalne ili industrijske infrastrukture, eksploatacijom prirodnih bogatstava, procesima urbanizacije, novim građevinskim područjima i sl.);
- naselja evidentnih spomeničkih svojstava primjereni stručno obraditi na razini planova nižega reda radi njihove klasifikacije i utvrđivanja odgovarajućeg režima zaštite koji će uvjetovati njihov razvoj i prostorno uređenje.

(260c.) S ciljem očuvanja osnovnih sastavnica povijesnog i kulturnog identiteta analiziranog područja opće se mjere zaštite svode na zaštitu sačuvanih prirodnih i kulturno - povijesnih vrijednosti.

Osnovne odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisanih u Registar proizlaze iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, drugih posebnih zakona i propisa te Uputa koji se na isto odnose (uključujući i sve naknadne izmjene i dopune).

(260d.) Sustavom mjera zaštite utvrđuje se obvezatni upravni postupak, te način i oblici dopustivih intervencija na povijesnim građevinama i građevnim sklopovima, njihovom neposrednom okolišu, te parcelama na kojima se ove građevine i sklopovi nalaze, također na arheološkim lokalitetima, te predjelima (zonama) zaštite naselja i kultiviranog krajolika ili drugim predjelima s utvrđenim spomeničkim svojstvima.

Sustav mjera zaštite utvrđuje se za sve radnje koje mogu prouzročiti promjene na kulturnom dobru ili u njegovoj neposrednoj blizini (čl. 62. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99)

(260e.) Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu zahvati na zaštićenim građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima: popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih predjela, funkcionalne prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

(260f.) Za sve zahvate koji se poduzimaju na području preventivno i trajno zaštićenih kulturnih dobara (P, Z, R), čije su prostorne međe utvrđene rješenjem te određene katastarskim česticama, neophodno je ishoditi prethodno odobrenje nadležnog tijela, sukladno Zakonu.

Za radove za koje je temeljem Zakona potrebna lokacijska dozvola, a poduzimaju se na području preventivno ili trajno zaštićenih kulturnih dobara (P, Z, R), potrebno je ishoditi posebne konzervatorske uvjete, a prije početka radova i prethodno odobrenje nadležnog tijela, u skladu sa Zakonom.

(260g.) Za radove na području kulturnih dobara koja su u okviru Prostornog plana predložena za zaštitu (PR, L), potrebno je prethodno zatražiti stručno mišljenje nadležnog tijela, a nakon donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti ili utvrđivanju svojstva kulturnog dobra za ista, potrebno je postupiti u skladu s rješenjem, odnosno ranije navedenim smjernicama koje se odnose na preventivno i trajno zaštićena kulturna dobra.

U projektnoj fazi zahvata za gospodarsku zonu Pleternica II, obzirom da se u sjeverozapadnom dijelu zahvat preklapa sa evidentiranim arheološkim lokalitetom Krčevine, potrebno je kontaktirati nadležni Konzervatorski odjel te postupati u skladu s njegovim smjernicama.

Zelenim je barjerama i mikrolociranjem elemenata industrijske namjene u slučaju gospodarskih zona Lipik I, II, III i IV potrebno sprječiti nepovoljne vizure koje utječu na narušavanje kulturnog konteksta zaštićene povijesne gradske cjeline Lipik i ostalih elemenata kulturne baštine.

Ukupan pregled svih zaštićenih (Z ili R), preventivno zaštićenih (P), predloženih za zaštitu (PR), predloženih za zaštitu od lokalnog značaja (L) i evidentiranih (E) kulturnih dobara na području Požeško-slavonske županije sastavni je dio Obrazloženja ovog Plana. Svaka buduća promjena u Registru kulturnih dobara ima snagu zakonskog propisa te se primjenjuje i na ovaj Plan.

8.2.1. Sustav mjera zaštite arheoloških lokaliteta

(260h.) Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03) regulirana je i zaštita arheoloških nalazišta i nalaza, te se stoga na sve arheološke lokalitete na području Požeško-slavonske županije primjenjuju odredbe istog Zakona.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (260i.) Zaštićenim (R, Z) i preventivno zaštićenim arheološkim lokalitetima (P), navedenim u priloženom popisu kulturnih dobara, granice rasprostranjenosti utvrđene su katastarskim česticama. Sustav mjera zaštite navedenih lokaliteta određen je rješenjem o njihovoj zaštiti. Ukoliko se na području zaštićenih i preventivno zaštićenih arheoloških lokaliteta poduzimaju građevinski radovi ili planiraju trajni nasadi potrebno je ishoditi prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela. U postupku ishođenja lokacijske dozvole za pojedine građevinske zahvate potrebno je pribaviti posebne uvjete zaštite nadležnog Konzervatorskog odjela, a prije početka radova i prethodno odobrenje istog. O svim površinskim nalazima koji se zateknu na području zaštićenih ili preventivno zaštićenih arheoloških lokaliteta neophodno je izvijestiti Konzervatorski odjel.
- (260j.) Za arheološke lokalitete koji su predloženi za zaštitu ili preventivnu zaštitu (PR, L) potrebno je u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građevinske radove ishoditi posebne uvjete zaštite, a u slučaju planiranja trajnog nasada pismeno obavijestiti Konzervatorski odjel u Požegi. Nakon donošenja rješenja o njihovoj zaštiti za njih vrijede gore navedene smjernice, te sustav mjera zaštite naveden u izrijeci rješenja.
Evidentiranim se arheološkim lokalitetima (E) zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice, pa su locirani položajem. Za sve zemljane radove na području evidentiranih arheoloških nalazišta, kojima zbog neistraženosti nisu utvrđene granice nego je njihov položaj određen toponimom, preporučuje se ishoditi stručno mišljenje nadležnog tijela, Konzervatorskog odjela u Požegi. Ukoliko se tijekom nadzora ustanove kulturni slojevi s nalazima, investitor je dužan poštivati i provoditi sve mjere zaštite koje odredi nadležni konzervator. Na položajima na kojima su zabilježeni arheološki lokaliteti izvjesna je pojava novih arheoloških nalaza, o čemu je neophodno obavijestiti nadležno tijelo.
Ukoliko bi se prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se ne obavljaju pod arheološkim, odnosno konzervatorskim nadzorom, naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti, te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Požegi, sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kako bi se pravovremeno, u skladu s istim Zakonom, poduzele odgovarajuće mjere zaštite nalazišta i nalaza. U navedenom slučaju potrebno je postupiti prema uputama nadležnog konzervatora nakon izvršenog očevida. Slučajno prikupljene površinske nalaze potrebno je odnijeti u područnu muzejsku ustanovu, te o njima izvijestiti nadležni Konzervatorski odjel.
Arheološka istraživanja mogu se obavljati samo na temelju odobrenja koje rješenjem daje nadležno tijelo, odnosno Konzervatorski odjel u Požegi.
- (261.) Pri očuvanju, obnovi, revitalizaciji i afirmaciji kulturno-povijesnog naslijeđa potrebno je:
- Reaffirmirati povijesnu/tradiciju matricu naselja korigirajući pri tome smjerove daljnog nekontroliranog linearog rasta većeg broja seoskih naselja koja se protežu i međusobno spajaju uzduž jačih prometnica,
  - Programe obnove graditeljske baštine potrebno je povezati s potencijalnim investitorima uklapajući postojeći spomenički fond u turističku ponudu Županije,
  - Provesti daljnja istraživanja s ciljem utvrđivanja vrijednosti i mogućih načina izgradnje unutar tradicijskih cjelina,
  - Arheološke lokalitete u postupku registracije utvrditi na katastarskim podlogama, zbog efikasnijeg provođenja mjera zaštite.
- (261a.) Prilikom određivanja nove gospodarske zone za specifičnu djelatnost (proizvodnja lijevanog i float stakla) na području Grada Lipika potrebno je obratiti pažnju da se sačuva vrijednost i integritet zaštićene Kulturno-povijesne cjeline grada Lipika. Pri tome treba posebnu pažnju obratiti na zaštićenu Kulturno povijesnu cjelinu, kao i na zaštićeni Kompleks ergele. Potrebno je sačuvati pristupe i vizure prema ovim atraktivnim loacijama, kao i krajobrazne vrijednosti. Oko ovih područja bi trebalo osigurati zaštitne zone gdje treba obratiti pozornost na područja istaknutih vizura i osi vidika. Potrebno je izbjegći konfliktne situacije koje se rješavaju a štetu kulturne baštine te pri tom izbjegći tendencije da se pojedine gospodarske grane (djelatnosti), odnosno zahvati u prostoru, promatraju odvojeno od posljedica za sredinu.
- (261b.) Prilikom korekcija i konačnog određivanja površina/oblika gospodarske zone Pakraca i gospodarske zone poljoprivredne namjene i rekreativske zone u Požegi u dokumentima prostornog uređenja užeg

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

područja, potrebno je također obratiti pažnju na očuvanje vrijednosti i integriteta zaštićenih Kulturno-povijesnih cjelina gradova Pakraca i Požege.

9. Gospodarenje otpadom

- (262.) U rješavanju problema zbrinjavanja otpada najhitnije je potrebno obuhvatiti cijelo područje Županije organiziranim odvozom otpada.
- (263.) Zbrinjavanje otpada s područja Županije vršit će se temeljem važećih zakona i propisa, Strategije i Plana gospodarenja otpadom RH te temeljem Plana gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije, a ovisno o vrsti otpada, odnosno o količini i sastavu proizvedenog otpada, koje treba utvrditi na temelju što točnijih podataka.
- (264.) Prilikom skupljanja komunalnog otpada iz njega se izdvaja opasni otpad. Opasni otpad mora se skupljati, skladištiti i prevoziti odvojeno, svaka vrsta opasnog otpada za sebe i odvojeno od neopasnog i komunalnog otpada.
- (265.) Država je odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te za isto osigurava uvjete i propisuje mјere, dok je Županije dužna na svom području osigurati provedbu tih mјera.
- (272.) Županija je odgovorna za gospodarenje svim vrstama otpada, osim opasnog otpada te je na svom području dužna osigurati uvjete i provedbu propisanih mјera za gospodarenje otpadom prema posebnom propisu.
Županija određuje i lokaciju za gospodarenje građevinskim otpadom na svojem području.
Zbrinjavanje komunalnog, neopasnog i inertnog otpada treba organizirati u potpunosti na prostoru Županije.
- (273.) Pri gospodarenje otpadom nužno je:
- što je moguće više izbjegavati nastajanje otpada,
  - koristiti vrijedna svojstva otpada i sekundarne sirovine,
  - sigurno odlagati otpad koji se ne može koristiti.
- (274.) Županijski centar za gospodarenje otpadom mora omogućiti kompletno zbrinjavanje otpada što podrazumijeva sustav građevina i uređaja za obradu, oporabu i/ili zbrinjavanje otpada.
Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema centru za gospodarenje otpadom.
Privremeni smještaj otpada može se osigurati u građevini za skladištenje otpada – skladištu, do njegove uporabe i/ili zbrinjavanja.
Proizvođač otpada namijenjenog oporabi ili zbrinjavanju može vlastiti proizvedeni otpad privremeno skladištiti na za to namijenjenom prostoru unutar svojeg poslovnog prostora.
Privremeno skladištenje opasnog otpada, također se sukladno odredbama posebnih propisa, do trenutka predaje osobi ovlaštenoj za skupljanja, prijevoz i skladištenje istog, može rješavati i na mjestu njegova nastanka uz provedbu propisanih mјera zaštite, a temeljem posebnog odobrenja.
- (275.) Gradovi i općine dužni su na svojem području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom te osigurati gradnju najmanje jednoga reciklažnog dvorišta za građevinski otpad sukladno posebnom propisu
Lokacije reciklažnih dvorišta određuju se na nivou Prostornog plana uređenja gradova i općine (PPUG/O).
Reciklažno dvorište jest građevina namijenjena razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada (papir, staklo, metal, PVC i drugi te građevinskog otpada). Tako sakupljen otpad prerađuje se i plasira kao sekundarna sirovina.
Gradovi i općine odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom te su na svom području dužni osigurati uvjete i provedbu propisanih mјera za gospodarenje komunalnim otpadom.
Općine i gradovi dužni su međusobno surađivati i uz koordinaciju županije osigurati provedbu propisanih mјera za odvojeno prikupljanje otpada

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (276.) Izbor lokacija i tehnologija za trajno odlaganje otpada mora biti u funkciji zaštite i racionalnog korištenja prostora.
- (277.) Postojeća nekontrolirana ili djelomično kontrolirana odlagališta, a osobito divlje deponije (smetlišta) moraju se kontinuirano sanirati.
- (278.) Lokacije za gospodarenje otpadom na području Požeško-slavonske županije, utvrđene ovim Planom su: županijski centar za gospodarenje otpadom "Vinogradine" kod naselja Alilovci, pretovarna stanica (transfer stanica) "Crkvište" kod grada Pakraca te lokacije za gospodarenje građevinskim otpadom kod naselja Vidovci i Filipovac.
Otpad koji sadrži azbest odlaže se na posebno predviđenu plohu na odlagalištu otpada. Lokacija za odlaganje otpada koji sadrži azbest planira se na odlagalištu "Vinogradine" koje je određeno kao županijski centar za gospodarenje otpadom.
Ukoliko se temeljem posebnog propisa, zakona ili odluke nadležnog tijela status planiranog županijskog centra za gospodarenje otpadom, kao i status bilo koje druge lokacije za odlaganje otpada određene ovim Planom, promjeni, isto se neće smatrati odstupanjem od Plana već će se navedene lokacije tretirati sukladno posebnom propisu ili aktu koji je na snazi.

10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

- (279.) Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš obuhvaća skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom, ili pak neznatno promijenjenom stanju. Planom se određuju kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, te zaštitu od buke i posebnu zaštitu.

10.1. Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša

- (280.) Izvješće o stanju okoliša Požeško-slavonske županije, uz zakonom propisani sadržaj, s većim naglaskom treba obraditi područje vodonosnika, vodotoke, šume, tlo i krajobraz kao osobito vrijedne resurse Županije, za koje je PPŽ dao osnovna usmjerenja u pogledu zaštite resursa.
- (281.) U PPUO/G se moraju detaljnije inventarizirati osnovni elementi okoliša, analizirati i vrednovati postojeće stanje s obzirom na klasifikaciju, kvalitetu i kvantitetu poremećaja, na osnovi čega će se propisati mjere zaštite okoliša.
- (282.) Programom zaštite okoliša potrebno je za područje Županije detaljnije i konkretnije utvrditi uvjete, smjernice i mjere zaštite okoliša za osobito vrijedne resurse: vode (pitka voda i odvodnja), šume, tlo i krajobraz.
- (283.) Posebno se sugerira općinama i gradovima da iskoriste zakonsku mogućnost izrade programa zaštite okoliša za pojedina uža područja (s obzirom na resurse, značajke i posebnosti dotične sredine).

10.2. Vode

- (284.) Detaljnijim hidrogeološkim analizama nužno je na razini Županije definirati sve važne vodonosnike pitke vode.
- (285.) Radi zaštite podzemnih i površinskih voda potrebno je razlikovati dvije osnovne skupine zaštitnih mjer:
- mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima,
- mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja.

Mjere zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima odnose se prvenstveno na zaštitu izvorišta vode za piće.
Na području Županije određene su vodozaštitna područja, a njihove se Odluke (tamo gdje su donesene) moraju uskladiti s važećim posebnim propisima o utvrđivanju zona sanitarnе zaštite izvorišta pri čemu same granice obuhvata zona moraju revidirati sukladno tim propisima te novonastalim saznanjima i promjenama u načinu korištenja pojedinih izvorišta/crpilišta.
Sva nova izvorišta i crpilišta, kao i ona za koje to još nije učinjeno, također moraju biti zaštićena sukladno posebnim propisima te se za njih moraju odrediti zone sanitarnе zaštite izvorišta s mjerama zaštite.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Zone zaštite izvorišta na području Županije prikazane su na kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora"

- (286.) Za utvrđene vodonosnike, perspektivne za korištenje vode, potrebno je riješiti zaštitu ležišta vode izgradnjom sustava za odvodnju, zabranom odlaganja otpada i sprečavanjem prekomjerne upotrebe zaštitnih sredstava u poljoprivredi.
Kako se vodonosnici dugoročno i strateški gledano smatraju područjem potencijalnih rezervi podzemnih voda, nove namjene i sadržaje na tom području potrebno je utvrđivati uz posebnu pozornost i uz mjere zaštite okoliša.
- (287.) Radi zaštite voda od zagađivanja i sprječavanja mogućeg djelovanja vanjskih faktora koji bi mogli utjecati na promjenu fizičkih, kemijskih i bakterioloških osobina, oko odabranog izvorišta potrebno je formirati zaštitne sanitarnе zone u suglasju s važećim propisima za što je potrebno načiniti odgovarajuće elaborate i istraživanja.
- (288.) Započeto planiranje i izgradnju sustava za odvodnju otpadnih voda naselja potrebno je ubrzano nastaviti, te planovima nižeg reda potencirati njihovu izgradnju.
- (289.) Potrebno je riješiti odvodnju naselja koja se nalaze unutar zaštitnih zona izvorišta vode kao i na području vodonosnika. Također je na području vodonosnika potrebno riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda industrijskih i drugih gospodarskih subjekata unutar i izvan građevinskog područja, a posebice farmi.
- (290.) Otpadne vode prije upuštanja u recipiente pročistiti na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.
Do izgradnje i dovršenja odvodnih sustava, kao i u naseljima i kojima nije planirana izgradnja kanalizacijskih sustava, zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih, armirano – betonskih, trodijelnih septičkih taložnice, ili prikupljanjem u vodonepropusne sabirne jame, separatora ulja i masti, pjeskolova, gnojnica i sl., uz obvezu pražnjenje jama, zabranu ispuštanja u okoliš i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu.
Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda koji su smješteni na poplavnom području moraju se graditi na način da se zaštite od poplava.
- (291.) Industrija koja producira zagađene otpadne vode dužna ih je pročišćavati. Pročišćavanje predtretmanom moguće je za industriju lociranu u mjestima koja će u skroj budućnosti dobiti centralni uređaj za pročišćavanje.
Ostali koji nemaju tu mogućnost moraju izgraditi uređaje za potpuno pročišćavanje.
- (292.) Radi zaštite podzemnih vodonosnih horizonata i vodotoka potrebno je uvesti kontrolu nad upotrebotom količine i vrste zaštitnih sredstava u poljoprivredi. Količina tih kemijskih zagađivača mora se smanjiti njihovom pravilnom upotrebom i redukcijom samo na površine koje imaju potrebu za dodatnim prihranivanjem te ih je potrebno kombinirati s gnojivima organskog porijekla, s orijentacijom na proizvodnju zdrave hrane.
- (293.) U svrhu zaštite vodnih ekosustava, odnosno vodnog krajobraza, šireg vegetacijskog pojasa uz rijeke i potoke, posebno je potrebno preispitati nužnost izvođenja novih regulacija i hidrotehničkih zahvata u tom pojasu. Ne preporuča se pretvaranje vlažnih livada u njive i oranice i izvođenje novih regulacija.
- (294.) Zbog očuvanja prirodne ravnoteže vodnih ekosustava na područjima na kojima se planira izgradnja retencija poželjno je preispitati mogućnost izgradnje istih u smislu kišnih preljeva.
- (295.) Potrebno je načiniti katastar svih značajnijih zagađivača vodotoka.
Niti jedna nova namjena u prostoru ne smije utjecati na postojeće stanje kvalitete voda na vode I. reda ili smanjiti kvalitetu voda na ostalim vodotocima.
- (296.) Opasne i štetne tvari zabranjeno je ispušтati ili unositi u vodu ili odlagati na području gdje postoji mogućnost zagađivanja voda.
- (297.) U pravilu se ne dozvoljava se izgradnja u potencijalno poplavnim područjima kako ne bi dolazilo do ugrožavanja ljudi i imovine, osim iznimno kada je potrebno predvidjeti zaštitu od poplava.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (298.) U slivu akumulacija, retencija i ribnjaka nije dozvoljena izgradnja građevina koje bi svojim zagađenjima mogle negativno djelovati na kvalitetu voda.
- (299.) Potrebno je što hitnije detektirati i sanirati sva "divlja" odlagališta otpada te spriječiti daljnje korištenje prostora na navedeni način način, a s osobitim naglaskom na zaštitu lokacija koje utječu na režim i kvalitetu voda.

10.3. Šume

- (300.) Šume i šumska zemljišta mogu mijenjati namjenu samo prema odredbama Zakona o šumama.
U cilju zadržavanja površina pod šumom, u gospodarskim jedinicama potrebno je spriječiti širenje poljoprivrednih i drugih površina na štetu šuma.
- (300a.) Dokumentima prostornog uređenja lokalne razine maksimalno štititi obraslo šumsko zemljište te zahvate planirati na neobraslom šumskom zemljištu (npr. kamenjara) i zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina garizi, šibljaci).
- (300b.) Potrebno je vršiti valorizaciju na način da se izbjegavaju zahvati u sastojinama gospodarskih jednodobnih šuma (uređajni razredi hrasta lužnjaka 140 godina, hrasta kitnjaka 120 godina, obične bukve 100 godina), sastojine koje su u fazi oplodne sječe, sastojine I i II dobnog razreda, sastojine u kojima je posebnim dokumentom propisana sanacija ili konverzija.
Ukoliko se u gore navedenim sastojinama ipak planiraju zahvati, nastojati da se isti izvode u dijelovima površina navedenih sastojina koji su lošije kvalitete, slabijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta, sastojine koji su lošije kvalitete, slabijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta sastojine lošijeg i samnjenoj prirasta (manjeg od 2%), sastojine slabije drvne zalihe (manje od 300 m³/ha).
- (300c.) Prilikom planiranja zahvata potrebno je izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1000 m² u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.
- (300d.) Pri izradi dokumenata prostornog uređenja lokalne razine sukladno Zakonu o šumama potrebno je također valorizirati površine vezane uz gospodarske, zaštitne i šume posebne namjene (šumski sjemenski objekti, šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju propisa o zaštiti prirode i šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, potrebama obrane RH te potrebama utvrđenim posebnim propisima).
U sastojinama zaštitnih šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine, izbjegavati planiranje onih zahvata koji bi ugrozili njihovu ulogu.
Potrebno je izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta ako je ono predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti.
- (300e.) Kod izrade prostorno planske dokumentacije lokalne razine, u cilju očuvanja stabilnosti ekosustava, nova eksploatacijska polja planirati vrednujući kriterije regulirane posebnim propisima iz tog područja.
- (300f.) Pri prostornom planiranju izvršiti valorizaciju staništa divljih životinja kroz formirana lovišta na tom području na način da se infrastrukturnim i vodnogospodarskim sustavima ne ugrozi slobodna migracija divljači karakteristične za područje, ne umanji bonitet lovišta smanjivanjem površina lovišta ispod 1000 ha ili više od 20% površine lovišta ili lovno produktivne površine.
Zbog toga je na projektnoj razini potrebno, u suradnji s lovovlaštenicima, adekvatno riješiti problem fragmentacije lovišta izgradnjom primjerenih prijelaza za divljač tijekom projektiranja infrastrukturnih zahvata (prometnica) koje se ograju, a za neograđene treba na mjestima migracijskih putova postaviti odgovarajuće vizualno-akustičke repelente radi izbjegavanja šteta na divljači i od divljači.
- (301.) U posebnom slučaju (gradnja infrastrukture i sl.) kada se na ekonomski i društveno opravdan način ne može izbjечiti zahvaćanje šuma, bilo bi svrhovito osigurati zamjensku površinu i pošumiti je.
- (302.) U svrhu očuvanja i unapređenja šumskog fonda u privatnim šumama poželjno je korištenje postojećih osnova gospodarenja državnim šumama za okolne privatne šume.
- (303.) Potrebno je spriječiti sječu stabala na velikim površinama i nestručnu upotrebu teške mehanizacije u šumama radi sprječavanja narušavanja biološke ravnoteže.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

(304.) Poželjno je pošumljavati, odnosno izvršiti prenamjenu zemljišta u šumska na:

- zaštitnim zonama izvorišta za piće,
- koridorima brzih cesta,
- nekvalitetnom poljoprivrednom zemljištu niske bonitetne klase,
- predjelima uz vodotoke i sl.

(305.) Potrebno je zaštiti vode, zrak i šumsko tlo od zagađivanja, sprječavanjem stvaranja divljih deponija smeća na površinama pod šumama i u njihovoj neposrednoj blizini, a postojeće divlje deponije sanirati.

10.4. Tlo

(306.) Poljoprivredno zemljište kao vrijedan resurs Požeško-slavonske županije mora se koristiti racionalno i ekonomično.

(306a.) Zbog značaja za život čovjeka i činjenice, da je zemljište neobnovljivo, Ustav RH odredio ga je i kao dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, posebice ga štiti i njegovo se korištenje može odvijati pod uvjetima i na način propisan posebnim propisom.

(307.) Potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla, a osnovni bi cilj u budućnosti trebao biti – očuvanje, korištenje i uređenje poljoprivrednog zemljišta, prije svega za poljoprivrednu proizvodnju.

(308.) Mjere koje treba poduzeti usmjerene su poglavito na korištenje tla primjerno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozija i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.

(309.) Posebnu važnost ima načelo preventivnosti, kojim se osiguravaju funkcionalnosti i mogućnosti korištenja tla za različite namjene kao i raspoloživosti tla za buduće naraštaje.

(310.) U slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.

(311.) U svrhu preventivne zaštite funkcija tla potrebno je iskazati prioritetna područja za određena korištenja.
Pored toga, odgovarajućim mjerama osigurati vrijedna tla i lokacije uključujući i njihovo korištenje.

(312.) Da bi osiguralo smanjenje utroška površina potrebno je razvoj naselja prioritetno usmjeriti na postojeće dijelove naselja (stručnim „zgušćivanjem“ naseljenosti uz poboljšanje stambenog okruženja, očuvanje sadržaja unutar općina i obnova zgrada i objekta, prenamjena površina koje su ranije korištene za industriju, obrt i vojne svrhe) i time omogućiti rast naselja na nove površine.

(313.) Kod razvoja naselja i velikih industrijskih i infrastrukturnih objekata, poglavito u sektoru prometa, energija i turizma, od nacionalnog interesa je provođenje istraživanja djelotvornog korištenja prostora i utjecaja na okoliš.

(313a.) Pri realizaciji i korištenju županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno odlagališta na lokaciji „Vinogradine“ u blizini naselja Alilovci potrebno je na projektnoj razini prilikom provedbe postupka procjene utjecaja zahvata za okoliš detaljno razraditi mjere za zaštitu okolnog vrijednog obradivog tla od potencijalnih negativnih utjecaja otpada.

(313b.) Prilikom određivanja točne trase prometnica unutar dozvoljenog koridora potrebno je voditi računa da se u što većoj mjeri spriječi fragmentacija poljoprivrednog zemljišta te da se u što manjoj mjeri presijecaju postojeće poljoprivredne površine, osobito u kategoriji P1, odnosno da se iste polažu po granicama parcela ili koristeći postojeće poljske putove.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (313c.) Prilikom realizacije zahvata, odnosno osnivanja izletničko-rekreacijske zone "Turnić" potrebno je planirati reguliranje prometa, pristupne putove i kretanje posjetitelja na način koji će najmanje zaposjediti okolno osobito vrijedno obradivo tlo.
- (314.) Osobito treba podupirati težnje i mjere koje su u skladu sa zaštitom tla i ciljevima ekološki usmjerjenog korištenja tla.
- (315.) Pri određivanju građevinskih područja voditi računa o stvarnim potrebama, a ako u već određenim građevnim područjima nije došlo do izgradnje potrebno je provesti ponovnu prenamjenu takovih područja.
- (316.) Površine koje se više ne koriste (npr. rudne jalovine, odlagališta otpada, klizišta) potrebno je ponovno obrađivati (rekultivirati).
- (317.) U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedine regije ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").
- (318.) Površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno je što više moguće obnoviti.
- (319.) Ovim planom osigurava se poticati ekološko odnosno biološko poljodjelstvo i ekstenziviranje istog.
- (320.) U cilju zaštite od prirodnih razaranja potrebno je poticati odražavanje odnosno obnavljanje zaštitnih šuma, a poglavito pošumljavanje strmih padina.
- (321.) Kod pošumljavanja mora se poticati proces prirodnog pomlađivanja šuma i autohtone šumske zajednice.
- (322.) Potrebno je težiti staništu prilagođenom pošumljavanju. Održavanje i korištenje šuma mora biti prilagođeno uvjetima stanja tla.
- (323.) U svrhu očuvanja erozije potrebno je u vodnom gospodarstvu, niskogradnji i šumarstvu poduzimati mjere slične prirodnim mjerama.
- (324.) Močvarnim tlima koja se koriste u poljoprivredi treba gospodariti tako da se sprječi razgradnja organske tvari u tlu i da im se kroz pašnjačku upotrebu osigura održivo gospodarenje.
- (325.) Pored utvrđivanja i dokumentiranja površina pod starim odlagalištima (katastar starih odlagališta), potrebno je provesti ispitivanja istih, kao i procjenjivanje njihove moguće opasnosti usporedivim metodama.
- (326.) Potrebno je obaviti kartiranje rasprostiranja osjetljivih područja i izradu planova (karata) ugroženih područja, koje će obuhvatiti i područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima.
- (327.) Imajući u vidu da je korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno prioritetno, a dijelom isključivo, poljoprivredi, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima - očuvanja ruralnog (seoskog) prostora koji predstavlja izvor prirodnog (biološko-okolišnog, poljoprivrednog) te društvenog (socijalnog i tradicijskog, kulturološkog, povjesnog) bogatstva, odnosno naslijeda koje je potrebno brižno održavati i i svrshodno koristiti čuvajući okoliš, nije dozvoljena prenamjena najvrijednijeg najvrednijeg (obradivog) poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno zemljište te proširenje građevinskog područja na poljoprivredno zemljište P1 i P2 kategorije, osim iznimno, uz suglasnosti/mišljenja nadležnih tijela prema posebnim propisima, a kada nema druge mogućnosti za lociranje proširenja građevinskog područja na niže vrijedno poljoprivredno zemljište (što ne uključuje golf-igrališta) ili ono predstavlja nužnu legalizaciju već izgrađenih objekata.
Zapuštene poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih pošumiti.
- (328.) Na prostorima gdje komasacija nije provedena ili je provedena davno, ista se treba provesti kao mjera poboljšanja uvjeta korištenja zemljišta.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (329.) Prilikom definiranja trasa za infrastrukturne zahvate u prostoru, poljoprivredno zemljište se mora maksimalno štititi. Pri tome se mora uvažavati buduća potreba poljoprivrednih tala za natapanjem, pa infrastrukturni zahvati koji bi mogli ograničiti uporabu racionalnih sustava za natapanje moraju uskladiti svoju trasu sa sustavima za natapanje.
- (330.) Ugrožene poljoprivredne površine, a osobito visoko vrijedno poljoprivredno zemljište zaštiti od poplavnih i drugih suvišnih voda i bujica, a trend smanjenja poljoprivrednih površina uzrokovan širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture mora se hitno zaustaviti.
- (331.) Neobrađene površine urediti izvođenjem melioracijskih zahvata, zaštitom od štetnog djelovanja voda i drugim mjerama poboljšanja.
- (332.) U svrhu zaštite tla od zagađivanja potrebno je:
- spriječiti zagađenja zraka i voda,
  - riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda,
  - sanirati postojeća neuređena odlagališta i divla smetlišta, te izgrađivati nova na način da je tlo zaštićeno,
  - uvesti kontrolu upotrebe količina i vrsta zaštitnih sredstava i gnojiva u poljoprivrednoj proizvodnji.
- (332a.) Sve površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH koje kroz dokumente prostornog uređenja mijenjaju namjenu u građevinsko zemljište, moraju biti usklađene s Programom raspolažanja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH tj. u skladu sa Strategijom gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH.

10.5. Mineralne sirovine

- (333.) Za područje županije donešena je rudarsko – geološka studija pod nazivom 'Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije', koja je u skladu sa Strategijom gospodarenja mineralnim sirovinama RH.
- (334.) Na postojećim lokacijama sve aktivnosti istraživanja i eksploracije mineralnih sirovina moraju se podrediti racionalnom korištenju zemljišta te osobito provoditi mjere zaštite i sanacije okoliša, kako tijekom korištenja, tako i nakon dovršenja korištenja nalazišta.

10.6. Zrak

- (335.) Kao prioritetne mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka utvrđuju se:
- Moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene i slične zone uzimajući osobito u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova te udaljenost od naseljenih područja,
  - Moraju se izvršiti istraživanja o osobinama, smjeru i intenzitetu vjetrova na području Županije,
  - U postojećim neodgovarajuće lociranim industrijskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće onda poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka,
  - Oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka potrebno je podizati odnosno planirati podizanje nasada zaštitnog zelenila,
  - Nastaviti aktivnosti vezane uz plinofikaciju,
  - Intenzivno nastaviti aktivnosti vezane uz rješavanje deponiranja krutog otpada,
  - Sanirati postojeća neuređena odlagališta otpada,
  - Katastri emisija u okoliš,
  - Obvezno je izraditi zakonom propisane dokumente zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (Program zaštite zraka, Izvješće o zaštiti zraka i Program mjerjenja kakvoće zraka), kako bi se pravodobno i na utemeljen način mogao usmjeravati i kontrolirati razvoj u pojedinim područjima i izgradnja u prostoru.
  - Na području Županije, odnosno jedinica lokalne samouprave obvezno je uspostaviti odgovarajuću područnu mrežu praćenja kakvoće zraka propisana Zakonom o zaštiti zraka.
  - Intenzivirati aktivnosti vezane uz rješavanje (saniranje) negativnog utjecaja postojećih izvora onečišćavanja zraka na okoliš, te prirodnu i graditeljsku baštinu (osobito kad su u pitanju stočne farme).
  - Pri projektiranju, izgradnji i korištenju odlagališta otpada poštovati propisane mjere zaštite zraka, pri čemu tijekom korištenja količina emisije onečišćujućih tvari ne smije prelaziti zakonom

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

dozvoljene granice, a prevencija prekoračenja dozvoljenih vrijednosti uključuje npr. sprečavanje ispuštanja neugodnih mirisa iz zatvorenih postrojenja, pročišćavanje takvih plinova biofilterima i po potrebi vrećastim filterima, iskoristavanjem bioplina i dr.

- Prilikom određivanja točne lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji se nalaze u zoni utjecaja predlaže se smještaj na dovoljnoj udaljenosti od prvih stambenih objekata (više od 500 m) gdje god je to moguće.
- Koristiti ostale prepoznate tehnike smanjivanja emisija onečišćujućih tvari i buke tijekom korištenja zahvata u prostoru, osobito za zahvate za koje postoje određeni rizici kao što su: gospodarske zone, eksploatacijska polja, prometnice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i odlagališta otpada navedana u Strateškoj studiji o utjecaju na okoliš Prostornog Plana Požeško-slavonske županije koja je sastavni dio ovog Plana.

10.7. Zaštita od buke

- (336.) Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je planirati na odgovarajućoj udaljenosti od stambenih i rekreacijskih zona, većih prometnica i drugih tihih djelatnosti, a u izuzetnim slučajevima i izvan naselja.
- (337.) Predviđene razine buke u urbanim područjima potrebno je, u suglasju sa zakonskim propisima, utvrditi u planovima nižeg reda.
- (338.) Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane uz rješavanje (saniranje) negativnog utjecaja postojećih izvora buke i vibracija na okoliš, te prirodnu i graditeljsku baštinu (osobito kad su u pitanju kamenolomi).

10.8. Krajobraz

- (339.) Mjere zaštite krajobraznih vrijednosti obrađene su i nabrojane u poglavlju 7. ovih Odredbi za provođenje.

10.9. Biljne i životinjske vrste

- (340.) Prilikom izrade PPOU/G potrebno je utvrditi da li na području obuhvata plana žive ili rastu zaštićene biljne i životinjske vrste, te vrste čija brojnost opada, staništa nestaju ili im prijeti izumiranje, te za iste propisati mjere zaštite.

10.10. Oblikovanje naselja i zaštita kulturne baštine

- (341.) Za buduće oblikovanje naselja potrebno je planiranje nove izgradnje uravnotežiti s postojećom izgradnjom zadržavajući i njegujući izvorna obilježja naselja i šireg područja.
- (342.) Osnovni je cilj zaštite briga za nasleđene vrijednosti; odgovornost za sudbinu baštine snosi cijela zajednica, a napose su odgovorne one strukture (pojedinci) koje izravno njome upravljaju.
Briga o baštini odvija se u dvije razine, usko stručnoj i društvenoj. Prva je u kompetenciji mjerodavnih stručnih tijela na državnoj i lokalnoj razini te stručnih i znanstvenih ustanova. Druga je pak u kompetenciji javnih ustanova i svakoga pojedinca u zajednici.
Sprečavanje nepovoljnih utjecaja u uskoj je vezi s prepoznavanjem i utvrđivanjem neposrednih i posrednih uzroka i njihovim otklanjanjem. Njihovo se djelovanje kvalificira prema posljedicima koje ostavljaju na pojedinoj vrsti kulturnoga dobra. Da bi se izbjegle negativne posljedice jedan je od važnih preduvjeta provođenje zakonskih propisa u pogledu sustavnih istraživanja, dokumentiranja i pravne zaštite. Također je jedan od bitnih instrumenata zaštite prostornoplanska dokumentacija koja donosi sustav neophodnih operativnih mjera zaštite u ovom Planu navedenih unutar planskog dijela te poglavlja 8. ovih Odredbi.

10.11. Zaštićene prirodne vrijednosti

- (343.) Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti obrađene su i nabrojane u poglavlju 8. ovih Odredbi za provođenje

10.12. Gospodarenje otpadom

- (344.) Mjere gospodarenja s otpadom obrađene su i nabrojane u poglavlju 9. ovih Odredbi za provođenje.

10.12.A. Strateška procjena utjecaja na okoliš

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

(344a.) Za sve zahvate za koje postoje rizici moraju se uzeti u obzir rezultati Strateške studije o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije koja se smatra sastavnim dijelom ovog Plana.

10.13. Ocjena prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu

(345.) Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu je postupak kojim se ocjenjuje utjecaj plana, programa ili zahvata, samog i s drugim planovima, programima ili zahvatima, na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Ocjena prihvatljivosti provodi se za plan, program ili zahvat, odnosno dijelove plana, programa ili zahvata koji sam ili s drugim planovima, programima ili zahvatima može imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Ocjena prihvatljivosti provodi se i za strategije za koje je posebnim propisom propisana obveza strateške procjene.

Ocjena prihvatljivosti ne provodi se za plan, program ili zahvat, odnosno dijelove plana, programa ili zahvata neposredno povezane i nužne za upravljanje područjem ekološke mreže.

(346.) Ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže sastoji se od: prethodne ocjene prihvatljivosti, glavne ocjene prihvatljivosti te utvrđivanja prevladavajućega javnog interesa i odobravanja zahvata uz kompenzacijске uvjete.

Ocjena prihvatljivosti zahvata provodi se, sukladno načelu predostrožnosti, kako bi se utjecaji zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže sveli na razumno mjeru.

Ocjena prihvatljivosti zahvata provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole ili izdavanja drugog potrebnog odobrenja za provedbu zahvata.

10.14. Ekonomski poticaji

(347.) Uz zakonom propisane moguće i poželjne ekonomске poticaje u cilju unapređenja zaštite okoliša preporuča se na razini Županije razraditi posebni program poticajnih i ograničavajućih mjera koje će pridonijeti unapređenju zaštite okoliša (uvažavajući namjenu i zaštitu prostora utvrđenu u PPŽ-u i drugim prostornim planovima).

10.15. Golf tereni

(348.) Izgradnju golf igrališta treba planirati na način da uvjeti zaštite i klimatski uvjeti omogućuju isplativo korištenje, uz prihvatljivo očuvanje prostornoga konteksta, ekosustava, pejsažnih i kulturnih vrijednosti.

U odabiru područja za gradnju golf igrališta prednost treba dati području sa što manjim brojem zahtjeva za različitim oblicima zaštite, kao i predjelima manje prirodne i krajobrazne vrijednosti (napušteni kamenolomi, nekadašnje šljunčare i napuštena eksploatacijska polja mineralnih sirovina, zatvorena odlagališta otpada i sl.).

Treba izbjegavati područja koja zahtijevaju bitnu izmjenu obličja terena (topografije), terene većih nagiba te osobito vrijedno i vrijedno poljoprivredno zemljište.

Za održavanje terena za igru potrebno je osigurati stalnu opskrbu vodom izvan sustava javne vodoopskrbe (navodnjavanje iz alternativnih izvora – kišnica, tehnička voda i sl.). Kvalitetne dijelove kulturnoga krajolika u okolini i unutar golf igrališta (vinogradni, voćnjaci, maslinici, ostatci povijesnih perivoja, arheološki nalazi, dvorci, kurije, ljetnikovci, napuštene industrijske ili druge povijesne građevine) treba uklopiti u obuhvat kao bitne elemente atraktivnosti i prepoznatljivosti golf igrališta.

Nakon provedene evidencije svih prirodnih i kulturnih fenomena i artefakata za koje je potreban u prostoru poseban pristup a u nadležnosti su državnih institucija, potrebno je odrediti jasan režim postupanja i održavanja takvih posebnih vrijednosti. Pritom će se odrediti područja potpune zaštite, a i razina mogućih građevnih i drugih zahvata u prostoru.

(348a.) Potrebno je primjeniti sljedeće kriterije radi zaštite kulturnih i krajobraznih vrijednosti:

- smještajem golf igrališta osigurati neometano kretanje domicilnom stanovništvu bez većih produženja putova (prilaz naseljima, gospodarskim i poljodjelskim dobrima i sl.);
- golf igrališta ne treba planirati u područjima vrijednih šuma, kvalitetnoga poljodjelskoga zemljišta, vodozaštitnoga područja i važnih arheoloških areala;
- planiranje golf igrališta, ako se ne može ostvariti pravo korištenja zemljišta željenog obuhvata zbog privatnoga vlasništva, treba prilagoditi tako da se omogući neometano korištenje - i privatnoga posjeda (pristup, granica zaštite) i golf igrališta;

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- za održavanje terena za igru treba osigurati stalnu opskrbu vodom izvan sustava javne vodoopskrbe (navodnjavanje iz alternativnih izvora – kišnica, tehnička voda i dr.);
- uređenje i uporaba igrališta ne smiju prouzročiti štete u sustavu vodoopskrbe i odvodnje ili smanjenja resursa pitke vode;
- vrednovati prostor te ocijeniti prihvatljivost građenja i korištenja golf igrališta u odnosu na postojeće namjene prostora, te prirodne i antropogene uvjete;
- golf igrališta i prateće sadržaje treba planirati i graditi uz očuvanje prostornog konteksta, ekosustava, prirodnih i kulturnih vrijednosti te afirmaciju ambijentalnih vrijednosti i posebnosti krajolika;
- golf igrališta treba planirati u suglasju s ekološkom mrežom, a valja izbjegavati područja na utvrđenim staništima i migratornim putovima divljači, kao i na svim lokacijama na kojima se njihovim uređenjem ugrožavaju ekološki uvjeti;
- prilikom izgradnje golf igrališta potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeći biljni materijal;
- novoposaođene biljne vrste moraju biti autohtone;
- na projektnoj razini treba detaljno obraditi sve aspekte potencijalnog onečišćenja okolnog šumskog područja te propisati adekvatne mjere zaštite u postupku procjene utjecaja na okoliš;
- u planiranju golf igrališta treba provesti evidenciju svih prirodnih fenomena i svih artefakata čija uloga u prostoru traži poseban pristup - ili mjerama zaštite i očuvanja, bilo posebnim postupcima pri rješavanju mogućih prostornih zahvata;
- pojedinačne zgrade ili skupine zgrada pučke gradnje (tradicionalne kuće, vodenice i sl.) uklopiti u projekt golf igrališta kao dopunu obvezatnim sadržajima ili kao dio turističkih smještajnih jedinica (napuštena sela),
- svi artefakti koji ulaze u nadležnost konzervatorskih odjela (kvalitetna povijesna i regionalna arhitektura, gradine i sl.) moraju biti evidentirani i jasno određen režim njihova održavanja; isto tako, artefakti koji ne ulaze u nadležnost konzervatorskih odjela, a predstavljaju vrijednost krajolika (prirodni fenomeni, raspela, spomenici i sl.), moraju biti planom verificirani pri čemu će se odrediti predjeli potpune zaštite, i mogući zahvati u prostoru,
- turistički smještaj u sklopu golf igrališta ne treba planirati na vizualno vrijednim lokacijama, a osobito ne u visoko zaštićenom prirodnom i/ili kulturnom krajoliku.

(348b.) Oblikovanje prostora golf igrališta odnosi se na oblikovanje krajolika, očuvanje vizura i oblikovanje zgrada i ostalih građevina koje se grade u sklopu golf igrališta.

Pri tome osobito treba ispitati, opisati i obrazložiti sljedeće:

1. postojeće stanje - tlo, geologiju, klimu, topografiju, površinske tokove i podzemne vode, biljni i životinjski svijet, strukturu ujezerenih površina, stanje obraslosti (postojeći odnos obradivih površina, prirodnih nasada, šume, prometnica, voda itd.), vizure u krajoliku, ocjene strukture vodenih i/ili ujezerenih površina, cjelokupnu ocjenu prostora;
2. ograničenja – izuzeti od izgradnje područja koja se nalaze u zaštićenim područjima i prostorima vrijednih biotopa, planiranje ograničiti na prostor manje vrijednosti, a ako se ne mogu izbjegići vrijedna područja, svakako je potrebno dati uvjerljivo obrazloženje i uvjete za ponašanje u prostoru;
3. vrstu i obilježje zahvata - u čemu se sastoji, kako se planira provedba ograničenja u zaštićenim područjima, potanko opisati zadiranje u prirodu i krajolik (npr. ukidanje staništa rijetkih ptica, pojaseva šume i živice, izgradnja građevina, parkirališta i sl., zamjenjivost ili ponovna uspostava na drugom mjestu – izmještanje);
4. izjednačavanje i zamjenu (substituciju) - ekstenzivne livade i livade s livadnim biljem, sadnju prikladnih (autohtonih) stablašica i grmlja (pojedinačna stabla ili živice), zamjenu stabala voćaka lokalnim sortama, otvaranje kanaliziranih površinskih tokova i ujezerenih površina izvan površine terena za igru – renaturiranje, sadnju bjelogorice;
5. usporedba površina po veličini prije-poslije, stupanj vrijednosti prije-poslije, ekološka vrijednost te usporedbena analiza zahvata i izjednačavanja (zahvaćenog i substituiranog).

Osobitu pozornost treba pridati naslijedenom kulturnom krajoliku s tradicijskim građevno-pejsažnim strukturama, kao što su voćnjaci, vinogradi, elementi tradicijske gradnje na tim prostorima, spomenici, raspela, kapela i sl., te skladno povezivanje s rubnim prirodnim šumskim sustavima.

(348c.) Svaki arhitektonski zahvat mora uzimati u obzir postojeće vrijednosti te voditi računa o osnovnim kompozicijskim gabaritima novih zgrada, primjenjenim materijalima i prostorno-oblikovnom izrazu, i to posebice:

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- u područjima u kojima je u neposrednom okruženju golf igrališta - regionalni povijesni arhitektonski jezik definirao cjelinu oblikovnog izraza - svaki graditeljski i krajobrazni zahvat mora polaziti od te činjenice kreativno se uklapajući i zaokružujući postojeće vrijednosti,
- u područjima u kojima su pomiješani povijesni, regionalni ili suvremeni izrazi – arhitektonski zahvati u prostoru moraju krenuti od ambijentalnih vrijednosti, nadopunjajući ih primjenom povijesno-regionalnog suvremenog arhitektonskog jezika, vodeći računa o prostorno-urbanom konceptu temeljenom na genius loci danog lokaliteta, kao i na vrijednosnim dostignućima suvremenih kretanja, uz potpuno poštivanje i nadopunjavanje ambijentalne vrijednosti.

Primjena oblikovnih izraza navedenih u ovim načelima ne znači njihovu formalističku uporabu u projektu, nego njihovu kreativnu interpretaciju u vremenu i prostoru u kojemu nastaju.

(348d.) Potrebno je zaštiti vizuru na postojeće krajobrazne vrijednosti (naselja, kulturna dobra, prirodne ili graditeljske akcente, vodotoke, jezera, planine, planinske vrhove i sl.), a i ostvariti vizuru s golf igrališta na te iste vrijednosti, kao bitan čimbenik atraktivnosti i prepoznatljivosti golf igrališta. Zaštita vizura mora biti temeljno polazište pri planiranju turističkoga smještaja u funkciji golf igrališta, pri čemu ga ne treba planirati na vizualno vrijednim lokacijama, a posebice ne u visoko zaštićenom prirodnom i/ili kulturnom krajoliku.

10.16. Mjere posebne zaštite

(349.) Kriteriji za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti temelje se na geografskim i demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na stalnom procjenjivanju ugroženosti ljudi i područja prirodnim nepogodama, tehničko-tehnološkim i ekološkim nesrećama i povredljivošću na eventualna ratna razaranja.

(350.) Mjere posebne zaštite sastoje se iz osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva. Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja u najvećoj mjeri sadržane su u načelima i mjerama planiranja prostora.

(351.) Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gustoća izgrađenosti, više zelenih površina, veća udaljenost između građevina i slično),
- mjere koje omogućavaju učinkovitu evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
- mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz jednog u drugi oblik prometa i kretanja (iz optimalnih u izvanredne uvjete),
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih-izvanrednih događaja,
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično).

Svi kriteriji biti će detaljno razrađeni u dokumentu pod nazivom "Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Požeško-slavonske županije (u daljem tekstu: Procjena)", kojega je temeljem važećeg zakonskog propisa dužna donijeti Požeško-slavonska županija.

Županija, u posebnom izvatu iz Procjene, naslovom kao "Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja", utvrđuje i propisuje preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i antropogenih katastrofa i velikih nesreća po kritičnu infrastrukturu te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša. Takav izvadak smatrać će se sastavnim dijelom dokumenata prostornog uređenja Požeško-slavonske županije.

Procjena je polazni dokument za izradu Plana zaštite i spašavanja za Požeško-slavonsku županiju, a koji se sastoji od planova po mjerama zaštite i spašavanja sa zadaćama svakog od nositelja te čijim se ostvarivanjem osigurava usklađeno djelovanje operativnih snaga u aktivnostima zaštite i spašavanja na području županije.

U dokumentima prostornog uređenja planirani sadržaji u prostoru moraju biti usklađeni s propisanim preventivnim mjerama zaštite, što se posebice odnosi na građevine nizvodno od akumulacija u zahvalu poplavnog vala, na vodozaštitnim područjima, na klizištima, unutar zaštitnih zona odlagališta otpada, lokacije građevina pravnih osoba koje manipuliraju opasnim tvarima, skladišta eksplozivnih

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

sredstava, energetske objekte, zaštitne infrastrukture obrane od poplava te na druge slučajeve kada bi, sukladno Procjeni, sigurnost ljudi imovine i okoliša u pojedinim dijelovima prostora mogla biti ugrožena zbog identificiranih prirodnih i antropogenih opasnosti.

10.16.1. Sklanjanje ljudi

- (352.) Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom skloništa osnovne i dopunske zaštite, te prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi, u područjima (zonama) obvezne izgradnje skloništa. Zone obvezne izgradnje skloništa odredit će se prostornim planovima uređenja općine i grada.

Skloništa su namjenjena zaštiti ljudi i stvari potrebnih za preživljavanje u vrijeme autonomije skloništa, pri zaštitnom režimu sklanjanja. Skloništa osnovne zaštite su otpornosti 100 - 300 kPa, a dopunske zaštite otpornosti 50kPa. Grade se na utvrđenim područjima uzimajući u obzir racionalnost izgradnje, vrstu i namjenu građevine, prosječan broj ljudi koji borave, rade ili su u poslovno-uslužnom odnosu u građevini, ugroženost građevine, geološko-hidrološke uvjete građenja i slično.

Skloništa moraju biti ravnomjerno razmještena s obzirom na gustoću naseljenosti i stupanj ugroženosti,

Pri planiranju i gradnji podzemnih javnih, komunalnih i sličnih građevina, dio kapaciteta nužno je prilagoditi zahtjevima sklanjanja ljudi, ukoliko u zoni takve građevine sklanjanje nije osigurano na drugi način.

- (353.) Skloništa osnovne i dopunske zaštite obvezno se planiraju i projektiraju kao dvonamjenske građevine s prvenstveno mirnodopskom namjenom u skladu s opredijeljenjima i interesima investitora ili projektantskim smjernicama prostornih i urbanističkih planova. Dvonamjenske objekte, kao i skloništa kojima nije moguće odrediti mirnodopsku namjenu, treba projektirati kao višenamjenske poslovne prostore s ovim minimalnim zahtjevima:

- svjetla visina minimalno 2,80 m,
- kolni prilaz prema glavnom ulazu ili rezervnom izlazu,
- sanitarni čvorovi (u objektu ili neposredno uz njega) s fleksibilnom izvedbom priključka na vodovod i kanalizaciju,
- priključak na telefon i antenske priključke.

Lokaciju pojedinog skloništa ili dvonamjenskog objekta predvidjeti tako da je pristup omogućen i u uvjetima rušenja građevina.

Zone obvezne izgradnje skloništa i lokacija pojedinog skloništa ili dvonamjenskog objekta, utvrđuje se uz suglasnost nadležnog tijela uprave.

- (354.) Sklonište u zonama obvezne izgradnje ne treba graditi:

- ukoliko je sklanjanje osigurano u već izgrađenom skloništu,
- građevinama za privremenu uporabu,
- neposrednoj blizini skladišta zapaljivih tvari,
- ispod zgrada viših od deset nadzemnih etaža,
- u razini nižoj od podruma zgrade,
- u okviru građevina turističkih naselja,
- u okviru građevina arheoloških lokaliteta,
- u području zahvata zone plavljenja nizvodno od hidroenergetskih akumulacija,
- područjima s nepovoljnim geološko-hidrološkim uvjetima.

- (355.) Ceste i ostale prometnice, posebnim mjerama treba zaštiti od rušenja zgrada i ostalog zaprečavanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.

Kod križanja cesta u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može preprojektirati za odvijanje u jednoj razini.

10.16.2. Interesi obrane

- (356.) Površine od interesa za obranu namjenjene su za djelatnosti zaštite Države i kao takve označene su u PPŽ simbolom koji označava posebnu namjenu. Razgraničenje prostora od interesa za obranu vrši se određivanjem detaljne granice vojnog kompleksa, prema postojećim lokacijama.

Tablica 9.

LOKACIJE PROSTORA OD INTERESA OBRANE

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

OPĆINA / GRAD	LOKALITET
Grad Požega	“Požega”
Grad Požega	“Barutana”
Grad Požega	“Novo Selo”
Grad Požega	“Glavica”
Grad Požega	Zemljište vojne ekonomije
Općina Velika/Brestovac	“Papuk”
Grad Kutjevo	“Kapavac”
Općina Čaglin	“Degman”

- (357.) Razgraničenjem odrediti osnovni vojni kompleks kao i zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas je dio vojnog kompleksa koji se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru. Za razgraničene prostore odrediti uvjete uređenja prostora mjere zaštite i druge mjere provedbe. Prilikom izrade PPŽ usklađeni su uvjeti korištenja prostora šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, te površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i infrastrukturu, te zaštićenih područja s potrebama obrane.
- (357a.) Kod određivanja područja za izgradnju građevina elektroničkih pokretnih komunikacija potrebno je ispoštivati posebne uvjete od interesa obrane vezano za zone posebne namjene i zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata navedene u tablici 9.
U postupcima ishođenja potrebne dokumentacije za gradnju objekata elektroničkih pokretnih komunikacija i građevina za navodnjavanje, sukladno pozitivnoj zakonskoj regulativi potrebno je ishoditi posebne uvjete i suglasnost MORH-a.
Za zone posebne namjene iz tablice 9., mjere zaštite kao i njihovo usklađenje s ostalim korisnicima u prostoru, definirat će se temeljem odredbi Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN, br. 175/03).

- (358.) Utvrđeni su i kriteriji uređivanja prostora u cilju određivanja interesa obrane, a za primjenu kod izrade PPUO/G kako slijedi:
- usmjeriti prostorno razvojne prioritete na svrhovitu zaštitu interesa obrane,
  - odrediti građevinska područja izvan površina od posebnog značenja za obranu,
  - uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora,
  - odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

10.16.3. Zaštita od poplava

- (359.) Zaštitu od poplava provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, te Državnim i Županijskim planovima obrane od poplava.
U potencijalno poplavnim područjima ne može se planirati izgradnja kako ne bi došlo do ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara.

10.16.4. Zaštita od požara

- (360.) Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i plana zaštite od požara, a planiranim temeljem Županijskog plana zaštite od požara.
Prostornim planovima treba utvrđivati koncentrični način izgradnje unutar područja, bez obzira na namjenu, radi što učinkovitije kurativne zaštite od požara (izbjegavati longitudinalnu izgradnju).
Prilikom nove izgradnje potrebno je voditi računa o prostornim uvjetima zaštite od požara, posebice o:
  - mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
  - sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
  - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
  - osiguranju dodatnih izvora vode za gašenje,a uzimajući u obzir i postojeća i nova naselja, odnosno građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

10.16.5. Zaštita od minsko eksplozivnih sredstava

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (361.) Mjere zaštite od područja zagađenih minsko eksplozivnim ubojitim sredstvima temelje se na procjeni ugroženosti pojedinog područja i planiranih temeljem Županijskog plana za razminiranja.

10.16.6. Zaštita od potresa

- (362.) Zaštita od potresa provodi se protupotresnim projektiranjem građevina koje, kao i građenje, treba provoditi sukladno Zakonu o građenju i postojećim tehničkim propisima. Protupotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama i PPŽ iz kojih se može očitati stupnjevi seizmičnosti pojedine lokacije. Kako su te karte nedovoljne preciznosti nužno je seismotektonsko zonirati Županiju u mjerilu 1:100.000, što mora biti usklađeno s seizmičkim zoniranjem Republike Hrvatske.

11. Mjere provedbe

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

- (363.) Na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji, Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i planskih usmjeranja i određenja u PPŽ-u na području Požeško-slavonske županije obvezno je imati/donijeti sljedeće dokumente prostornog uređenja:

a) Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO) za:

- park prirode Papuk

Prostornim planom područja posebnih obilježja osobito je važno rješiti pitanje usklađivanja gospodarskih interesa i interesa vezanih uz zaštitu i racionalno korištenje prirodnih vrijednosti. Prostorni plan područja posebnih obilježja uz poštivanje smjernica Strategije i zahtjeva Programa, uvažavanjem prirodnih, krajobraznih i kulturnopovijesnih vrijednosti te uvjeta zaštite okoliša i prirode, razrađuje ciljeve prostornog uređenja na području posebnih obilježja i određuje organizaciju, zaštitu, namjenu i uvjete korištenje prostora. Donosi se za područje koje se nalazi u dvije županije (Požeško-slavonsku i Virovitičko-podravsku).

b) Prostorni plan uređenja općine/grada (PPUO/G) za:

- 5 gradova: Požega, Lipik, Pakrac, Pleternica i Kutjevo
- 5 općina: Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika.

Provedbeni dokumenti prostornog uređenja određuju se u prostornim planovima uređenja općina i gradova, a sukladn važešim zakonskim odredbama.

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

- (364.) Poticati intenzivniji rast žarišnih naselja (razvojnih središta) i naselja povoljnije demografske strukture, radi uravnoveženog gospodarskog razvijanja Županije i ublažavanja negativnog demografskog procesa.

- (365.) Zakonom o područjima posebne državne skrbi utvrđena su područja o kojima Republika Hrvatska posebno skrbi i poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak kojima bi se trebalo u određenim područjima otkloniti posljedice rata i potaknuti demografski i gospodarski napredak radi postizanja što ravnomjernijeg razvijanja.

Na području Požeško-slavonske županije to su naselja u:

- **gradu Lipiku:** Bjelanovac, Bujavica, Bukovčani, Dobrovac, Donji Čaglić, Filipovac, Gornji Čaglić, Jagma, Japaga, Klisa, Korita, Kovačevac, Kukunjevac, Lipik, Livađani, Skenderovci, Subocka, Šeovica,
- **gradu Pakracu:** Batinjani, Bjelajci, Branešci, Brusnik, Bučje, Cicvare, Cikote, Dereza, Donja Šumetlica, Donji Grahovljani, Dragović, Glavica, Gornja Obrijež, Gornja Šumetlica, Gornji Grahovljani, Jakovci, Koturić, Kraguj, Kričke, Kusonje, Lipovac, Mali Budići, Novi Majur, Omanovac, Ožegovci, Pakrac, Popovci, Prekopakra, Prgomelje, Rogulje, Srednji Grahovljani, Stari Majur, Španovica, Tisovac, Toranj,
- **općini Brestovac:** Amatovci, Bogdašić, Crljenci, Čečavac, Jeminovac, Kamenski Šeovci, Kamenski Vučjak, Kamensko, Koprivna, Kruševo, Kujnik, Mihajlje, Mijači, Mrkoplje, Novo Zvečevo, Orljavac, Pasikovci, Podsreće, Rasna, Ruševac, Sažije, Sloboština, Striježevica, Šnjegavić, Šušnjari, Vranić, Vučjak Čečavački.
- **općini Velika:** Bratuljevci, Gornji Vrhovci, Kantrovc, -- Klisa, Markovac, Milivojevci, Nježić, Ozdakovci, Smoljanovci.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

- (365a.) Zakonom o brdsko-planinskim područjima uređuju se poticajne mjere za demografsku obnovu, gospodarski rast i održivi razvitak, te stvaranje preduvjeta za rješavanje socijalnih prilika i podizanje životnog standarda stanovnika u brdsko-planinskim područjima.

Pod brdsko-planinskim područjem razumijeva se područje čija nadmorska visina, nagib, ekspozicija, efektivna plodnost, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.

Na području Požeško slavonske županije to su područja Općine Kaptol s naseljima: Alilovci, Bešinci, Češljakovci, Doljanovci, Golo brdo, Kaptol, Komarovci, Novi Bešinci, Podgorje i Ramanovci.

- (366.) Na preostalom području Županije potrebna je:
- revitalizacija naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama,
  - provedba stimulativnih mjera (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.) za ostanak stanovništva u područjima u kojima je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i u one djelatnosti koje će osigurati primjerene uvjete za život.
- (367.) Mreža gradskih naselja s Požegom kao sjedištem Županije, te Pakracom, Pleternicom, Kutjevom i Lipikom predstavljaju okosnicu policentrične razvojne strukture Županije.
U PPŽ se daje mogućnost formiranja gradskih urbanih zona objedinjavanjem svih kontaktnih prostora u zajedničko građevinsko područje za razvoj naselja koja su se međusobno spojila (Požega - Vidovci, i sl.).
Potrebne su poticajne i razvojne mjere s državne razine prvenstveno za jačanje srednjih i manjih gradova kako bi dosegli onu razinu na kojoj postaju stvarna žarišta vlastitog razvijanja i razvoja okolnog područja.
- (368.) Županiju je potrebno bolje povezati s užim i širim prostorima Države, pa u tom smislu poticati državnim i županijskim sredstvima izgradnju brzih cesta i zaobilaznica gradova, te modernizaciju postojećih državnih cesta.
- (369.) Javni vodoopskrbni sustav županijskog prostora treba razvijati ravnomjerno (uravnoteženo), kako bi Županija u planskom razdoblju dosegla republički projek.
- (370.) Poticati gradnju kanalizacionih sustava (sustava otpadnih voda) pogotovo u urbanim i urbaniziranim područjima.
- (371.) Zaštita vodonosnika kao najvažnijeg prirodnog resursa na području Županije zahtijeva primjenu sljedećih mjera:
- osmišljavanje i usmjeravanje poljoprivredne proizvodnje na način primjerjen zaštiti vodonosnika i tla (ograničena i kontrolirana upotreba zaštitnih sredstava), uz obavezno unapređenje stočarske i peradarske proizvodnje rješavanjem zbrinjavanja otpada i otpadnih voda na farmama,
  - sustavno rješavanje problema zbrinjavanja otpada i odvodnje otpadnih voda prioritetno za naselja i infrastrukturu koja se nalazi na vodonosniku.
- (372.) Putem stalnog praćenja stanja u prostoru (inspekcijskog nadzora) i poticajnim mjerama realizirati Planom predviđeno gospodarenje opasnim i komunalnim otpadom, te spriječavati stvaranje divljih odlagališta i narušavanja vrijednosti prostora.
- (373.) Provedba i razrada postavki i mjera ovog Plana provodit će se putem županijskog ili općinskih i gradskih Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

- (374.) Planom se određuje područja i lokaliteti na kojima je potrebno provoditi sustavna istraživanja i praćenja pojava i procesa u prostoru. Praćenjem treba obuhvatiti cjelovit sklop pojava koje utječu na stanja okoliša, a osobito koje utječu na kakvoću: prirodne baštine, tla, zraka i vode.
Zaštitne mjere okoliša su one kojima se osigurava cjelovito osiguranje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvijanja.
- (375.) Za **vodonosna područja – vodonosnike** - zahtjeva se praćenje kvalitete, stanja zaštite, potencijalnog ugrožavanja i onečišćenja.

Prostorni plan Požeško-slavonske županije

Odredbe za provođenje – radna vezija - neslužbeno

Za sve vodotoke, a osobito one u koje se ulijevaju otpadne ili druge zagađene vode potrebno je pratiti stanje, način korištenja te potencijalno ugrožavanje i onečišćenje.

- (376.) Za sva **izvorišta vode** za koja još nisu utvrđene zone sanitарне zaštite nužno je izraditi odgovarajuće elaborate temeljem kojih bi se zone definirale.
- (377.) **Značajne vodonosnike pitke vode**, detaljnijim hidrogeološkim analizama na razini Županije, nužno je definirati, te predložiti dinamiku glede zaštite i korištenja.
- (378.) Za **područja posebnih uvjeta korištenja i područja posebnih ograničenja u korištenju prostora** označenih na karti br. 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora" potrebno je pratiti stanje, način korištenja, te potencijalno ugrožavanje i onečišćenje prostora.
- (379.) Za **poplavna područja** potrebno je pratiti promjene s ciljem zaštite prostora u slučaju potencijalnog ugrožavanja ljudi i okoliša.
- (380.) **Demografska kretanja** – potrebno je pratiti trendove radi moguće neravnoteže i predlaganja mjera za uspostavu ravnoteže.
- (381.) **Brdska i manje razvijena područja** zahtijevaju praćenje stanje, pojava i procesa u cilju praćenja učinaka provedenih mjera.
- (382.) Za **racionalno dimenzioniranje i korištenje građevinskih područja** potrebno je pratiti način korištenja u odnosu na planirano stanje te po potrebi intervenirati odnosno predlagati eventualne promjene.
- (383.) Kod izgradnje **kapitalne infrastrukture i objekata od važnosti za Državu i Županiju** potrebno je kontinuirano pratiti njihovu realizaciju u odnosu na Planom predviđenu radi ravnomjernog i uravnoteženog razvoja područja Županije i kompatibilnog povezivanja županijskog postora sa prostorima susjednih županija.
- (384.) Kod izgradnje **županijske distribucijske plinske mreže** potrebno je pratiti njenu realizaciju te intervenirati u slučajevima neargumentirane promjene pravaca napajanja lokalnih sustava. Svaku promjenu provjeriti računski i dokazati odsustvo negativnog utjecaja na ostatak sustava i sustav u cjelini.
- (385.) Kod izgradnje **magistralnih plinovoda** potrebno je pratiti realizaciju po napucima Studije o utjecaju na okoliš.
- (386.) Za **poljoprivredne površine** Županije nužno je izradom odgovarajuće studijske i projektne dokumentacije utvrditi mogućnosti korištenja natapanja, prostore obuhvata, izvorišta vode i sustave natapanja.
Potrebno je izraditi Agroekološku osnovu poljoprivrede Županije čija je svrha agroekološko vrednovanje, zaštita i optimalno gospodarenje prostorom. Agroekološka osnova mora sadržavati karte podataka o značajkama tala kao što su karte - nagiba terena, dreniranosti tla, ekološke dubine tla, načina korištenja tla, reakcije tla, sadržaja hranjiva, podataka o humusu, sadržaja vapna i dr., te namjenske karte pogodnosti zemljišta kojima su obrađene podobnosti za ratarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, povrtlarstvo, travnjaštvo, ribnjačarstvo, pogodnosti za navodnjavanje, potreba za odvodnjom i dr.
- (387.) Radi **zaštita i očuvanje prirodnih i kulturno-povijesnih obilježja i vrijednosti** potrebno je pratiti održivost postojećeg stanja, eventualne promjene u odnosu na zaštitom predviđene, te pravodobno intervenirati sanacionim zahvatima radi dalnjeg očuvanja i održivosti predmetnih područja i lokaliteta.
- (388.) **Izvješćima o stanju u prostoru** pratiti stanja i pojave, te prepoznati njihove promjene i narušavanja karakteristika prostora, a kroz prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostorne pokazatelje za naredno razdoblje.